

การประเมินหลักสูตรการดูริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ

สารนิพนธ์
ของ
นาวาโทหญิง นันทฤดี ผลศิริ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2552

การประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การประเมินหลักสูตรการดูริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2552

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์เรื่องการประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ ของ นาวาโทหญิง นันทฤดี ผลศิริ
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศรี แสงศักดิ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศรี แสงศักดิ์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.มารศรี สุธานี)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภาภิจ)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศรี แสงศักดิ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2552

นันทฤดี ผลศิริ. (2552). การประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศ แสงศักดิ์.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อ 1) ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือโดยใช้รูปแบบซีบีพี (CIPP Model) ของ สต๊ฟเฟิลบีม (Daniel Stufflebeam) ใน 4 ด้าน คือ การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) 2) เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือโดยใช้รูปแบบซีบีพี (CIPP Model) ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluations) และด้านผลผลิต (Product Evaluation) กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามจำนวน 136 คน ประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชา จำนวน 24 คน อาจารย์ จำนวน 37 คน และผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 75 คน และกลุ่มตัวอย่างสำหรับการสัมภาษณ์ ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกผู้บังคับบัญชา จำนวน 3 คน อาจารย์ จำนวน 5 คน และผู้สำเร็จการศึกษา 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามฉบับของผู้บังคับบัญชาเท่ากับ .93 อาจารย์ .83 และผู้สำเร็จการศึกษาเท่ากับ .78 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านบริบท พบว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ด้านปัจจัยนำเข้า ความพร้อม ความเหมาะสมเกี่ยวกับนักเรียนดุริยางค์ ครูผู้สอน บุคลากรสายงานต่าง ๆ รวมถึงหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร อุปกรณ์ต่าง ๆ และงบประมาณ พบว่าผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนา ห้องฝึกซ้อมดนตรีอยู่ในระดับน้อย
3. ด้านกระบวนการ โครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล พบว่าผู้บังคับบัญชา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความ

คิดเห็นตรงกันว่าโครงสร้างหลักสูตร มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์ มีความคิดเห็นในด้านกระบวนการของหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านผลผลิต การใช้หลักสูตรสถานศึกษาและผลการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งประเมินทักษะสมรรถนะทางการดนตรี พฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษา ทักษะคิด จริยธรรม ลักษณะความเป็นผู้นำ ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่าผู้บังคับบัญชา และอาจารย์ มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

5. แนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร การดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ สรุปได้ดังนี้ โรงเรียนควรจัดให้มีบุคลากรหลายฝ่ายเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อประชุมวางแผนแนวนโยบายการจัดการสอนตามที่หน่วยงานกำหนด สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขนาดของห้องเรียนควรเหมาะกับจำนวนนักเรียน ห้องนอนของนักเรียนหญิงควรแยกออกจากตึกเรียน และควรจัดอาหารให้ครบ 5 หมู่เพื่อการเจริญเติบโตของนักเรียน ห้องสุขาภายในอาคารเรียนควรมีให้มากกว่านี้ ปัจจัยนำเข้า อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ในการสอน เชี่ยวชาญในสอนในวิชาที่ตนเองสอน การจัดสรรงบประมาณได้รับจากกองทัพเพียงด้านเดียวไม่เพียงพอต่อการพัฒนาหลักสูตร การวัดและประเมินผลมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบ ในด้านผลผลิต ผลกระทบ ความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตร โรงเรียนควรเน้นในเรื่องการคิดวิเคราะห์ หรือควรจัดกิจกรรมที่สร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย รักความสามัคคี รักหน่วยงาน เป็นแบบอย่างที่ดีต่อรุ่นน้อง ประพฤติปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมประเพณีทหารเรือ ด้านทักษะสมรรถนะทางการดนตรี นักเรียนมีเทคนิคและความรู้ในการเล่นดนตรี ด้านประสิทธิผล นักเรียนมีลักษณะของการเป็นผู้นำ มีวินัยในตนเอง การรักษาระเบียบและประพฤติตามแบบธรรมเนียมทหาร ให้เกียรติและเคารพผู้มีอาวุโส มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานและกองทัพเรือ

CURRICULUM EVALUATION OF ROYAL THAI NAVY SCHOOL OF MUSIC

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

May 2009

Nuntarudee Phonsiri. (2009). *Curriculum Evaluation of Royal Thai Navy School of Music*, Master's Project. M.Ed. (Educational Administration). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assoc.Prof. Dr.Thasana Swaengsakdi.

The objectives of this study were to: 1) evaluate the curriculum of Royal Thai Navy School of music using Daniel Stufflebeam's CIPP Model in 4 aspects: context evaluation, input evaluation, process evaluation, and product evaluation; 2) study suggestions for improving the curriculum in the 4 mentioned aspects. The samples for questionnaire response consisted of 23 superiors, 36 teachers, and 72 graduates, totally 131 respondents; 13 key informants for the interview, selected by purposive sampling, consisted of 3 superiors, 5 teachers, and 5 graduates. The tools used for data collection were 5-level rating scale questionnaire with the alpha coefficients of .93, .83 and .78 for the versions of superiors, teachers, and students respectively. The statistics used in analyzing the data were percentage, mean and standard deviation.

The study results were as follow.

1. The context evaluation revealed that the objectives of the curriculum were in accordance with the objectives of the curriculum of the Royal Thai Navy School of Music as a whole at the moderate level.
2. The input evaluation in terms of students' readiness and appropriateness, teachers and staff personnel, books, textbooks, periodicals, equipment, and budget, as a whole, was perceived by the superiors, teachers, and graduates at the moderate level except the budget for improving music training room was at the low level.
3. The process evaluation in terms of curriculum structure and content, instructional management, learning experience management, and measurement and evaluation were perceived as follow. The superiors and graduates perceived that the structure of the curriculum as a whole was appropriate at the high level. The teachers perceived that the process of the curriculum as a whole was appropriate at the moderate level.

4. The product evaluation in terms of school curriculum utilization and students' learning results, including music performance skills evaluation, graduates' behaviors, attitudes, morality, and leadership characteristics, as a whole, was perceived by the superiors and teachers at the moderate level, and by the graduates at the high level.

5. Suggestions for improving the curriculum were summarized as follow. The school should have concerned parties participate in educational management, plan, make policy regarding instruction management as required by higher unit. Upon the education context: classroom size should be suitable for numbers of students; female bedrooms should be separate from school building; whole 5 food groups should be provided for student growth; and should increase toilets in school building. Input: teachers had teaching experiences and expertise in their teaching subjects; the only source of budget from the Royal Thai Navy was not sufficient for curriculum development; providing student learning experiences by having them performed in various places, and measurement and evaluation being transparent and accountability. Product in terms of impact and satisfaction with curriculum utilization: the school should emphasize analytical thinking; provide activities which make students recognize disciplines, love unity, love work unit, be good role model for juniors, behave according to the traditions of the naval officer. Upon music competency, students should have techniques and knowledge in music performance. In terms of effectiveness, students should have leadership characteristics, self discipline, maintenance of regulations and behaviors according to the military traditions, give honor and have respect to elders, be self-confident, and have good attitudes towards work unit and the Royal Thai Navy.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศาสตร์ แสงศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของ สารนิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.มารศรี สุธานี อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา และ อาจารย์ ดร.นิติย์ ใจนันทนวดิษฐ์ คณะกรรมการพิจารณาโครงการสารนิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.มารศรี สุธานี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภาภิจ กรรมการสอบสารนิพนธ์ที่ได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำสารนิพนธ์ถูกต้อง และมีคุณภาพตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภาภิจ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบบทคัดย่อภาษาอังกฤษ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.มารศรี สุธานี คณะกรรมการบริหารหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ นาวาโทหญิง ดร.ธนพร แย้มสุดา อาจารย์วิทยาลัยพยาบาล กองการศึกษา กรมแพทย์ทหารเรือ นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร ครูพยาบาล กองการศึกษา กรมแพทย์ทหารเรือ ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร.ปานจักษ์ เหล่ารัตนวงษ์ นักวิชาการอิสระ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ ยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่ทำให้กำลังใจ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและเป็นกำลังใจให้ความช่วยเหลือตลอดมาจนผู้วิจัยสามารถสำเร็จการศึกษา ความดีและประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และสั่งสอน อบรมจนส่งผลให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จได้ ณ วันนี้

นาวาโทหญิง นันทฤดี ผลศิริ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	6
ตัวแปรในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ข้อมูลโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ.....	12
ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ.....	12
ปรัชญา ปณิธานและวัตถุประสงค์.....	13
โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ.....	13
หลักสูตรระดับประเภทหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ.....	15
หลักการและเหตุผลและจุดมุ่งหมายหลักการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพบกเรือ... หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพบกเรือ.....	15
กิจกรรมของนักเรียนดุริยางค์ทหารเรือ.....	19
ของเขตการศึกษาของนักเรียนดุริยางค์ทหารเรือ.....	20
หลักการ แนวคิดและทฤษฎี การประเมินหลักสูตร.....	20
ความหมายของการประเมิน.....	20
แนวคิดของการประเมินในยุคปัจจุบัน.....	21
รูปแบบการประเมิน.....	25
การประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพบกเรือ.....	35
ด้านบริบท.....	42
ด้านปัจจัยนำเข้า.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ด้านกระบวนการ.....	46
ด้านผลผลิต.....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	52
งานวิจัยในประเทศ.....	52
งานวิจัยต่างประเทศ.....	59
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	63
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	66
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
สัญลักษณ์ที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล.....	70
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	109
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	109
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	109
สรุปผลการวิจัยข้อมูล.....	110
อภิปรายผล.....	113
ข้อเสนอแนะ.....	117
บรรณานุกรม.....	118

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	127
ภาคผนวก ก.....	128
ภาคผนวก ข.....	130
ประวัติย่อผู้ทำวิจัย.....	182

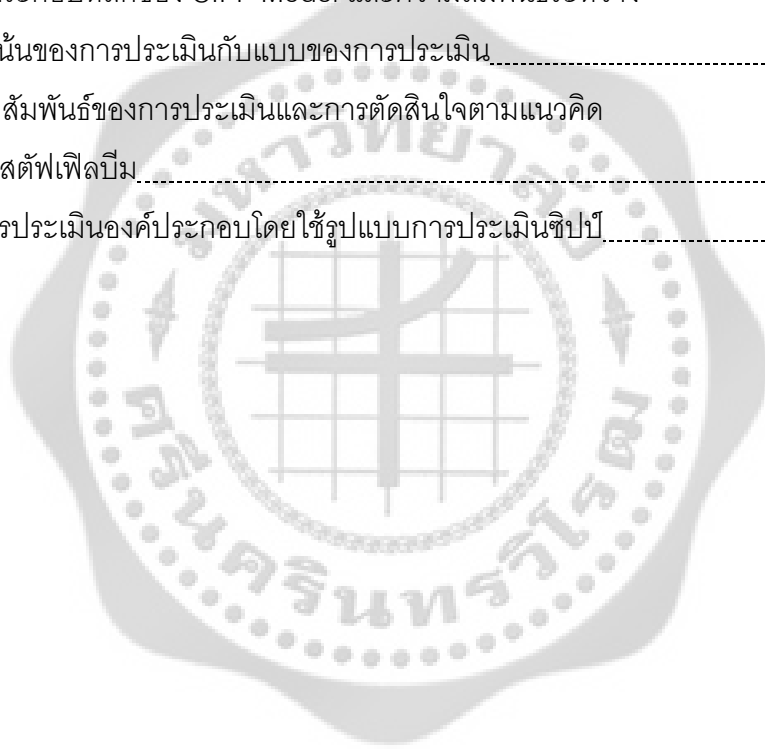

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี.....	18
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม.....	64
3 ร้อยละของผู้บังคับบัญชา อาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกตามสถานภาพ.....	71
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านบริบท ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา.....	72
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านบริบท ตามความคิดเห็นของอาจารย์.....	74
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านบริบท ตามความคิดเห็นของ ผู้สำเร็จการศึกษา.....	76
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา.....	78
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามความคิดเห็นของอาจารย์.....	80
9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา.....	82
10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านกระบวนการของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา.....	84
11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านกระบวนการของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามความคิดเห็นของอาจารย์.....	85
12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านกระบวนการของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา.....	87
13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านผลผลิตของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา.....	88
14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านผลผลิตของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามความคิดเห็นของอาจารย์.....	91
15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านผลผลิตของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา.....	94

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	10
2 โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ.....	14
3 องค์ประกอบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์.....	26
4 วิธีการของปาร์เกอร์.....	29
5 แนวคิดในการประเมินของสคริปเวน.....	33
6 องค์ประกอบหลักของ CIPP Model และความสัมพันธ์ระหว่าง จุดเน้นของการประเมินกับแบบของการประเมิน.....	37
7 ความสัมพันธ์ของการประเมินและการตัดสินใจตามแนวคิด ของสตัฟเฟิลบีม.....	39
8 วิธีการประเมินองค์ประกอบโดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้.....	40

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน. 2547: 5) ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นพร้อมกับกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ทำให้เกิดความเจริญด้านเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสาร นำมาซึ่งผลกระทบต่อปัจจัยแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การศึกษา สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการดำเนินชีวิตและการดำเนินงานของทั้งบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ในประเทศไทยเป็นอย่างมาก สิ่งที่ต้องพิจารณาต่าง ๆ ล้วนตระหนักมากที่สุดก็คือ การพัฒนาองค์กร (Organizational Development) เพื่อให้พร้อมรับกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง นำไปสู่วิถีทางใหม่ ในการแข่งขัน และประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร ทั้งนี้การพัฒนาที่สามารถเปลี่ยนแปลงองค์กรได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพที่สุด คือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในด้านการจัดกระบวนการทางการศึกษา เพื่อให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งกระบวนการดังกล่าว มีเป้าหมายเหมือนกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กล่าวคือ ตาข่ายมุ่งให้เกิดการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและประสิทธิภาพในการทำงาน (ทรงพล เกื้อนุ้ย. 2544: 1)

ประเทศไทยได้มองเห็นความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาประเทศดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ที่มีสาระสำคัญในการกำหนดจุดมุ่งหมาย ที่มุ่งพัฒนาสู่สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน (Green Society) โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความสมดุลของการพัฒนาให้เกิดขึ้นในทุกมิติ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การอยู่ดี มีสุขของคนไทย และเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนตลอดไป โดยมีแนวคิดพื้นฐานที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้การเร่งรัดพัฒนาคนให้มีคุณภาพ รู้จักคิด วิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีจริยธรรมคุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และปัจจัยสำคัญที่สามารถพัฒนาคนให้มีลักษณะดังกล่าวได้ก็คือ การศึกษาที่มีคุณภาพ (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543: 1) จากคำกล่าวของแซลลิส ที่กล่าวถึงความสำคัญที่องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพว่า การศึกษาที่จะเป็นที่ยอมรับจำเป็นต้องมีเรื่องคุณภาพเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย และคุณภาพนั้นน่าจะเป็นแรงจูงใจให้กับนักเรียน นักศึกษา ในเรื่องการศึกษาจะต้องมีการแข่งขันในเรื่องคุณภาพและข้อมูล (Sallis. 1997: 2) สอดคล้องกับ (นิติย์ โรจนรัตน์ วาณิชย์. 2548: 1) ซึ่งกล่าวว่าการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหิต่าง ๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาศักยภาพและความสามารถต่าง ๆ ที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขจึงเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่า ประเด็นของ “คุณภาพการศึกษา” เป็นประเด็นที่สำคัญที่สุดประเด็นหนึ่ง ซึ่งสังคมไทยและกระทรวงศึกษาธิการกำลังให้ความสำคัญเป็นอันดับต้น ๆ และพยายามพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่ง ดังนั้นองค์กรหรือสถาบันที่มีส่วนเกี่ยวข้องและรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา จึงต้องตระหนักถึงการ พัฒนา การบริหารการศึกษาในสถาบันของตนอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ด้าน

ดังจะกล่าวได้ว่า หัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาคือหลักสูตร เพราะหลักสูตรที่สร้างขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ย่อมมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมในช่วงเวลานั้นเมื่อเวลาผ่านไป สภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปย่อมมีผลต่อหลักสูตร อาจทำให้หลักสูตรนั้นไม่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมในช่วงเวลานั้นได้ (สังัด อุทรานันท์. 2532: 295) ดังนั้นการพัฒนากการศึกษาจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้านด้วยกัน แต่ที่สำคัญที่สุด คือหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรมีลักษณะเป็นพลวัต มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของสังคมอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นหลักสูตรจึงเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา เป็นแนวทางในการสร้างคุณลักษณะของพลเมืองของชาติและสร้างชาติ หลักสูตรสามารถทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตได้ หลักสูตรที่ดีต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม มีความหมายต่อผู้เรียน และเหมาะสมกับขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม และหลักสูตรที่ดีต้องสร้างขึ้นด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย หลักสูตรที่มีมาตรฐานจะเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมค่านิยม และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม (กรมยุทธศึกษาทหารเรือ. 2547: 14) ซึ่งประไพพิศ บุญชิต ได้กล่าวว่า ในการทำงานหรือประกอบกิจการใด ๆ ก็ตามจะมีขั้นตอนในการดำเนินงานขั้นตอนหนึ่ง

ซึ่งจะขาดมิได้ คือ การประเมินผล (Evaluation) เพื่อให้ทราบว่า การทำงานหรือประกอบกิจกรรมนั้น ๆ ได้ผลตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรบ้างเพื่อที่จะได้ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาต่อไป ในทางการศึกษาก็เช่นกัน การที่จะทราบว่าผลการจัดการศึกษามุ่งบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพียงใดนั้นส่วนหนึ่งที่จะประเมินผลได้ก็คือ การประเมินหลักสูตร การประเมินหลักสูตรเป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นว่าการนำหลักสูตรไปใช้จะได้ผลมากน้อยเพียงใด เพราะฉะนั้น การประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร และผลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเพื่อแก้ไข ปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงต่อไป (ประไพพิศ บุญชิต. 2547: 6) ฉะนั้นการประเมินหลักสูตรจึงหมายถึง การพิจารณาเปรียบเทียบและตัดสินใจเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆในระบบหลักสูตรว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีความสอดคล้องระหว่างมาตรฐาน ความมุ่งหวังเพียงใด มีผลกระทบอย่างไรบ้างทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรนั้นให้ดียิ่งขึ้น (บุญชม ศรีสะอาด. 2546: 152)

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 กำหนดไว้ว่า ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และมีการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้สอดคล้องกับการบริหารราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ พระราชกฤษฎีกา (ฉบับกฤษฎีกา) พ.ศ. 2546 (2546: 23) จึงเห็นได้ว่า ในหน่วยงานทุกหน่วยงานที่มีโรงเรียนอยู่ในสังกัดจำเป็นต้องสร้างและพัฒนาการศึกษาให้เกิดคุณภาพ ทั้งนี้ต้องสร้างโรงเรียนให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งในส่วนของภาครัฐหลายหน่วยงานบริหารปรับตัวเองได้ง่ายและคล่องตัวเช่น รัฐวิสาหกิจ แต่ในหลายหน่วยงาน มีความเฉพาะเจาะจงเป็นเอกลักษณ์ เช่น กระทรวงกลาโหมซึ่งดูแลกองทัพต่าง ๆ อาจประสบความยากลำบากในการปรับตัวเพื่อพัฒนาทุนมนุษย์ของตนเองให้เป็นบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เพื่อต่อสู้กับกระแสโลกาภิวัตน์ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดโครงสร้างองค์การที่ยึดระเบียบปฏิบัติอย่างเคร่งครัด อย่างไรก็ตามในการพัฒนาบุคลากรทางทหารนั้นสามารถดำเนินการได้ อย่างเป็นรูปธรรม

กองทัพเรือเป็นองค์กรที่มีภารกิจหลักในการธำรงรักษาอำนาจอธิปไตยของชาติทางทะเล การรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล ซึ่งนอกเหนือจากภารกิจหลักในด้านการรักษาความมั่นคงของชาติแล้ว กองทัพเรือยังมีหน้าที่ผลิตบุคลากรในหลายสาขา ที่ต้องใช้ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ เพื่อสนับสนุนต่อภารกิจต่าง ๆ ของกองทัพเรือ เช่น กำลังพลในส่วนสายกำลังรบ สายพยาบาล

สายการซ่อมบำรุงยุทธโธปกรณ์ สายการดุริยางค์ เป็นต้น (กองทัพเรือ. 2550: 1) ทั้งนี้การผลิตบุคลากรของกองทัพเรือ นั้น จะมีขั้นตอนดำเนินการตั้งแต่การสอบคัดเลือกบุคคลากร การให้การศึกษาและการจัดสถานศึกษาในสายวิชาชีพของกองทัพเรือ เมื่อจบการศึกษาแล้ว ก็จะมีบรรจุเข้ารับราชการตามหน่วยต่าง ๆ ของกองทัพเรือ ทั้งนี้เกณฑ์ในการจบการศึกษาจะใช้การวัดผลการเรียน ซึ่งได้กำหนดระดับผลการศึกษาระดับ และการใช้คะแนนความประพฤติที่มีกฎเกณฑ์การให้และตัดคะแนนเมื่อนักเรียนกระทำผิด ถ้านักเรียนคนใดไม่ผ่านการประเมินทั้งสองด้าน ก็จะต้องเรียนซ้ำชั้นและในปีถัดไปหากยังไม่สามารถผ่านเกณฑ์ทั้งสองด้าน ก็จะถูกให้ออก และพ้นสภาพการเป็นนักเรียน (กรมยุทธศึกษาทหารเรือ. 2521: ไม่ปรากฏเลขหน้า) โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ ซึ่งเป็นสายวิชาชีพของกองทัพเรือ ได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ (Economy) สังคม (Social) การเมือง (Politics) และกระแสโลกาภิวัตน์ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรการเรียนการสอนที่โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือจัดทำขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 จนถึงปัจจุบัน ยังมีได้มีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยขึ้น ทำให้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือที่ใช้อยู่ในขณะนี้ ไม่มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันตามพระราชบัญญัติการศึกษาของชาติที่กำหนดขึ้น อีกทั้งนักเรียนดุริยางค์ทหารเรือที่สำเร็จการศึกษา มีคุณภาพไม่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน ส่งผลให้อัตราการแข่งขันในการสมัครเข้าเรียนในโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือมีอัตราส่วนที่ต่ำลง (กองดุริยางค์ทหารเรือ. 2549: 3) ซึ่งสังคมปัจจุบันได้ให้ความสำคัญและให้ความสนใจกับการเรียนการสอนดนตรีดังจะเห็นได้จากการเปิดอบรมดนตรีของภาคเอกชน หรือการเปิดการเรียนการสอนดนตรีในระดับอุดมศึกษาเพื่อรองรับนักเรียนในระดับต่าง ๆ ที่มีความสนใจในวิชาการดนตรี ดังนั้นกองทัพเรือได้มองเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างเร่งด่วนจึงอนุมัติให้โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือทำการปรับหลักสูตรจากหลักสูตรเดิม 5 ปี เป็นหลักสูตร 6 ปี ตามกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ ได้รับการเทียบวุฒิการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และเพื่อตอบสนองความต้องการของกองทัพเรือ (กองดุริยางค์ทหารเรือ. 2546: 8)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารและเป็นผู้สอนเห็นว่า หลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ เป็นหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน อาจมีบางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน สมควรได้รับการประเมิน เพื่อนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ปรับปรุงในการพัฒนาบุคลากรซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของกองทัพให้สามารถพัฒนากองทัพเรือให้มีความเข้มแข็งมากขึ้นต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ โดยใช้รูปแบบซีพีบี (CIPP Model) ของ สตีฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) ใน 4 ด้าน คือ การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ซึ่งผลการประเมินในครั้งนี้ จะนำมาซึ่งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาและปรับปรุง หลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กอทพเรือ และการพัฒนากิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ รวมทั้งพัฒนาให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถที่จะนำความรู้ไปปฏิบัติราชการตามความต้องการของ ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานในกองทัพเรือต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กอทพเรือโดยใช้รูปแบบซีบีพี (CIPP Model) ของ สตีฟเฟิลบีม (Daniel Stufflebeam) ใน 4 ด้าน คือ การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation)
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กอทพเรือโดยใช้ รูปแบบซีบีพี (CIPP Model) ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluations) และด้านผลผลิต (Product Evaluation) จำแนกเป็น ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้จะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กอทพเรือ ทั้งนี้คณะกรรมการวิชาการของโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น พร้อมทั้งเป็นประโยชน์สำหรับอาจารย์ผู้สอนในการนำข้อมูลไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อพัฒนานักเรียนดุริยางค์ทหารเรือให้มีคุณลักษณะเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของ ผู้บังคับบัญชามหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในกองดุริยางค์ทหารเรือ ได้แก่ หมวดซอวง หมวดโยธวาทิต หมวดหัดดนตรี หมวดขับร้องและการแสดง และหมวดดนตรีไทย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของเนื้อหา ประชากรกลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. **ขอบเขตเนื้อหา** การวิจัยครั้งนี้มุ่งประเมินหลักสูตรการศึกริยวงค์ทหาวเรือ กองทัพเรือโดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation)

2. **ประชากรกลุ่มตัวอย่าง** ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ มีดังนี้

2.1 ประชากร

ประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 ถึงปีการศึกษา 2550 รวมจำนวน 201 คน แบ่งเป็นผู้บังคับบัญชาจำนวน 35 คน อาจารย์จำนวน 55 คนและผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 111 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยทำการเปิดตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 136 คนจากนั้นสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกเป็น ผู้บังคับบัญชา จำนวน 24 คน อาจารย์ จำนวน 37 คน และผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 75 คน รวมจำนวน 136 คน

3. **ตัวแปรในการวิจัย** ตัวแปรในการวิจัยประกอบด้วย

3.1 **ตัวแปรอิสระ** ได้แก่ บุคลากร ต่อไปนี้

3.1.1 ผู้บังคับบัญชา

3.1.2 อาจารย์

3.1.3 ผู้สำเร็จการศึกษา

3.2 **ตัวแปรตาม** ได้แก่ การประเมินหลักสูตรโดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ใน 4 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านบริบท (Context Evaluation)

3.2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

3.2.3 ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

3.2.4 ด้านผลผลิต (Product Evaluation)

4. **นิยามศัพท์เฉพาะ**

นิยามศัพท์ในการวิจัยคั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

1. **บุคลากร** หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานภายในกองทัพเรือและภายนอกกองทัพเรือ ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา

2. ผู้บังคับบัญชา หมายถึง นายจ้างหรือหัวหน้าหน่วยงาน เริ่มต้นตั้งแต่ระดับชั้นยศ เรือตรีถึงนาวาเอก ซึ่งได้รับการบรรจุให้รับราชการอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่บังคับบัญชา ผู้สำเร็จการศึกษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นนักดนตรี หมอวดชอวง หมอวดโยชวาทิต หมอวดหัสดนตรี หมอวดขับ ร้องและการแสดง และหมอดนตรีไทยในกองดุริยางค์ทหารเรือ

3. อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในกองดุริยางค์ทหารเรือ ซึ่งได้รับการบรรจุ ให้รับราชการอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ในการสอนวิชาปฏิบัติเครื่องมือนดนตรี วิชาทฤษฎีดนตรี และโสตประสาท ส่วนอาจารย์จากหน่วยงานในสังกัดกองทัพเรือซึ่งได้รับการบรรจุให้รับราชการอยู่ใน พื้นที่กรุงเทพมหานคร และอาจารย์จากสถาบันภายนอกกองทัพเรือ มีหน้าที่สอนวิชาสามัญทั่วไป

4. ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง นักเรียนดุริยางค์ทหารเรือที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตร การดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 ถึงปีการศึกษา 2550 ซึ่งผ่านการเรียนการสอน โดยใช้หลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือเมื่อจบการศึกษาจะได้รับการบรรจุ ให้รับราชการ อยู่ในกองดุริยางค์ทหารเรือพื้นที่กรุงเทพมหานคร

5. หลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ หมายถึง หลักสูตรการดุริยางค์ ตอนปลาย ชั้นปีที่ 4-6 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้เทียบความรู้หลักสูตรนี้เท่ากับประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.)

6. การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่มีการศึกษาโดยการวางแผนเก็บ รวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทั้งด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ดังนี้

6.1 การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation : C) หมายถึง การประเมิน ความสอดคล้องของเป้าหมายของหลักสูตร กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ ตลอดจนประเมินความคิดเห็นของสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้แก่ ดิกรเรียน ห้องเรียน หอพัก ห้องนอน ห้องสมุด สถานที่เล่นกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การประกอบเลี้ยง (โภชนาการ) และห้องสุขา

6.2 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) หมายถึง การประเมิน เกี่ยวกับนักเรียนดุริยางค์ ครูผู้สอน บุคลากรสายงานต่าง ๆ ที่ให้บริการทางด้านการศึกษา รวมทั้ง หนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร อุปกรณ์ต่าง ๆ และงบประมาณ

6.3 การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) หมายถึง การประเมิน เกี่ยวกับโครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

6.4 การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation : P) หมายถึง การประเมินด้านผลกระทบและประสิทธิผล ด้านผลกระทบได้แก่ประเมินความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และผลการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งประเมินทักษะสมรรถนะทางการดนตรี พฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษาและผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านประสิทธิผลประเมินเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ ทักษะคิด จริยธรรม ลักษณะผู้นำของนักเรียนทหาร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกตัวแปรต้นโดยอาศัยผลงานวิจัยของแรมสมร อยู่สถาพร (2536: 69) ได้กล่าวถึงบทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ 1) นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรมีบทบาทในการให้ความรู้แก่ผู้บริหารและครูเกี่ยวกับหลักสูตรที่ใช้ 2) ศึกษานิเทศก์ จะทำงานร่วมกับผู้บริหารและให้ความร่วมมือในด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับคณะครู ในโรงเรียน 3) ผู้บริหาร มีบทบาทในการจัดเตรียมหลักสูตรแม่บทและเอกสารประกอบหลักสูตรให้พร้อมก่อนเริ่มต้นการเรียนการสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอนให้ตรงตามความรู้ ความสามารถและความถนัด การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน การจัดตารางสอน ด้านการสอนกรณีพิเศษการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การจัดครูเข้ารับการอบรม สัมมนา 4) ครู มีบทบาทสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ ศึกษาหลักการ โครงสร้าง วัตถุประสงค์และแนวการสอน เลือกใช้เทคนิคและวิธีสอน วิธีวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับผู้เรียน 5) ผู้ปกครอง มีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมของโรงเรียนและ 6) นักเรียน ต้องตระหนักในบทบาทด้านการเรียนการสอนและมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน การบริหารและการดำเนินงานของโรงเรียนตามความเหมาะสม

จากแนวทางของแรมสมร อยู่สถาพร ได้กล่าวถึงบุคคล 6 กลุ่มข้างต้น ผู้วิจัยได้พิจารณาแล้วจึงเลือกใช้ตัวแปรต้น3กลุ่มได้แก่ ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการที่จะนำมาใช้กับการวิจัยในครั้งนี้ ดังนั้นผู้วิจัยเลือกใช้ตัวแปรต้นในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งได้รับการบรรจุให้รับราชการอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

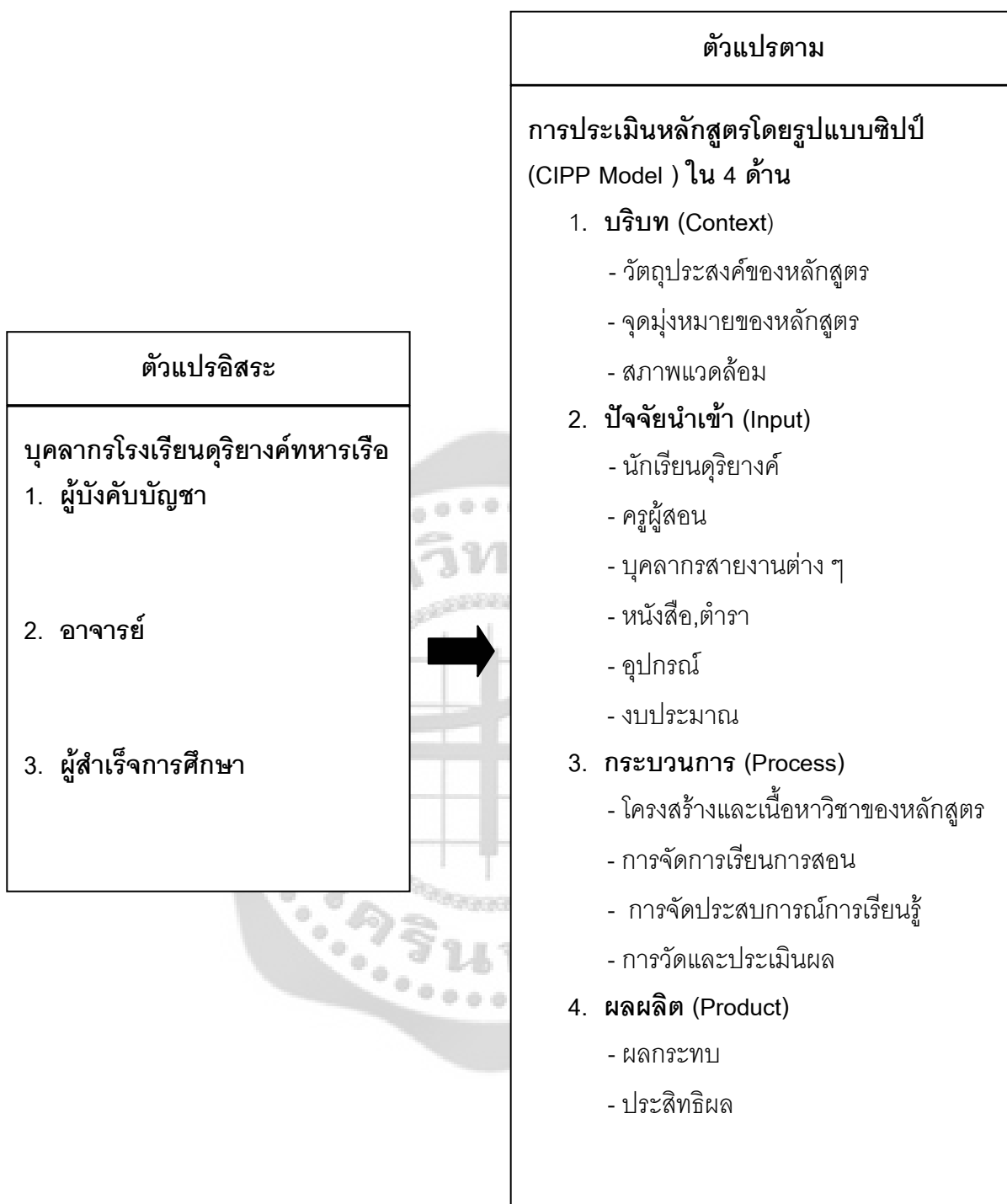
ส่วนตัวแปรตามผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550: 28-29) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการประเมิน CIPP Model (Stufflebeam, 2007: 1-4) ว่า CIPP Model เป็นการประเมิน Context (บริบท) Input (ปัจจัยนำเข้า) Process (กระบวนการ) และ Product (ผลผลิต) โดยมีสาระดังนี้ 1) การประเมินด้านบริบท (Context evaluation) เป็นการประเมินความต้องการ ปัญหา สิทธิหรือทรัพยากร โอกาสต่าง ๆ เป็นการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมาย (goals) ลำดับความต้องการก่อนหลัง (priorities) และผลลัพธ์ (outcomes) 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) เป็นการประเมิน ทางเลือก แผนปฏิบัติ แผนบุคลากรและงบประมาณ เพื่อพิจารณา

ความเป็นไปได้ และศักยภาพของประสิทธิภาพในการลงทุนในการที่จะบรรลุความต้องการ และ เป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นการประเมินปัจจัยนำเข้าจึงช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกแผนปฏิบัติการ การเขียนโครงการเพื่อขอการสนับสนุนทางการเงิน การจัดสรรทรัพยากร การมอบหมายงานและ งบประมาณ 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process evaluation) เป็นการประเมินการนำไปสู่ การปฏิบัติ ประเมินกิจกรรมต่างๆ โดยมุ่งเน้นที่การปฏิบัติงานตามโปรแกรม หรือแผนงานต่าง ๆ และ 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตและผลลัพธ์ที่ตั้งใจ และไม่ได้ตั้งใจให้เกิด ทั้งระยะสั้นและระยะยาวเป็นการประเมินที่มุ่งเน้นการบรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญ และความสำเร็จในการบรรลุความต้องการที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษางานวิจัย ของสุทัศน์ีย์ สุขประเสริฐ (2544: 27-29) ได้กล่าวถึง วิธีการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (The CIPP Model of evaluation) ในปีค.ศ. 1968 สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ได้เสนอรูปแบบเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร หรือโครงการซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไปชื่อชิปปี้ โมเดล (CIPP Model) คำว่าชิปปี้มาจากอักษรย่อของคำ 4 คำคือ

C	=	Context	คือ	บริบท
I	=	Input	คือ	ปัจจัยเบื้องต้น
P	=	Process	คือ	กระบวนการ
P	=	Product	คือ	ผลผลิต

รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีมเป็นรูปแบบที่เน้นเกี่ยวกับการตัดสินใจทาง ด้านการศึกษา โดยสตัฟเฟิลบีมได้อธิบายเกี่ยวกับแนวทางของการตัดสินใจไว้ 4 แนวทาง คือ 1) การตัดสินใจเพื่อนำไปสู่แนวทางการเปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิง หรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมดทั้งสิ้น (Metamorphism) 2) การตัดสินใจเพื่อเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่าง แต่ยังคงรักษาหรือคงสภาพการ เดิมไว้ (Homeostasis) 3) การตัดสินใจเพื่อปรับปรุงและพัฒนา (Incremental) ผู้ชำนาญงานจะเป็น ผู้ให้ข้อมูล ความรู้ และเทคนิคต่าง ๆ สำหรับการตัดสินใจ และ 4) การตัดสินใจนำสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาใน ระบบ โดยใช้วิธีการทดลองและสืบค้นอย่างมีระบบ (Neomobilistic) โดยอาศัยแนวคิดใหม่ กิจกรรมใหม่ ทฤษฎีหรือข้อค้นพบใหม่

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ ทหารเรือ กองทัพเรือ โดยใช้รูปแบบชิปปี้โมเดล (CIPP Model) ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการประเมินบริบท (Context evaluation) 2) ด้านการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) 3) ด้านการประเมินกระบวนการ (Process evaluation) และ 4) ด้านการประเมิน ผลผลิต (Product evaluation) มาเป็นกรอบในการวิจัยดังรายละเอียดในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา เรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัฬหเรือ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ข้อมูลโรงเรียนศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัฬหเรือ
 - 1.1 ประวัติโรงเรียนศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัฬหเรือ
 - 1.2 ปรัชญา ปณิธานและวัตถุประสงค์หลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัฬหเรือ
 - 1.3 โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัฬหเรือ
 - 1.4 หลักสูตรและประเภทหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัฬหเรือ
 - 1.5 หลักการและเหตุผล และจุดมุ่งหมายหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัฬหเรือ
 - 1.6 หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัฬหเรือ
 - 1.7 กิจกรรมของนักเรียนศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัฬหเรือ
 - 1.8 ขอบเขตการศึกษาของนักเรียนศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัฬหเรือ
2. หลักการ แนวคิด และทฤษฎี การประเมินหลักสูตร
 - 2.1 ความหมายของการประเมิน
 - 2.2 แนวคิดการประเมินในยุคปัจจุบัน
 - 2.3 รูปแบบการประเมิน
 - 2.3.1 วิธีการของไทเลอร์ (Tyler's Rationale and Model of Evaluation)
 - 2.3.2 วิธีการของสแตก (The Stake's Countenance Contingency Model)
 - 2.3.3 วิธีการของปาร์เกอร์ (Parker)
 - 2.3.4 วิธีการของอัลคิน (Alkin evaluation model)
 - 2.3.5 วิธีการของสคริฟเวน (Scriven's Evaluation Ideologies and Model)
 - 2.3.6 วิธีการของสตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam)
3. การประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัฬหเรือ
 - 3.1 ด้านบริบท (Context Evaluation)
 - 3.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)
 - 3.3 ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)
 - 3.4 ด้านผลผลิต (Product Evaluation)
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. ข้อมูลโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ

1.1 ประวัติโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ

โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือมีประวัติควบคู่มาพร้อมกับมากับกองดุริยางค์ทหารเรือ ซึ่งหน่วยดุริยางค์ทหารเรือมีมาตั้งแต่ก่อตั้งหน่วยทหารเรือ เป็นกรมทหารเรือ โดยในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์มีราชประสงค์ที่จะพัฒนาทหารให้ทัดเทียมนานาชาติอารยประเทศ จึงสนับสนุนทหารทุก ๆ ด้าน ทรงสนับสนุนให้มีวงดนตรีเพื่อการสวนสนามของทหาร

ต่อมาในปี พ.ศ. 2448 จอมพลเรือสมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิจ ผู้บัญชาการทหารเรือในสมัยนั้นได้ทรงเปลี่ยนชื่อ “กรมแตรมะวิน” เป็น “กองแตรม” ขึ้นการบังคับบัญชาต่อกรมทหารเรือ ฝ่ายบกมีเรือโทผู้ช่วยหลวงพลเสนี (หล้า) เป็นผู้บังคับกองแตรม นอกจากพระองค์ท่านจะเป็นนักปกครองที่ดีเลิศแล้ว ยังทรงนำความเจริญมาให้แก่กองทัพเรืออย่างมากมาทุกหน่วยทุกเหล่าและเนื่องจากพระองค์ทรงโปรดการดนตรีเป็นอย่างมาก จึงทรงพยายามทุกวิถีทางที่จะพัฒนาให้กองแตรมเจริญยิ่งขึ้น ทรงหมั่นมาฟังการฝึกซ้อมดนตรีของกองแตรมเสมอ บางครั้งก็ทรงฝึกด้วยพระองค์เอง ทั้งยังทรงพระปรีชาสามารถนิพนธ์เพลงต่าง ๆ ไว้มากมาย พระองค์ทรงส่งเสริมทางด้านวิชาการและได้กำหนดหลักสูตรการศึกษาดนตรีเรียกว่า “วิชาการแตรม” ดังปรากฏอยู่ในข้อบังคับระเบียบวิชาต่าง ๆ ในกรมทหารเรือ ลงวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2486 จึงมีชื่อเรียกว่า กองดุริยางค์ทหารเรือ หมวดดุริยางค์ทหารเรือดังเช่นปัจจุบัน

การรับบุคคลเข้ามารับการฝึกหัดศึกษาเพื่อเป็นนักดนตรีทหารเรือ นั้น ได้กระทำเรื่อยมาเพื่อเสริมวงดนตรีให้มีขนาดใหญ่ขึ้นและทดแทนคนเก่าที่พ้นหน้าที่ไปตามกาลเวลา บุคคลที่เข้ามารับการฝึกหัดศึกษาดังกล่าวคือ “นักเรียนดุริยางค์” นั่นเอง แต่สมัยนั้นเรียกว่า “พลอาสาสมัคร” การศึกษาได้เป็นไปในแบบเรียนและฝึกประจำอยู่กับวงดนตรีควบคู่ไปกับนักดนตรีรุ่นพี่ในวงดนตรีนั้น ยังมีได้จัดชั้นเรียนเหมือนโรงเรียน ปัจจุบันการฝึกหัดศึกษา การศึกษาในแบบเรียนที่เรียนและฝึกประจำอยู่กับวงดนตรีนั้น ได้มีการปรับปรุงการฝึกสอนให้ใกล้เคียงในระบบของนักเรียนมากขึ้นทุกที กล่าวคือ มีการร่วมเรียนเป็นหมู่ โดยมีครูเป็นผู้สอนประจำวิชาอยู่บ้างและไปฝึกอยู่ตามวงดนตรีอย่างเช่นเดิมนั้นบ้าง จนกระทั่งกองทัพเรือได้กำหนดให้มีโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือขึ้นดังปรากฏอยู่ในระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยการศึกษา พ.ศ. 2500 จึงนับได้ว่าเริ่มมีโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือเกิดขึ้นเป็นทางการในปี พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา (126 ปี ดุริยางค์ทหารเรือ. 2547: 10-13)

1.2 ปรัชญา ปณิธานและวัตถุประสงค์หลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ

โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือได้กำหนดปรัชญา ปณิธานและวัตถุประสงค์ดังนี้
(กองดุริยางค์ทหารเรือ. 2546: 2-3)

1.2.1 ปรัชญาโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ

เก่งดนตรี มีวินัย ใฝ่ความรู้ คู่คุณธรรม เป็นพลังแห่งราชนาวี

1.2.2 ปณิธาน

ให้การศึกษาและมีกิจกรรมแก่นักเรียนดุริยางค์ เพื่อให้เป็นทหารที่มีความรู้
ความสามารถในวิชาการดนตรี มีความคิดริเริ่ม มีระเบียบวินัย รักสถาบัน เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม
จริยธรรม สำหรับปฏิบัติราชการในกองทัพเรือ รวมทั้งความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์

1.2.3 วัตถุประสงค์

1.2.3.1 เพื่อให้มีทักษะในการฟังดนตรี การขับร้อง การเล่นดนตรี การเขียนโน้ตเพลง
การปรับแต่งและการบำรุงรักษาเครื่องดนตรีที่ศึกษา

1.2.3.2 เพื่อให้สามารถใช้ความรู้ทางดนตรีในการปฏิบัติตามลัทธิ การปฏิบัติเป็น
กลุ่มย่อย และการปฏิบัติเป็นวงได้ตามความเหมาะสม

1.2.3.3 เพื่อให้สามารถนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวันและเสริมสร้างเจตคติที่ดี
ทางดนตรีต่อชุมชน มีความคิดสร้างสรรค์และรู้ช่องทางในการประกอบสัมมาชีพที่เหมาะสมกับตน
ท้องถิ่นและประเทศชาติอย่างครบวงจร

1.2.3.4 เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพโดยปลูกฝังความประณีตละเอียดอ่อน ทำให้เกิด
คุณธรรม จริยธรรมและรสนิยมในการเลือกสรรสิ่งที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

1.2.3.5 เพื่อให้ใฝ่หาความรู้ความชำนาญด้านศิลปะ มีความรักงาน รักหน่วยงาน
และเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงานด้วยตนเอง และร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีเหตุผล

1.2.3.6 เพื่อให้แสดงออกอย่างเสรี ทั้งด้านความรู้สึกรักและความคิด โดยอาศัย
ศิลปะเป็นสื่อค้นหาศักยภาพภาพของตน เพื่อการพัฒนาและศึกษาต่อไป

1.3 โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ

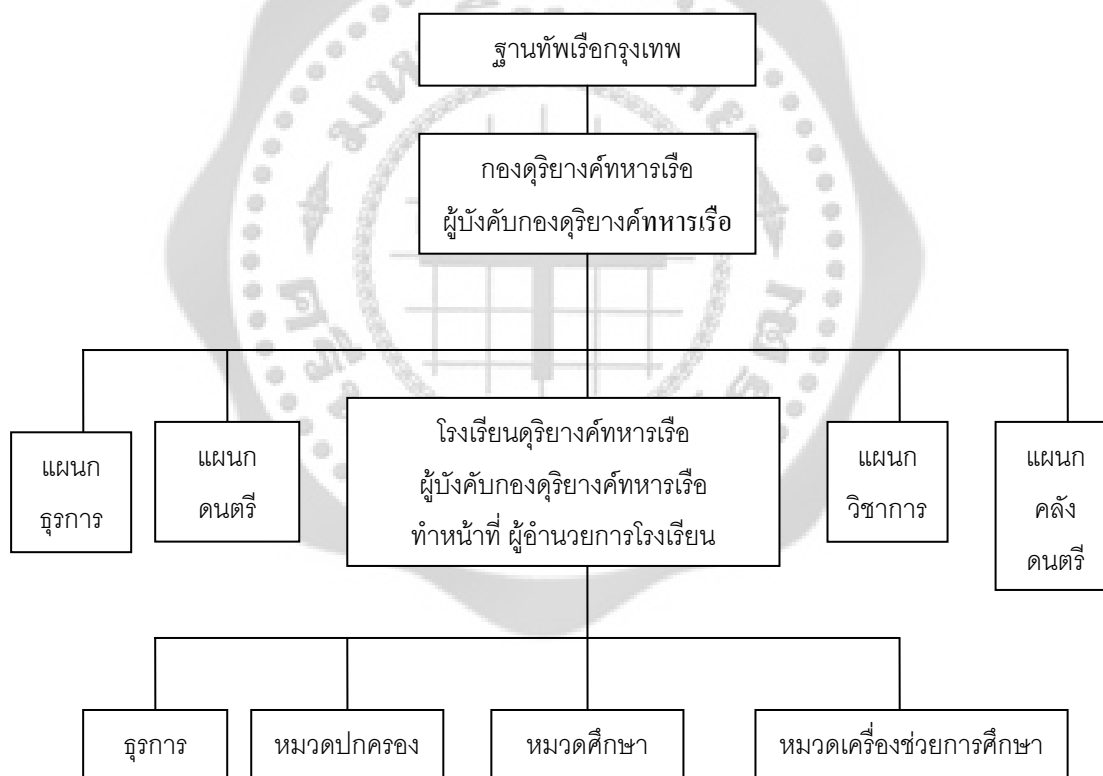
การบริหารงานของโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ กองดุริยางค์ทหารเรือ ฐานทัพเรือกรุงเทพ
เป็นหน่วยงานอยู่ในสายการบังคับบัญชาของกองดุริยางค์ทหารเรือซึ่งมีฐานทัพเรือกรุงเทพ เป็นองค์กร
ที่มีบทบาทในการบริหารจัดการและรับผิดชอบการดำเนินการของ โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ และ
กองดุริยางค์ทหารเรือโดยมีผู้บัญชาการฐานทัพเรือกรุงเทพเป็นผู้บังคับบัญชาและมีผู้บังคับกองดุริยางค์
ทหารเรือทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนด้วยอีกตำแหน่ง ดังมีการแบ่งมอบหน้าที่ดังนี้ (กองดุริยางค์
ทหารเรือ. 2540: 3)

1.3.1 หมวดธุรการ มีหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการ งานสารบรรณ และบัญชีพลของโรงเรียน ดุริยางค์ทหารเรือ

1.3.2 หมวดปกครอง มีหน้าที่กำหนดแนวทางปฏิบัติ ดำเนินการควบคุมการปกครอง บังคับบัญชานักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือให้ประพฤติปฏิบัติตาม ระเบียบแบบแผนของโรงเรียนตลอดจนการดูแลเข้าเวรยาม

1.3.3 หมวดศึกษา มีหน้าที่กำหนดแนวทางปฏิบัติดำเนินการและควบคุมเกี่ยวกับการศึกษาฝึกอบรมนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือรวมทั้งเสนอ ความต้องการครูช่วยสอนและกำหนดหลักเกณฑ์วัดผลประเมินผลการศึกษา

1.3.4 หมวดเครื่องช่วยการศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบการใช้การและบำรุงอุปกรณ์

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ

ที่มา: กองดุริยางค์ทหารเรือ. (2540). คำสั่งกองดุริยางค์ทหารเรือ. หน้า 3.

1.4 หลักสูตรและประเภทหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัพรเรือ

หลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัพรเรือ ปัจจุบันโรงเรียนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัพรเรือ ได้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงแก้ไขการศึกษาให้สอดคล้องกับระเบียบกรมยุทธศึกษาทหารเรือ ว่าด้วยการศึกษา พ.ศ.2521 ตลอดมา โดยเปลี่ยนแปลงการศึกษาจากหลักสูตรเดิม 5 ปีเป็นหลักสูตร 6 ปี ตามหลักสูตรการปรับปรุงใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้เทียบวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยเริ่มใช้กับนักเรียนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีที่ 1 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533

ประเภทหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัพรเรือ ได้ดำเนินการจัดทำเป็น 2 ตอน คือ

1. หลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นปีที่1-3) พุทธศักราช 2534 กระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุมัติให้เทียบความรู้หลักสูตรนี้เท่ากับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม. 3) ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) เมื่อ 30 เมษายน พ.ศ. 2530 และได้รับความเห็นชอบจากกรมยุทธศึกษาทหารเรือเมื่อ 19 กรกฎาคม พ.ศ.2534 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2534: ไม่ปรากฏเลขหน้า)
2. หลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นปีที่ 4 - 6) พุทธศักราช 2537 กระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุมัติให้เทียบความรู้หลักสูตรนี้เท่ากับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมสาขาวิชาการดนตรีและขับร้องเพลงสากล ลงวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2535 และเริ่มใช้ในปีการศึกษา 2537 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2534: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

1.5 หลักการและเหตุผลและจุดมุ่งหมายหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัพรเรือ

หลักการและเหตุผลหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กงทัพรเรือมีดังนี้

1. เป็นหลักสูตรต่อจากหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งให้การศึกษาทั่วไป และเน้นการเรียนวิชาศิลปะที่ลึกซึ้งขึ้นตามความถนัด ความสามารถและความสนใจเพื่อผู้เรียนยึดเป็นอาชีพต่อไป
2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งฝึกผู้เรียนให้มีประสบการณ์ เพื่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติและประกอบอาชีพได้ หรือเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม หรือเป็นพื้นฐานสำหรับศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น
3. เป็นหลักสูตรที่มุ่งฝึกอบรมและเสริมสร้างคุณธรรมชีวิต ให้สามารถอยู่ได้ด้วย ความผาสุก และเจริญก้าวหน้าในอาชีพ
4. เป็นหลักสูตรที่มุ่งฝึกให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างงานและพัฒนางานได้เสมอ
5. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถสร้างทักษะ สร้างคุณธรรมและสร้างสติปัญญาจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระได้

6. เป็นหลักสูตรที่ให้ความรู้ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าในวิทยาการศิลปะ และขนบธรรมเนียมประเพณีอาหารเรือ ตลอดจนวิชาการด้านต่าง ๆ โดยให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของสังคม

จุดมุ่งหมายหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ มีจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้การศึกษาและการฝึกอบรมที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพโดยตรงและเปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้ตามความถนัด ความสนใจ โดยให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม
2. เพื่อให้มีความรู้และทักษะในวิชาชีพสามัญ วิชาทหารและวิชาการดุริยางค์ ให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
3. เพื่อให้การศึกษาและการฝึกอบรม ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
4. เพื่อให้สามารถสร้างทักษะ สร้างคุณธรรม สร้างสติปัญญา จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้
5. เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ มีวินัยในการทำงาน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเอง และของผู้อื่น
6. เพื่อให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม และจริยธรรม มีสุขภาพอนามัย สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ
7. เพื่อให้มีความเข้าใจในปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศ และของโลกปัจจุบัน มีความสำนึกในความเป็นไทย ดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย (กองดุริยางค์ทหารเรือ. 2537: 4-7)

1.6 หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ

1. ภาคเรียน ในปีการศึกษาหนึ่งให้แบ่งเป็นภาคเรียนปกติ 2 ภาค เวลาเรียนในภาคเรียนปกติรวมทั้งการสอนด้วยไม่น้อยกว่า 20 สัปดาห์ และโรงเรียนอาจจัดให้มีการฝึกภาคสนามหรือทัศนศึกษาเพิ่มเติมในภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร

2. เวลาเรียน หลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ นี้กำหนดระยะเวลาการศึกษา 3 ปี หรือ 6 ภาคเรียนในสัปดาห์หนึ่งโรงเรียนต้องเปิดเรียนไม่น้อยกว่า 5 วัน ๆ ละไม่น้อยกว่า 9 คาบ คาบละ 50 นาทีรวมอย่างน้อย 48 คาบ

3. หน่วยการเรียน รายวิชาที่จัดไว้ในหลักสูตร มีทั้งที่เป็นภาคทฤษฎีล้วนและภาคปฏิบัติล้วน และที่เป็นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติรวมกัน การกำหนดหน่วยการเรียนของรายวิชาต่าง ๆ ให้ถือเกณฑ์ดังนี้

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า

18 คาบเรียนรวมกับเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 20 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยการเรียน

3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ 3-4 คาบเรียนต่อสัปดาห์ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 54-72 คาบเรียน รวมกับเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 60-80 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยการเรียน ยกเว้นรายวิชาในกลุ่มพลศึกษา

3.3 รายวิชาที่มีการฝึกงานในแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. คะแนนประจำตัวนักเรียน คะแนนประจำตัวนักเรียน เป็นไปตามระเบียบ กองทัพอากาศว่าด้วยการศึกษา พ.ศ. 2530 หมวด 3 คะแนนประจำตัวนักเรียนทหาร

5. โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แบ่งเป็น 3 หมวด วิชา คือ

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	1,300	คาบเรียน
2. หมวดวิชาชีพ	1,080	คาบเรียน
3. หมวดวิชาเลือก	2,520	คาบเรียน
3.1 หมวดวิชาเลือกอาชีพ	1,680	คาบเรียน
3.2 การฝึกงาน	400	คาบเรียน
3.3 วิชาเลือกเสรี	380	คาบเรียน
กิจกรรม	720	คาบเรียน
รวม	4,920	คาบเรียน

โครงสร้างหลักสูตร

โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ ได้กำหนดโครงสร้างหลักสูตร ชั้นปีที่ 4-6 ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 โครงสร้างหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ

หมวดวิชา	จำนวนคาบต่อสัปดาห์ต่อภาค					
	ชั้นปีที่ 4		ชั้นปีที่ 5		ชั้นปีที่ 6	
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ทฤษฎี	ปฏิบัติ
หมวดวิชาพื้นฐาน						
1. ภาษาไทย	2	-	2	-	-	-
2. สังคมศึกษา	2	-	2	-	-	-
3. สุขศึกษา	1	-	1	-	-	-
4. พลศึกษา	-	5	-	-	-	5
5. วิทยาศาสตร์	1	2	-	-	-	-
6. คณิตศาสตร์	-	-	-	-	-	-
7. ภาษาอังกฤษ	2	-	2	-	-	-
8. ลูกเสือ, ทหารรวมและองค์การวิชาชีพ	-	2	-	2	-	2
9. พื้นฐานอาชีพ						
หมวดวิชาชีพ	2	-	2	-	2	-
1. ประวัติดนตรีเบื้องต้น						
2. ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น	3	-	3	-	-	-
3. บทเพลงวิเคราะห์เบื้องต้น	3	-	3	-	-	-
4. การอ่านวงเพลงเบื้องต้น	-	-	-	-	1	-
5. การพัฒนาไลตประสาตการขับร้อง	-	-	-	-	1	-
6. หลักคีย์บอร์ดเบื้องต้น	1	3	1	3	-	-
7. ดุริยวรรณคดี						
หมวดวิชาเลือก (เลือกอาชีพ)	-	-	-	-	1	-
1. ปฏิบัติศิลป์ตามถนัด	-	-	-	-	1	-
2. กิจกรรม	-	12	-	12	-	-
3. การแสดง	-	3	-	3	-	6
เลือกเสรี	-	-	-	3	-	-
1. การแสดงดนตรี						
2. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์	-	-	-	-	-	3
3. ภาษาไทยเพื่อกิจกรรมการแสดง	-	-	-	-	1	-
4. การแสดงออกต่อหน้าชุมชน	-	-	-	-	1	2
5. การกำกับเวที	-	-	-	-	1	2
	-	-	-	-	1	2

6. การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ให้นักเรียนทุกคนฝึกงานหรือฝึกภาคสนามในแหล่งวิทยาการ หรือสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 400 คาบเรียนในภาคเรียนที่ 5 หรือภาคเรียนที่ 6 มีค่า 4 - 6 หน่วยการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแต่ละประเภทวิชา การตัดสินผลการเรียนและการให้ระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น จำนวนหน่วยการเรียนรู้และรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตรให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างและแผนการเรียนของแต่ละประเภทวิชา (กรมยุทธศึกษาทหารเรือ 2521, 10 เมษายน. คำสั่งกรมยุทธศึกษาทหารเรือ 30/2521 เรื่อง การดำเนินการศึกษาของโรงเรียนชุมพลทหารเรือ และโรงเรียนซึ่งจัดการศึกษาเป็นภาคใน ส่วนการศึกษา)

7. เกณฑ์การจบหลักสูตร

7.1 ต้องเรียนทุกวิชาตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้าง จำนวน 129 หน่วยการเรียนรู้และทุกรายวิชาต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน

7.2 ต้องฝึกงานหรือฝึกภาคสนามไม่น้อยกว่า 400 คาบเรียน

7.3 ต้องได้ระดับคะแนนรายวิชาไม่ต่ำกว่า 1 ทุกวิชา ระดับคะแนนเฉลี่ยรวม ชั้นปีที่ 5 และชั้นปีที่ 6 ไม่ต่ำกว่า 2.00

8. การสอบความรู้และเกณฑ์การตัดสินผลการสอบความรู้ ปฏิบัติตามระเบียบกรมยุทธศึกษาทหารเรือ ว่าด้วยการดำเนินการศึกษาของโรงเรียนชุมพลทหารเรือ และโรงเรียนที่จัดการศึกษาเป็นภาคในส่วนที่สาม พ.ศ. 2521

9. การแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ในกรณีที่มีการยกเลิก เพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ ให้ทำเป็นประกาศหรือคำสั่งของกรมยุทธศึกษาทหารเรือ

10. การอบรมนักเรียน ในตอนเช้าหลังพิธีเคารพธงชาติ ให้มีการอบรมนักเรียน ให้มีการยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตลอดจนระเบียบวินัยของนักเรียนเป็นประจำทุกวัน และจัดให้มีการประชุม อบรม สวดมนต์ไหว้พระ ตามโอกาสอันสมควรและเหมาะสม

1.7 กิจกรรมของนักเรียนดุริยางค์ทหารเรือ

1. กิจกรรมด้านการบรรเลง โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือได้จัดวงดนตรีสนามไปแสดงในงานต่าง ๆ ของกองทัพเรือ และหน่วยงานนอกกองทัพเรือเป็นประจำ จนมีชื่อเสียงเป็นที่กล่าวขานถึงความสามารถตลอดมา นอกจากนั้นยังได้จัดวงหัดดนตรีไปบรรเลงในการประชาสัมพันธ์หน่วยงานในที่ต่าง ๆ จัดชุดการแสดง สนับสนุนงานต้อนรับแขกต่างประเทศ งานของกองทัพเรือ จัดวงโยธวาทิตไปบรรเลงในงานรัฐพิธีต่าง ๆ ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย (กองทัพเรือ. 2548: 1)

2. กิจกรรมทั่วไป โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือได้จัดนักเรียนดุริยางค์ร่วมสนับสนุนภารกิจของกองทัพเรือในงานการกุศลต่าง ๆ เช่น การจำหน่ายดอกป๊อปปี๊ ถ้วยป้ายแข่งขันกีฬาต่าง ๆ และส่งนักกีฬาเข้าแข่งขันกีฬาภายในกองทัพเรือ กิจกรรมดังกล่าวนี้เป็นกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติตลอดมาทุกปี จะเห็นได้ว่าบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ที่สร้างชื่อเสียงให้กับกองทัพเรื่อนั้นมีบุคคลกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่งอยู่ด้วย คือ “นักเรียนดุริยางค์ทหารเรือ” (กองดุริยางค์ทหารเรือ. 2550: 2)

1.8 ขอบเขตการศึกษาของนักเรียนดุริยางค์ทหารเรือ

ความรับผิดชอบและหน้าที่ของโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรื่อนั้นก็คือ มีหน้าที่ในการศึกษาและฝึกอบรมไม่แต่เฉพาะนักเรียนดุริยางค์ทหารเรื่อนั้น ยังต้องฝึกอบรมแก่ทหารเหล่าดุริยางค์และเหล่าสัญญาบัตรเดี่ยวยีกด้วย ซึ่งการฝึกอบรมเหล่าทหารดุริยางค์ได้แก่การฝึกอบรมหลักสูตรอาชีพ พันจ่าเอก จ่าเอกและนักเรียนดุริยางค์ทหารเรือซึ่งเป็นนักเรียนที่ศึกษาอบรมหลักสูตรดุริยางค์โดยศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นอกจากนี้ยังต้องศึกษาภาควิชาสามัญและวิชาทหารอีกด้วย (กองทัพเรือ. 2522: 1-3)

2. หลักการ แนวคิด และทฤษฎี การประเมินหลักสูตร

2.1 ความหมายของการประเมิน

การประเมิน (Evaluation) ตามความหมายที่ใช้กันมากที่สุด คือ การประเมินในแง่ของการพิจารณาคุณค่าของสิ่งที่ต้องการประเมิน ประกอบด้วยกระบวนการหาข้อมูล กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจคุณค่าของโครงการในส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับผลผลิต (Worthen Sander; & Fitzpatrick. 1997: 5) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ไพศาล หวังพานิช (2536: 2) เยาวดี วิบูลศรี (2535: 92) ทิศนา ขัมมณี (2535: 134-135) และทาบ (Taba. 1962: 312) ที่กล่าวว่า การประเมินหมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบ หรือวิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล การใช้ข้อมูล การพิจารณาตัดสินคุณลักษณะของสิ่งหนึ่งสิ่งใด กิจกรรมใด ๆ หรือโปรแกรมการศึกษาใด ๆ เพื่อกำหนดคุณค่า คุณภาพ ความถูกต้องเหมาะสม โดยอาศัยเกณฑ์เป็นหลักในการตัดสินใจเลือกแนวทางต่าง ๆ การเปรียบเทียบระหว่าง “สิ่งที่จริง” กับ “สิ่งที่ควรเป็น” ด้วยการให้ข้อมูลของความไม่สอดคล้องเป็นหลักในการสรุปผล เพื่อใช้สำหรับการตัดสินใจต่อการดำเนินงานของโครงการหรือการบริหารหลักสูตร (Tyler. 1969: 105) ประโยชน์ที่นำมาใช้สำหรับการกำหนดคุณค่าภายใน (Merit) ของสิ่งที่ประเมิน (Stufflebeam; et al. 1971, 2001: 3; & Scriven. 1967: 78) กระบวนการค้นหาหรือการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ต้องการประเมินนี้ ต้องมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานที่นำมาใช้สำหรับเป็นตัวเปรียบเทียบในการประเมิน รวมทั้งการตัดสินโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอก (Good. 1973: 220) ราชบัณฑิตยสถาน (2531: 502) ได้ให้ความหมายของ การประเมิน หมายถึง ประเมินค่า หรือราคาเท่าที่ควรจะเป็น เช่น

ประเมินราคา ประเมินผลการศึกษาและ ฌัฏฐุพัณัฑ์ เขจรนัณทณั (2543: 11) กล่าวว่ การประเมิน หมายถึง กระบวนการที่มีการศึกษา วิเคราะห์ กำหนดเกณฑ์ วางแผน และดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อที่จะตัดสินคุณสมบัติ คุณค่า หรือคุณภาพของสิ่งที่สนใจ จากการวัดผลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้โดยที่สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ และคณะ (2547: 197) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการตัดสิน หรือการพิจารณาตีคุณค่าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยการวางแผน การเก็บรวบรวมข้อมูล และการใช้ข้อมูลที่ผ่านมาการวิเคราะห์แล้ว เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขสิ่งต่าง ๆ ส่วนสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544: 54) ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่าเป็นกระบวนการที่มุ่งตอบคำถาม How Good ดังนั้นการประเมินจึงมีความหมายไว้ 2 ประการคือ

1. การประเมิน หมายถึง การตัดสินคุณค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
2. การประเมิน หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ (Information) เพื่อช่วย ในการตัดสินใจ

จากนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการประเมินผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการที่มีการศึกษา การตัดสิน วิเคราะห์ วางแผน เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อตัดสินคุณสมบัติ หรือการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อนำไปปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขสิ่งต่าง ๆ และสามารถทำให้เกิดกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศและกระบวนการประเมินต้องประกอบด้วย ขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การเลือกสิ่งที่ต้องการประเมิน 2) การพัฒนาและการใช้ กระบวนการประเมินอย่างถูกต้องและ 3) การสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บรวบรวมมาได้จาก กระบวนการเหล่านี้ เพื่อนำไปสู่กระบวนการตัดสินใจในขั้นสุดท้าย

2.2 แนวคิดของการประเมินในยุคปัจจุบัน

สตัฟเฟิมปีม (ถนัด บวรชัย. 2549: 33; อ้างอิงจาก Stufflebeam. 1969: 128) ได้เสนอ รูปแบบซีปปี้ (CIPP Model) เป็นรูปแบบการประเมินหลักสูตรโดยเน้นการประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการในการหาข้อมูล เก็บข้อมูลและใช้ข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ หาทางเลือก และวิธีการที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยพิจารณาดูว่าควรใช้การประเมินแบบใด เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในแต่ละขั้นตอนของหลักสูตร โดยพิจารณาใน 4 ด้าน คือ 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินสภาพแวดล้อม สภาพที่พึงปรารถนา และสภาพที่เป็นจริง บ่งชี้ถึงปัญหาและความต้องการ อันนำไปสู่การตัดสินใจ 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินการใช้ทรัพยากร เพื่อวิเคราะห์ทางเลือกสำหรับวางแผน และการออกแบบหลักสูตร 3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินกระบวนการต่าง ๆ ของการใช้ หลักสูตรสำหรับตัดสินใจว่าจะดำเนินการด้วยวิธีใด จะแก้ไขอย่างไร 4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินองค์ประกอบและผลกระทบของการใช้หลักสูตรว่าเกิดผลตาม วัตถุประสงค์หรือไม่และยังเป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงหลักสูตรหรือยกเลิกการใช้หลักสูตร

กูบา และลินคอล์น (เยาเวตี ราชชัยกุล-วิบูลย์ศรี. 2546: 65; อ้างอิงจาก Guba; & Lincoln. 1989: 93) ได้แบ่งรูปแบบการประเมินที่ได้รับการพัฒนามาตามลำดับออกเป็น 4 ยุค โดยเรียกยุคปัจจุบันว่า “ยุคที่ 4 (Four Generation) ก่อนที่จะกล่าวถึงการประเมินในยุคปัจจุบันนั้น กูบาและลินคอล์นได้อธิบายรูปแบบการประเมินที่สำคัญในอดีตทั้ง 3 ยุคไว้อย่างน่าสนใจ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

ยุคที่ 1 (First Generation : ประมาณปี ค.ศ. 1904-1942) รูปแบบการประเมินในยุคนี้เป็นไปตามแนวความคิดของผู้เชี่ยวชาญทางการวัดผล ตลอดจนผู้สร้างแบบสอบถามและนักสถิติ บทบาทของนักประเมินใน ยุคแรกนี้เป็นบทบาทในเชิงเทคนิค คือ ต้องมีความรอบรู้เป็นอย่างดีในด้านการนำแบบสอบถามต่าง ๆ มาใช้อย่างเหมาะสม ถ้าแบบสอบถามหรือเครื่องมือที่ใช้วัดซึ่งมีอยู่เดิมไม่เพียงพอหรือใช้ไม่ได้ นักประเมินก็ต้องพัฒนาเครื่องมือขึ้นมาใหม่ จึงกล่าวได้ว่าการประเมินในยุคที่ 1 มีลักษณะเช่นเดียวกับการวัดผล ผู้เชี่ยวชาญการประเมินในยุคแรกนี้ซึ่งเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายคือ นักจิตวิทยาทางการวัดผล ชื่อ Alfred Binet (1912) ด้วยเหตุนี้ กูบาและลินคอล์นจึงเรียกยุคนี้ว่าเป็น “ยุคของการวัดผล” (Measurement)

ยุคที่ 2 (Second Generation : ประมาณปี ค.ศ. 1942-1967) รูปแบบการประเมินในยุคนี้ ได้เน้นวิธีการประเมินโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นหลัก บทบาทของผู้ประเมินในยุคที่ 2 จึงเป็นบทบาทในฐานะ “ผู้อธิบาย” หรือ “ผู้พรรณนา” (Describer) ว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ และเพราะเหตุใด คุณสมบัติของนักประเมินในยุคที่ 2 ต้องมีความรอบรู้ในเชิงเทคนิคเป็นอย่างดี (เหมือนยุคที่ 1) และในขณะเดียวกันต้องมีความรู้ความสามารถที่จะอธิบายหรือพรรณนาในเนื้อหาสาระที่จะประเมินได้เป็นอย่างดีด้วย โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เป็นปัจจัยสำคัญผู้เชี่ยวชาญการประเมินซึ่งเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในยุคที่ 2 คือ Ralph W. Tyler (1992) ซึ่งได้เริ่มพัฒนาแนวคิดและหลักการทางด้านการประเมินมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1936 ดังนั้น กูบาและลินคอล์นจึงเรียกยุคที่ 2 ว่าเป็น “ยุคของการพรรณนา” (Description)

ยุคที่ 3 (Third Generation : ประมาณปี ค.ศ. 1967-1989) รูปแบบการประเมินในยุคที่ 3 นี้ ได้เน้นวิธีการประเมินเพื่อการวินิจฉัยพิจารณาหรือเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่มีผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมาก บทบาทนักประเมินในยุคที่ 3 จึงเน้นบทบาทในฐานะ “ผู้พิพากษา” (Judge) คือต้องใช้การวินิจฉัยพิจารณา ด้วยความสุ่มรอบคอบและด้วยความยุติธรรมเป็นหลัก การประเมินจึงต้องมีขั้นตอนที่เป็นระบบมากขึ้น ในยุคนี้จึงมีผู้เชี่ยวชาญหลายท่าน ได้พัฒนาแบบจำลองหรือ โมเดลการประเมินขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ประเมินได้เลือกนำไปประยุกต์ ใช้ให้เหมาะสม ในบรรดาแบบจำลองหรือโมเดลต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่อย่างหลากหลายนั้น ปรากฏว่าแบบจำลองหรือโมเดลของ Michael Scriven (1967) ซึ่งชื่อว่า “Scriven's Evaluation Ideologies and Model ได้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายและได้มีผู้นำไปประยุกต์ใช้กันอย่างกว้างขวาง ในยุคที่ 3 นี้ กูบา และลินคอล์น เรียกว่าเป็น “ยุคของการวินิจฉัยพิจารณา” (Judgement)

ยุคที่ 4 (Fourth Generation) ประมาณปี ค.ศ. 1989 เป็นต้นมานั้น กูบา และลินคอล์น เรียกยุคนี้ว่า “ยุคที่ 4” (Fourth Generation) รูปแบบการประเมินที่สำคัญในยุคปัจจุบัน มีดังนี้

1. เป็นวิธีการประเมินในลักษณะของการเจรจาต่อรอง เพราะการประเมินมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์จำนวนมาก รูปแบบการประเมินในยุคปัจจุบันจึงมีความยืดหยุ่น ไม่ตายตัวเหมือน ในอดีต ขึ้นอยู่กับการเจรจาต่อรองภายในเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นตามความจำเป็นและตามความเหมาะสมแล้วแต่กรณี กูบาและลินคอล์นได้เรียกยุคปัจจุบันนี้ว่าเป็น “ยุคของการเจรจาต่อรอง” (Negotiation) ตัวอย่างของเงื่อนไขที่สำคัญบางประการซึ่งมีความจำเป็นสำหรับการประเมินในยุคปัจจุบัน มีดังนี้

1.1 ผลการประเมินจะต้องสมเหตุสมผล (Make Sense) ตามสภาพความเป็นจริงของ (Realities) ของแต่ละกรณี ที่นำมาประเมิน

1.2 ผลการประเมินจะต้องสอดคล้องกับคุณธรรม และมีความสัมพันธ์หรือเชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ทั้งทางด้านกายภาพ จิตวิทยาสังคม และวัฒนธรรมที่เนื้อหาสาระของโครงการซึ่งจะต้องนำมาประเมินนั้น ๆ เข้าไปเกี่ยวข้อง บริบทต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นประเด็น “สิ่งแวดล้อม” ที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเหล่านั้นได้อย่างราบรื่นด้วย

1.3 ผลการประเมินจะสามารถกำหนดทิศทางให้ผู้เกี่ยวข้องได้นำไปปฏิบัติ รวมทั้งเปิดโอกาสให้มี “การเจรจาต่อรอง” ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องได้ โดยอาศัยเหตุผลที่น่าเชื่อถือและคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก

1.4 การประเมินจะต้องคำนึงถึงเกียรติภูมิและศักดิ์ศรีของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในฐานะที่เป็น “เพื่อนมนุษย์” ด้วยกัน มิใช่ปฏิบัติต่อเขาเหล่านั้นในฐานะที่เป็น “ผู้ถูกทดลอง” (Subject) ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เท่านั้น

2. องค์ประกอบสำคัญของการประเมินในยุคปัจจุบัน มี 2 ส่วน คือ

2.1 การเน้นในเชิงตอบสนองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Responsive Focusing) หมายถึง การให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อการตอบสนองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการที่ถูกประเมิน โดยจำแนกผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังกล่าวออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่ 1) กลุ่มผู้สนับสนุนและผู้ดำเนินโครงการ 2) กลุ่มผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการ 3) กลุ่มผู้ที่ได้รับผลทางลบจากโครงการ กลุ่มผู้ตอบสนองเหล่านี้จะเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลก็ได้ แต่จะต้องมีความแตกต่างกันทางด้านสถานภาพ เพศ ตำแหน่ง หรืออำนาจหน้าที่ ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและครอบคลุมสาระสำคัญให้มากที่สุด สาระสำคัญที่ผู้เสาะหาข้อมูลจะต้องรวบรวม ได้แก่ ส่วนของโครงการที่ผู้ตอบสนองมีความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ รวมทั้งประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้ตอบสนองเห็นว่าเป็นข้อขัดแย้งที่ยังไม่สามารถหาข้อตกลงร่วมกันได้

2.2 วิธีการประเมินโดยใช้หลักการสืบเสาะเพื่อค้นหาความจริงตามธรรมชาติ (Naturalistic Inquiry) วิธีการประเมินในลักษณะนี้ กูบาและลินคอล์น เรียกชื่อเสียใหม่ว่า “Constructivist Methodology” หมายถึง วิธีการสืบเสาะเพื่อค้นหาความจริงทั้งหลายที่มีอยู่ตามธรรมชาติ โดยอาศัยพื้นฐานของ “ทฤษฎีแห่งความเป็นจริง” (Ontology) และ “ปรัชญาแห่งความรู้ของมนุษย์” (Epistemology) ควบคู่กันไป

จากองค์ประกอบสำคัญทั้ง 2 ส่วนดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้รูปแบบของการประเมินในยุคปัจจุบันมีขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอน คือ 1) การคัดเลือกผู้ตอบสนอง 2) การเสนอข้อความและจัดสถานการณ์เพื่อการต่อรอง 3) การปรับปรุงข้อเสนอหรือสถานการณ์เพื่อการต่อรอง 4) การจัดการเจรจาเพื่อการต่อรอง ดังนั้น หน้าที ๆ สำคัญของนักประเมินตามรูปแบบการประเมินในยุคปัจจุบัน จึงสามารถจำแนกได้ 9 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การระบุและเรียงลำดับความสำคัญของผู้ตอบสนอง
2. การศึกษารายละเอียดของโครงการจากกลุ่มผู้ตอบสนองเพื่อระบุขอบเขตในการประเมิน
3. การศึกษาความแตกต่างของกลุ่มผู้ตอบสนอง ด้านความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจและประเด็นข้อขัดแย้งที่มีต่อโครงการ
4. การสร้างความเห็นพ้องต้องกันของสารสนเทศที่ได้รับจากกลุ่มผู้ตอบสนอง
5. การเตรียมการเจรจาต่อรองระหว่างกลุ่มผู้ตอบสนอง ในประเด็นที่ยังไม่สามารถหาข้อยุติได้
6. การรวบรวมสารสนเทศจากผู้ตอบสนอง
7. การจัดประชุมเพื่อการเจรจาต่อรองของตัวแทนกลุ่มผู้ตอบสนอง
8. การจัดทำรายงานสรุปผลการประเมินในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเสนอต่อกลุ่มผู้ตอบสนอง
9. การจัดประเมินซ้ำในประเด็นที่ยังสามารถหาข้อยุติได้ รวมทั้งประเด็นที่ค้นพบใหม่ด้วย

สำหรับกระบวนการในการประเมินตามรูปแบบการประเมินข้างต้นนั้น ในขั้นแรกผู้ประเมินจะต้องคัดเลือกกลุ่มผู้ตอบสนองกลุ่มหนึ่งจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่ทำการประเมิน โดยใช้หลักเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งตามคุณลักษณะหน้าที่ของการทำงาน และให้ผู้ตอบสนองกลุ่มนี้เสนอรวบรวมข้อมูลตามชื่อผู้ตอบสนอง อีกกลุ่มหนึ่งผู้เสนอมีความเห็นว่า เป็นกลุ่มที่มีสถานภาพต่างไปจากตนเอง และจะทำการคัดเลือกหรือเสนอชื่อผู้ตอบสนองดังกล่าวหลาย ๆ กลุ่มอย่างต่อเนื่อง จนกว่าจะเห็นว่าผู้ตอบสนองทั้งหมดสามารถให้สารสนเทศได้โดยครอบคลุมรายละเอียดสำคัญของโครงการที่ประเมินจากการที่ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลตามธรรมชาติ ซึ่งใช้บุคคลเป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้น ผู้ที่จะทำหน้าที่ในการเก็บรวบรวมหรือเสาะแสวงหาข้อมูล จะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์หรือได้รับการฝึกฝนความสามารถในการเก็บข้อมูลมาเป็นอย่างดี โดยใช้วิธีธรรมชาติ อาทิ การสังเกต การซักถาม การเก็บข้อมูลแบบไร้การตอบโต้ เป็นต้น

สารสนเทศสำคัญที่ผู้แสวงหาข้อมูลจะต้องสืบเสาะจากผู้ตอบสนองมี 3 ประการ ได้แก่ 1) สารสนเทศของโครงการที่ผู้ตอบสนองมีความพึงพอใจ 2) สารสนเทศของโครงการที่ผู้ตอบสนองไม่มีความพึงพอใจและ 3) สารสนเทศเกี่ยวกับข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในโครงการ ซึ่งผู้แสวงหาข้อมูลจะต้องนำข้อมูลจากผู้ตอบสนองกลุ่มใด ๆ ไปเรียบเรียง แล้วนำเสนอต่อผู้ตอบสนองกลุ่มอื่นเพื่อรับทราบคำวิพากษ์วิจารณ์ รวมทั้งการแสดงความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้มีการเจรจาต่อรองเพื่อให้เกิดความเห็นพ้องต้องกันในการปฏิบัติโครงการตามสารสนเทศที่ได้รับนั้น จากวิธีการรวบรวมสารสนเทศโดยวิธีธรรมชาตินี้ อาจจำเป็นต้องมีการเก็บรวบรวมสารสนเทศซ้ำในบางครั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความกระจ่างชัดและน่าเชื่อถือมากที่สุด ถึงแม้ว่าในบางโอกาสการเจรจาต่อรองที่เกี่ยวกับข้อขัดแย้งบางประเด็นอาจไม่ประสบความสำเร็จในครั้งแรก แต่ก็สามารถเก็บรวบรวมสารสนเทศเพิ่มเติมเพื่อนำมาเสนอในการเจรจาต่อรองครั้งต่อไปได้อีก

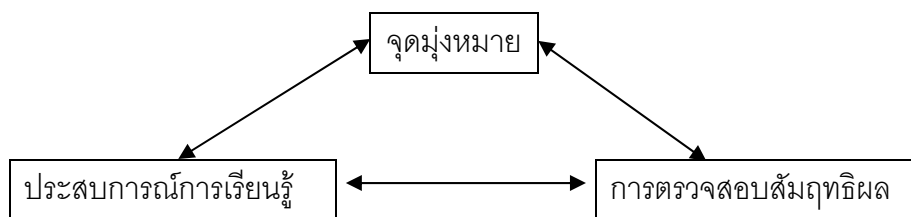
ดังนั้น การประเมินตามแนวคิดในยุคปัจจุบัน นอกจากจะให้สารสนเทศที่เป็นส่วนดีส่วนด้อย และข้อขัดแย้งของโครงการที่เกิดขึ้นจริงแล้ว ยังสามารถให้สารสนเทศที่เป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงการ ตลอดจนสามารถจะยุติข้อขัดแย้งระหว่างผู้ร่วมโครงการได้ โดยอาศัยความเห็นพ้องต้องกันจากการเจรจาต่อรองเป็นหลัก จึงนับว่าเป็นการประเมินที่สร้างสรรค์และเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

ปัจจุบันมีผู้ให้ความสำคัญและความสนใจในการติดตามและตรวจสอบผลการเรียนในหลักสูตรต่างๆ มากกว่าในอดีต เนื่องจากความตื่นตัวของผู้บริหารที่จะต้องบริหารองค์กรให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและการจัดหลักสูตรที่เหมาะสมเพื่อผู้เรียนจะได้เรียนรู้และนำไปใช้ได้จริงในองค์กรนั้นทำให้มีผู้พัฒนาเทคนิคและวิธีการประเมินหลักสูตรออกมาหลายรูปแบบโดยกล่าวถึงแนวทางหรือวิธีการที่นิยมใช้ ดังนี้

2.3 รูปแบบการประเมิน

2.3.1 วิธีการของไทเลอร์ (Tyler's Rationale and Model of Evaluation)

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 222-223) กล่าวว่า ไทเลอร์เป็นผู้วางรากฐานการประเมินหลักสูตรนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1930 โดยไทเลอร์ได้เป็นผู้ริเริ่มให้คำนิยามการศึกษาว่า “การศึกษา คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม” ดังนั้น การประเมินหลักสูตรจึงเป็นการเปรียบเทียบว่า พฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปตามจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ โดยการศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบของกระบวนการจัดการศึกษา 3 ส่วนคือ จุดมุ่งหมายทางการศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการตรวจสอบสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน ดังภาพประกอบ 3 ต่อไปนี้

ภาพประกอบ 3 องค์ประกอบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์

ที่มา: วิโรจน์ เกิดแสง. (2548). *การประเมินหลักสูตรนายทหารกองบัญชาการทหารสูงสุด*. หน้า 27.

ไทเลอร์มีความเชื่อว่าจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างชัดเจนรัดกุมและจำเพาะเจาะจงจะเป็นแนวทางช่วยในการประเมินผลในภายหลัง ตามแนวคิดของไทเลอร์นั้น พื้นฐานของการจัดหลักสูตรคือผู้จัดทำหลักสูตรจะต้องสามารถวางจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงหรือมีพฤติกรรมเมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้วอย่างไร และพยายามจัดประสบการณ์สอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่ต้องการ บทบาทของการประเมินหลักสูตรจึงอยู่ที่การดูการผลิตของหลักสูตรว่าตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดหรือไม่

2.3.2 วิธีการของสเตก (The Stake's Countenance Contingency Model)

ชนิษฐา วิทยาอนุมาศ (2544: 194) กล่าวถึงรูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตกพัฒนาขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากวิธีการเชิงระบบ (System Approach) โดยพิจารณาคำความสัมพันธ์เชื่อมโยงและความสอดคล้องกันขององค์ประกอบต่าง ๆ ภายในระบบแล้วนำมาเปรียบเทียบกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบหลักสูตร ซึ่งสเตกได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน เช่นเดียวกับองค์ประกอบของระบบ ดังนี้

1. สิ่งที่มีอยู่ก่อน (Antecedents) หมายถึงสภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ก่อนการใช้หลักสูตรเทียบกับปัจจัยตัวป้อน (Input) ของวิธีการเชิงระบบซึ่งในที่นี้ ได้แก่ ลักษณะของผู้เรียน ลักษณะของครู เนื้อหาของหลักสูตร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ อาคารเรียน ฯลฯ

2. กระบวนการสอน (Transactions) เป็นขั้นนำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติหรือการเรียนการสอน เทียบได้กับองค์ประกอบด้านกระบวนการของวิธีการเชิงระบบ ซึ่งกระบวนการสอนประกอบด้วย ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การสื่อความหมาย การแลกเปลี่ยนความคิดระหว่างครูกับนักเรียน ระหว่างครูกับครู ความสนใจของนักเรียน เวลาเรียนของนักเรียน เวลาสอนของครู ฯลฯ

3. ผลที่ได้รับ (Outcomes) หมายถึงผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรที่มีต่อ นักเรียนทั้งด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งผลที่เกิดกับครู และโรงเรียน ซึ่ง ผลที่ได้รับจากการใช้หลักสูตรนี้เทียบได้กับผลผลิต (Outputs) ของวิธีการเชิงระบบนั่นเอง การประเมิน หลักสูตรตามรูปแบบนี้ เป็นการพิจารณา ความสัมพันธ์สอดคล้องกันขององค์ประกอบทั้ง 3 ซึ่งกำหนด ไว้เป็นสิ่งที่คาดหวังของหลักสูตรและข้อมูลของสิ่งที่ปรากฏซึ่งเก็บได้จากการสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นจริง การตัดสินอาศัยการเปรียบเทียบข้อมูลที่เก็บได้กับเกณฑ์มาตรฐาน และความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของบุคคล ต่าง ๆ ที่เป็น ผู้ประเมิน

ขนิษฐา จันทรเศขร (2548: 21-22) ได้กล่าวถึงแนวคิดและรูปแบบการประเมิน หลักสูตรของสแตก (Stake's Concepts and Model of Evaluation) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก หลาย ๆ แหล่ง เพื่อนำมาจัดให้เป็นระบบระเบียบและมีความหมายในการประเมิน โดยสแตกได้สร้าง แบบจำลองทางความคิดเกี่ยวกับการประเมินขึ้นเรียกว่าโมเดลเคาน์ทิแนนซ์ (Stake's Countenance Model) สแตกได้เสนอแนวคิดการประเมินที่สนับสนุนมิติทัศน์ของการประเมินรูปแบบที่ไม่ยึดวัตถุประสงค์ เป็นหลักของสคริปเวิน โดยเรียกว่า การประเมินตอบสนอง (Responsive Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินที่ ต้องอาศัยการบรรยายและตีความข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ จากการสังเกตกลุ่มบุคคล ที่เกี่ยวข้อง และค้นหาคุณค่าจากความคิดเห็นที่แตกต่างกันของบุคคลต่าง ๆ เน้นกระบวนการประเมิน เพื่อให้ได้มา ซึ่งสารสนเทศที่เกี่ยวกับโครงการ ด้วยการกำหนดประเด็นองค์ประกอบที่สำคัญและอธิบายจุดเด่น จุดด้อย หรือจุดบกพร่องที่สัมพันธ์กับประเด็นเหล่านั้นและทุกลักษณะของสิ่งที่ถูกประเมินควรได้รับการพิจารณาด้วยกันตั้งแต่เริ่มต้น ไม่มีองค์ประกอบใดที่คิดว่าสำคัญกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่ว่าจะ เป็นเป้าหมาย แหล่งทรัพยากร กระบวนการ หรือผู้ร่วมโครงการ ฯลฯ นั่นคือการประเมินจะต้องดู ผลผลิตที่มีคุณค่าทั้งหมดควบคู่กันไป

สรุปได้ว่า รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสแตก (Stake) ได้แบ่งองค์ประกอบต่าง ๆ ออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) สิ่งที่มีอยู่ก่อน (Antecedents) ได้แก่ ลักษณะของผู้เรียน ลักษณะของครู เนื้อหาของหลักสูตร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ อาคารเรียน ฯลฯ 2) กระบวนการสอน (Transactions) เป็นขั้น นำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติในกระบวนการสอน 3) ผลที่ได้รับ (Outcomes) ด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ เทียบได้กับผลผลิต (Outputs) ตามแนวคิดเชิงระบบ

2.3.3 วิธีการของปาร์เกอร์ (Parker)

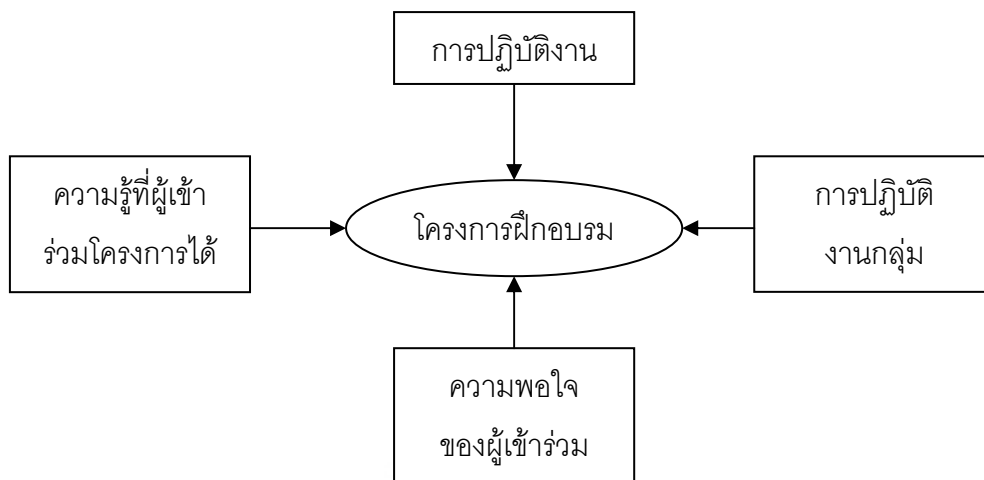
ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ (2543: 45 - 47) กล่าวถึงวิธีการของปาร์เกอร์ ว่ามอง การประเมินในแง่ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาใช้ในการวิเคราะห์ โดยแบ่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน ออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. การปฏิบัติงาน (Job Performance) การศึกษาว่าผู้เข้าร่วมโครงการนั้นได้ปรับปรุงตนเองในการปฏิบัติงานหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด การประเมินการปฏิบัติงานอาจทำได้โดยการวัดเชิงวัตถุวิสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ซึ่งจะรวมถึงผลงาน (Work Outputs) คุณภาพของงาน ความเหมาะสมของเวลา การลดต้นทุน นอกจากนี้ผู้ประเมินอาจจะดูได้จากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน (On-the-job Behavior) ที่บ่งชี้ให้เห็นถึงการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น

2. การปฏิบัติงานกลุ่ม (Group Performance) เป็นการประเมินผลกระทบของโครงการฝึกอบรมที่มีต่อกลุ่มหรือต่อองค์กรที่ผู้เข้าอบรมต้องทำงานด้วย ซึ่งเป็นการยากต่อการประเมินมากเพราะมีปัจจัยอื่น ๆ อีกที่นอกเหนือจากการฝึกอบรม ที่อาจจะมีผลต่อการปฏิบัติงานกลุ่มในด้านผลผลิตภาพ เช่น ผลผลิตรวม อัตราการผลิตและของเสีย ต้นทุน อัตราการขาดงานและอื่น ๆ โดยรูปแบบการวิจัยที่เหมาะสมกับการประเมินการปฏิบัติงานของกลุ่ม คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลง โดยพยายามแยกผลของตัวแปรอื่น ๆ ออกให้มากที่สุด

3. ความพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ (Participants' Satisfaction) เป็นการประเมินว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพอใจกับโครงการมากน้อยเพียงใด โดยอาจใช้แบบสอบถามตอนสิ้นสุดโครงการและการสัมภาษณ์ในการรวบรวมข้อมูลควบคู่กัน เพื่อให้เห็นภาพของความรู้สึกของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อโครงการ

4. ความรู้ที่ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับ (Participants' Knowledge Gained) เป็นการประเมินให้ทราบว่า ผู้เข้าร่วมได้รับอะไรบ้างจากการอบรมในด้านของข้อเท็จจริง เทคนิค หรือทักษะ ซึ่งถ้าเป็นเรื่องความรู้จะต้องใช้วิธีการทดสอบความรู้ก่อนและหลัง แต่ถ้าเป็นเรื่องของทักษะ อาจจะต้องใช้วิธีการฝึกปฏิบัติทักษะ หรือการจำลองสถานการณ์ (Simulations) เพื่อวัดว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้อะไรบ้าง

ภาพประกอบ 4 วิธีการของปาร์เกอร์ (Parler)

ที่มา: ญัฐพันธ์ เขจรันนท์. (2543). *การประเมินการฝึกอบรม*. หน้า 45.

ไพศาล หวังพานิช (2536: 11) กล่าวว่า การประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวคิดของปาร์เกอร์ เน้นลักษณะ 4 ด้านดังนี้

1. การปฏิบัติงาน (Job Performance) การฝึกอบรมช่วยให้เกิดการปรับปรุงการปฏิบัติงาน คุณภาพงาน หรือ ความเหมาะสมด้านเวลา ต้นทุน หรือไม่อย่างไร
2. การปฏิบัติงานกลุ่ม (Group Performance) การฝึกอบรมก่อให้เกิดผลต่อองค์กรหรือไม่เพียงใด เช่น ผลผลิต ต้นทุน ความผิดพลาดต่างๆ เป็นต้น
3. ความพอใจของผู้เข้าร่วม (Participants' Satisfaction) ผู้เข้าร่วมพอใจหลักสูตร วิธีการ กิจกรรมของโครงการเพียงใด
4. ความรู้ที่ได้รับ (Knowledge Gained) ผู้เข้าร่วมได้สิ่งใดบ้างและมากน้อยเพียงใด แนวคิด หลักการ ข้อเท็จจริง เทคนิค ทักษะ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การประเมินในทางปฏิบัติมักจะมุ่งไว้ที่ 2 ประการ คือ ความพอใจ และความรู้ ของผู้เข้าร่วมรับการฝึกอบรม มีมากน้อยเพียงใด และมีปฏิกิริยาอย่างไรต่อองค์กร ซึ่งจะมากกว่าการประเมินความสามารถในการประยุกต์ความรู้ หรือสิ่งที่ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมได้จากโครงการ และในแนวคิดทฤษฎีนี้ ถ้าผู้บริหารจะนำมาใช้ให้ดูที่ปลายทางก่อน (ประโยชน์ที่ได้รับ) ส่วนมากจะเน้นทำการประเมินกับโรงงานที่มีคนทำงานอยู่เป็นจำนวนมาก

2.3.4 วิธีการของอัลคิน (Alkin evaluation model)

รอดเทน และ แซนเดอร์ (บุญเรือง สมประจบ. 2541: 48-49; อ้างอิงจาก Rorthen; & Sanders. 1973:40-48) กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินใจโดยมีสิ่งที่ต้องประเมินอยู่ 5 อย่างคือ

1. การประเมินระบบ (System Assessment) เป็นการประเมินข้อสนเทศสำหรับรวมข้อมูลเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับระบบ เป็นการพิจารณาขอบเขตและกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ซึ่งอาจใช้เทคนิควิธีการต่างๆ หลาย ๆ วิธีการเพื่อให้ได้ข้อมูลมา

2. การประเมินการวางแผนหลักสูตร (Program Planning) เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในการกำหนดวิธีดำเนินการ เพื่อให้บรรลุความต้องการ หรือเป้าหมายเป็นการประเมินก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

3. การประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ (Program Implementation) เป็นการประเมินเพื่อนำหลักสูตรไปใช้ว่าได้ดำเนินการเป็นไปตามที่คาดหวังไว้มากน้อยเพียงใด เป็นการประเมินข้อกำหนดปัจจัยเบื้องต้นของระบบว่า สอดคล้องกับปัจจัยเบื้องต้นที่เป็นจริงหรือไม่เพียงใด

4. การประเมินเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร (Program Improvement) เป็นการประเมินเพื่อเสนอผู้มีอำนาจตัดสินใจในการปรับปรุงหลักสูตร การประเมินต้องเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในส่วนที่เป็นความสำเร็จ และส่วนที่บกพร่องเป็นปัญหาให้ได้ข้อมูลให้มากที่สุด ซึ่งอาจเป็นข้อมูลที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรด้วยก็ได้

5. การประเมินเพื่อการรับรองหลักสูตร (Program Certification) เป็นการประเมินเพื่อเสนอ ผู้มีอำนาจตัดสินใจโดยประเมินหลักสูตรทั้งหมด เพื่อตีราคาว่าหลักสูตรควรเลิกใช้ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือใช้ต่อไปได้อีกโดยต้องคำนึงถึงผู้ตัดสินใจว่าเป็นใคร เช่น ครูหรือผู้บริหาร ข้อมูลที่ได้จึงต้องมีความเที่ยงตรงและมีความเชื่อมั่น

วิชัย พรมาลัยรุ่งเรือง (2544: 22) ให้แนวคิดในการประเมินว่า เป็นการตัดสินใจโดยใช้กระบวนการที่มั่นใจได้ โดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องทำการประเมินเพื่อรวบรวมข้อมูลย้อนกลับ ให้ผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจประกอบด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ

1. การสำรวจความจำเป็น ได้แก่ ความพยายามที่จะศึกษาปัญหาของโครงการคือการพิจารณาความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ควรจะเป็นกับสิ่งที่เป็นอย่างจริง ถ้ามีความแตกต่างมากแสดงถึงความจำเป็นมาก ความจำเป็นจะน้อยถ้าหากสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ หรือการปฏิบัติใกล้เคียงกับจุดมุ่งหมายของโครงการการตัดสินใจในขั้นนี้คือ การเลือกปัญหา (Problem Selection)

2. การประเมินเพื่อการวางแผน คือ การรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมการแก้ปัญหาที่พบในขั้นที่ 1 ขั้นนี้เป็น การวางแผนโครงการ (Program Planning)

3. การประเมินการใช้แผนเป็นการประเมินที่มุ่งพิจารณาว่าการนำแผนที่วางไว้ในขั้นที่ 2 ไปใช้ได้ผลเพียงใด เป็นขั้นที่เหมือนกับการประเมินกระบวนการในรูปแบบของ CIPP

4. การประเมินความก้าวหน้า มุ่งศึกษาความสำเร็จในส่วนต่าง ๆ ของโครงการว่าไปสู่วิศวกรรมของการแก้ปัญหาหรือไม่ โดยใช้จุดมุ่งหมายของแบบต่าง ๆ เป็นเกณฑ์ในการประเมิน

5. การประเมินผลผลิต เป็นการพิจารณาว่าโครงการสามารถแก้ปัญหาได้มากน้อยเพียงใด เป็นการหาข้อมูลว่าโครงการควรได้รับการสนับสนุน หรือควรล้มเลิกการตัดสินใจขั้นนี้ จึงเป็นการให้ การยอมรับ (Program Certification Adaption)

สรุป รูปแบบการประเมินของอัลคิน เป็นการประเมินเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ โดยมีนักประเมินทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการหาและการเตรียมข้อมูลให้ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้ทราบเพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสม คือ มีการประเมินการวางแผนโครงการเพื่อช่วยให้ได้วิธีการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ มีการประเมินการดำเนินโครงการเพื่อหาทางปรับปรุงจากการตรวจสอบและสุดท้ายคือการประเมินเพื่อรองรับโครงการ

2.3.5 วิธีการของสคริฟเวน (Scriven's Evaluation Ideologies and Model)

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2546: 35 -36) กล่าวถึงการประเมิน ของสคริฟเวน ว่า ได้จำแนกประเภทและบทบาทของการประเมินออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การประเมินระหว่างดำเนินการ (Formative Evaluation) เป็นบทบาทของการประเมินงาน กิจกรรม หรือโครงการใด ๆ ที่บ่งชี้ถึงข้อดีและข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินงานนั้น ๆ ผลจากการประเมินดังกล่าวนี้ สามารถจะนำไปใช้เพื่อการพัฒนาางานดังกล่าวให้ดีขึ้น จึงอาจเรียกการประเมินประเภทนี้ว่า เป็นการประเมินเพื่อการปรับปรุง

2. การประเมินผลรวม (Summative Evaluation) เป็นบทบาทของการประเมินเมื่อกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ สิ้นสุดลง เพื่อเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณค่าความสำเร็จของโครงการนั้น ๆ รวมทั้งนำเอาความสำเร็จหรือแนวทางที่ดีไปใช้กับงานหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในโอกาสต่อไป จึงอาจเรียกการประเมินประเภทนี้ว่า เป็นการประเมินสรุปรวม นอกจากนี้ สคริฟเวน ยังได้เสนอสิ่งที่ต้องประเมินออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 การประเมินเกณฑ์ภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของเครื่องมือใด ๆ ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลรวมทั้งคุณภาพของคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เช่นเป้าหมาย โครงการ วิธีการ ตลอดจนทัศนคติของบุคลากรที่รับผิดชอบในการดำเนินโครงการ ความเชื่อถือจากสาธารณชน และข้อมูลอื่น ๆ ในอดีตที่เกี่ยวข้องกับโครงการนั้น ๆ การประเมินส่วนนี้คือ การประเมินเกณฑ์ภายใน จะไม่สนใจถึงผลผลิตหรือผลกระทบที่มีต่อผู้รับบริการโครงการ

2.2 การประเมินความคุ้มค่า (Pay-off Evaluation) เป็นการประเมินในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของโครงการ ทฤษฎี หรือสิ่งอื่น ๆ ของโครงการแต่เป็นการประเมินในส่วนที่เป็นผลต่อผู้รับบริการจากการดำเนินโครงการ การประเมินความคุ้มค่า ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับผลของโครงการที่ให้แก่ผู้รับบริการ จึงจัดว่าเป็นการตัดสินคุณค่าของโครงการโดยอิงเกณฑ์ภายนอก (Extrinsic criteria)

สคริฟเวนยังกล่าวถึงการประเมินทั้งสองส่วนข้างต้นว่า ควรให้ความสำคัญต่อการประเมินเกณฑ์ภายใน แต่ในขณะเดียวกัน นักประเมินก็ต้องตรวจสอบผลผลิตในเชิงสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างกระบวนการกับผลผลิตอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นด้วย แนวคิดทางการประเมินของสคริฟเวนในระยะต่อมา คือในช่วงปี ค.ศ. 1970 - 1971 ได้พัฒนาไปจากแนวคิดเดิมของการประเมินที่ยึดตามวัตถุประสงค์ แต่เพียงอย่างเดียวมาเป็นการประเมินที่มุ่งเน้นถึงผลผลิตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ ในทุก ๆ ด้านโดยให้ความสนใจต่อผลผลิตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งที่เป็นผลโดยตรงจากโครงการและผลกระทบหรือผลพลอยได้ ทำให้มีการแบ่งประเภทของการประเมินตามแนวคิดของสคริฟเวนออกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ 1) การประเมินที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (Goal-Based Evaluation) ดังแนวคิดแรก ๆ ของสคริฟเวนที่กล่าวมาแล้วและ 2) การประเมินที่ไม่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (Goal-Free Evaluation)

ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ์ (2547: 25-26) กล่าวถึงแนวคิดในการประเมินของสคริฟเวน (Scriven's Goal Free Evaluation) ว่า สคริฟเวน (1967) ได้นำแนวคิดของครอนบาคมาขยายให้กว้างออกไป สคริฟเวน ได้เน้นการประเมิน 4 ลักษณะ คือ

1. ประเมินผลย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินอยู่ระหว่างดำเนินโครงการ หรือดำเนินการหลักสูตร เพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน
2. การประเมินผลรวบยอด (Summative Evaluation) เป็นการประเมินสรุปของหลักสูตรจะดำเนินการเมื่อสิ้นสุดกระบวนการใช้หลักสูตรแล้ว ทั้งนี้เพื่อเป็นการตัดสินคุณค่าของหลักสูตร ตลอดจนหาจุดเด่น หรือจุดบกพร่องของหลักสูตรที่ได้ดำเนินการไปแล้วเพื่อนำไปใช้กับหลักสูตรอื่น
3. การประเมินผลภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ภายในตัวของมันเอง เช่น การประเมินเนื้อหา จุดมุ่งหมายโครงสร้างของหลักสูตร
4. การประเมินผลสำเร็จ (Pay-off Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากสิ่งใด สิ่งหนึ่งที่ใช้ในการดำเนินการหลักสูตรเช่น การประเมินผลที่เกิดจากการสอนที่มีต่อผู้เรียน ผลที่เกิดขึ้นกับผู้สอนหรือผลที่เกิดกับผู้ปกครอง

ตามแนวคิดของสคริปเวทเกี่ยวกับการประเมินใน 4 ลักษณะดังกล่าวนี้ เมื่อนำมาสัมพันธ์กัน จะได้ลักษณะของผลการประเมินเพื่อการตัดสินใจ 4 ประการ ดังแสดงในภาพประกอบ 5 ดังนี้

ลักษณะการประเมิน	การประเมินภายใน	การประเมินผลสำเร็จ
การประเมินย่อย	ตัดสินความสมบูรณ์ของเนื้อหา เช่น โครงสร้าง ลำดับ เนื้อหา	ตัดสินผลที่เกิดระหว่าง ดำเนินการเพื่อเป็นข้อมูล ย้อนกลับ
การประเมินรวม	ตัดสินขั้นสุดท้ายเกี่ยวกับวัสดุต่าง ๆ	ตัดสินขั้นสุดท้ายเกี่ยวกับ ผลที่เกิดขึ้น

ภาพประกอบ 5 แนวคิดในการประเมินของสคริปเวท

ที่มา: ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ์. (2547). การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการโรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี. หน้า 25.

สรุปได้ว่า การประเมินทั้งสองส่วนข้างต้น ควรให้ความสำคัญต่อการประเมินเกณฑ์ภายใน แต่ขณะเดียวกันนักประเมินก็ต้องตรวจสอบผลผลิตในเชิงสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างกระบวนการกับผลผลิตอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นด้วย แนวคิดของทางการประเมินของสคริปเวทในระยะต่อมาได้พัฒนาไปจากแนวคิดเดิมของการประเมินที่ยึดตามวัตถุประสงค์แต่เพียงอย่างเดียว มาเป็นการประเมินที่มุ่งเน้นถึงผลผลิตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ ในทุก ๆ ด้าน

2.3.6 วิธีการของ สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam)

การพัฒนารูปแบบชิปปี้ (CIPP Mode) หรือตัวแบบ ชิปปี้เริ่มต้นตั้งแต่ ค.ศ.1965 เมื่อโรงเรียนของรัฐในสหรัฐอเมริกาไม่สามารถหาวิธีการประเมินที่มีความหมายและมีความเป็นไปได้ในการประเมินโครงการที่ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาลกลาง ตั้งแต่นั้นมา CIPP Model ได้รับการพัฒนาให้มีความครอบคลุมและถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวาง (Stufflebeam. 1966: 112)

บุคคลสำคัญในการพัฒนารูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) คือ สตัฟเฟิลบีม ซึ่งขณะนั้น (ค.ศ.1965) เป็นผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการทดสอบ (Test Development Center) ที่มหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไฮโอ (Ohio State University) เขาได้เสนอแนะว่าความสำคัญของการประเมินคือการให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ โดยตัดสินว่า โครงการนั้นจะยังคงสภาพเดิม ควรขยายโครงการเสียใหม่ หรือ ยุติโครงการ การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปสู่การปฏิบัติ และการนำวงจรรอบใหม่ (Recycling) นั้น สถานศึกษาควรประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และประเมิน

ด้านผลผลิต (Product Evaluation) ในช่วงปี ค.ศ. 1966 และค.ศ. 1967 สตัฟเฟิลบีม ทำงานวันจันทร์ และวันอังคารที่กรุงวอชิงตัน โดยเป็นผู้นำการประเมิน Title I Title.III ของ ESEA ของรัฐบาลกลาง (ESEA คือ evaluation of Elementumary and Secondary Education Act พระราชบัญญัติ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) อีกสามวันทำงานที่มหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไฮโอ (OSU) ในระหว่าง ประเมินโครงการ ESEA นั้น สตัฟเฟิลบีมมีความคิดว่าการประเมินควรให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ ดังนั้นการตั้งเป้าหมาย จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง และการตั้งเป้าหมายควรพิจารณาจากการประเมินบริบท (Context Evaluation) นั่นคือการประเมินความต้องการ ปัญหา สิทธิหรือทรัพยากร และโอกาส ในช่วงนี้โครงสร้างของ CIPP Model เกือบจะสมบูรณ์ โดยรวมเอาการประเมินบริบท (Context) เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจในการเริ่มวงจรรอบใหม่ (Recycling) จากนั้นได้เพิ่มการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) เพื่อช่วยในการวางแผนโครงการเช่น การเขียนข้อเสนอโครงการ (Stufflebeam. 1967: 87)

เยาวดี ราชย์กุล วิบูลย์ศรี (2546: 34) กล่าวว่า ในปีค.ศ. 1971 สตัฟเฟิลบีม และคณะ (Stufflebeam; et al. 1971: 117) เขียนหนังสือชื่อ Educational Evaluation and Decision Making หนังสือเล่มนี้ได้วิจารณ์มุมมองแบบเดิมในการประเมินการศึกษาที่ค่อนข้างรุนแรง ขณะเดียวกันได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องการในการประเมินเพื่อการตัดสินใจ และได้ขยาย CIPP Model ออกไปอีก ในหนังสือเล่มนี้ได้เสนอเกณฑ์ในการประเมินเพื่อการตัดสินใจว่าควรจะมีเกณฑ์ต่อไปนี้ ด้วย คือ 1) ประโยชน์ใช้สอย 2) ความเป็นไปได้ 3) ความสมบูรณ์พอเพียงของเทคนิคที่ใช้

ในปี ค.ศ. 1973 สตัฟเฟิลบีมได้ย้ายไปทำงานที่ศูนย์การประเมินของมหาวิทยาลัย มิชิแกนตะวันตก (Westem Michigan University หรือ WMU) ที่สถาบันแห่งนี้ สตัฟเฟิลบีม ได้ขยาย CIPP Model ให้กว้างขวางออกไปอีก เช่น

1. เพิ่มความเข้มแข็งในการใช้ CIPP Model เพื่อการประเมินผลรวม (Summative Evaluation)
2. เน้นว่าผู้ประเมินควรมีทักษะในการนำผู้มีส่วนร่วมในการประเมินให้มุ่งเน้นที่ คุณธรรม คุณค่า ความซื่อสัตย์และความสำคัญ
3. CIPP Model สามารถใช้ในการประเมินครู ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา

สรุปได้ว่าวิธีการของ สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) เป็นการประเมินเพื่อใช้ในการตัดสินใจเพื่อที่จะดำเนินการโครงการในรอบใหม่ว่ามีความเหมาะสมในการดำเนินการต่อไปหรือไม่

3. การประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2550: 25-28) อธิบายเกี่ยวกับการประเมินโดยใช้ตัวแบบซีบีพี หรือ CIPP Model ในบริบทของการศึกษาไทยนั้น แต่เดิมอาศัยแนวคิดของ สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) ซึ่งเป็นเอกสารในช่วงปี ค.ศ. 1966 ถึง 1971 ถูกใช้ประเมินในวงจำกัด คือเพื่อการประเมินโครงการ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมเป็นประการสำคัญ เน้นการประเมินในสี่องค์ประกอบ คือ บริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Product) นอกจากนี้ ในแต่ละองค์ประกอบของการประเมินขาดความชัดเจน นิยามไม่ครอบคลุมว่าแต่ละองค์ประกอบของการประเมินคืออะไร ประเมินแต่ละองค์ประกอบเพื่อจะตอบคำถามอะไร แนวคิดของ CIPP Model ได้ขยายขอบเขตออกอย่างกว้างขวางไม่ได้ประเมินโครงการแต่เพียงอย่างเดียว แต่ได้ถูกนำมาใช้ในการประเมินหลักสูตรการศึกษาก็ด้วย

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2007: 334 -346) ได้กล่าวถึงตัวแบบ CIPP Model ในปี 2003 ไว้ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ เป็นการตรวจสอบว่าโครงการที่จะทำสนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจนเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายขององค์การหรือไม่เป็นโครงการที่มีความเป็นไปได้ในแง่ของโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนหรือไม่

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้ทั้งบุคลากรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการจะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ปัจจัยที่กำหนดมีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ กิจกรรม/แบบ/ทางเลือกที่ได้เลือกสรรแล้วมีความเป็นไปได้และเหมาะสมเพียงใด

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินระหว่าง การดำเนินโครงการเพื่อหาข้อดี ข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ว่า การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้หรือทำไม่ได้เพราะเหตุใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง มีการแก้ไขปัญหาอย่างไร

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมิน สภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการร่วมด้วย เพื่อตรวจสอบว่าเกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ คุณภาพของผลลัพธ์เป็นอย่างไร เกิดผลกระทบหรือผลข้างเคียงอื่นใดหรือไม่

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam. 2003: 15 -16) ยังได้แบ่งองค์ประกอบในการประเมินด้านผลผลิต ว่าการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) จะตอบคำถามว่า ประสบความสำเร็จหรือไม่ ลักษณะเช่นนี้จะประเมิน 4 องค์ประกอบ คือ

1. ผลกระทบ (Impact) หมายถึง การประเมินผลกระทบของโครงการว่าโครงการเข้าถึงเป้าหมายสำคัญหรือไม่และยังตัดสินขอบเขตของโครงการว่ามีความสำคัญอย่างไรต่อชุมชนตามเจตนารมณ์

2. ประสิทธิภาพ (Effectiveness) หมายถึง การบรรลุผลเป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่พึงปรารถนา ได้ผลตามที่คาดหวังไว้และผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ทั้งในด้านบวกและด้านลบนำเสนอต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3. ความยั่งยืน (Sustainability) หมายถึงการประเมินผลการดำเนินการในการสนับสนุนให้โครงการประสบผลสำเร็จและติดตามผลความสำเร็จนั้นว่ายั่งยืนเพียงใด

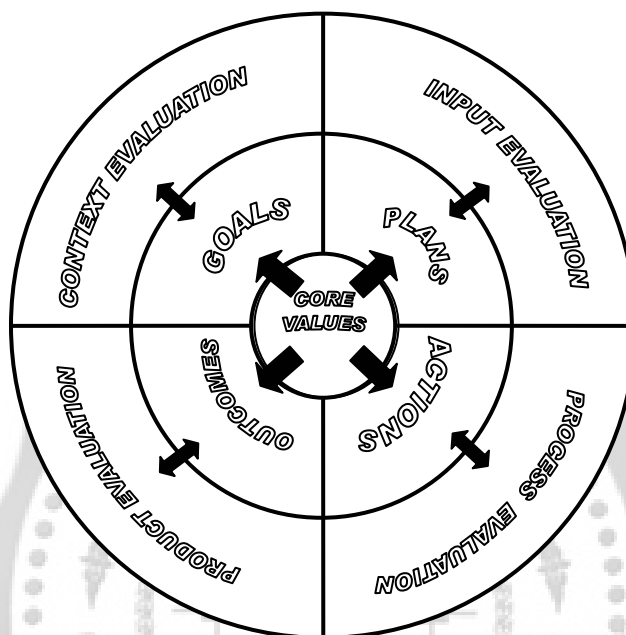
4. ความสามารถที่จะถ่ายทอดได้ (Transferability) หมายถึง การพิจารณาถึงโครงการว่าจะเป็นแนวทางดำเนินการเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นได้หรือไม่ และผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษ์สุดา ปานอุทัย และคณะ (2548: 40) ได้กล่าวไว้ว่าอักษรย่อ CIPP บอกสิ่งที่เป็นหัวใจสำคัญของการประเมินรูปแบบนี้คือ การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) และการประเมินอะไรบางอย่างที่ต้องทำให้สำเร็จ ทำอย่างไรจึงจะสำเร็จ และสำเร็จเรียบร้อยดีหรือไม่ คำถามที่ว่า สำเร็จเรียบร้อยดีหรือไม่ การประเมินผลผลิตได้ถูกแบ่งย่อยออกเป็น ผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และการขยายผล (Transferability)

องค์ประกอบพื้นฐานของ CIPP Model ประกอบด้วยวงกลมซ้อนกัน 3 ชั้น วงกลมใหญ่สุดคือค่านิยมร่วมกัน (Cord values) ซึ่งเป็นตัวกำหนดวัตถุประสงค์สำคัญของการประเมิน วงกลมที่สองเป็นจุดเน้นของการประเมิน 4 ประการ คือ เป้าหมาย (Goals) แผน (Plans) การกระทำหรือการปฏิบัติ (Actions) และผลลัพธ์ (Outcomes) วงกลมนอกสุดเป็นแบบของการประเมิน 4 แบบ เพื่อใช้ประเมินจุดเน้น 4 ประการของวงกลมที่สอง นั่นคือ

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) ใช้เพื่อการประเมินเป้าหมาย (Goals)
2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ใช้เพื่อการประเมินแผน (Plans)
3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ใช้เพื่อการประเมินการกระทำหรือปฏิบัติ (Actions)

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ใช้เพื่อการประเมินผลลัพธ์ (Outcomes) วงกลมวงที่สอง และวงกลมวงที่สามจะมีลูกศรสองทาง ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกัน ความสัมพันธ์ระหว่างจุดเน้นของการประเมินกับแบบของการประเมิน ซึ่งองค์ประกอบหลักของ CIPP Model สามารถแสดงได้ดังภาพประกอบ 6 ดังนี้

ภาพประกอบ 6 องค์ประกอบหลักของ CIPP Model และความสัมพันธระหว่างจุดเน้นของการประเมินกับแบบของการประเมิน

ที่มา: เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2550). *ครูมืออาชีพ*. หน้า 35.

สุทัศน์ีย์ สุขประเสริฐ (2544: 27-29) ได้กล่าวถึง วิธีการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (The CIPP Model of evaluations) ในปี ค.ศ. 1968 สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ได้เสนอรูปแบบเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรหรือโครงการซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไปชื่อ ชิปปี้ โมเดล (CIPP Model) คำว่าชิปปี้มาจากอักษรย่อของคำ 4 คำคือ

C	=	Context	คือ	บริบท
I	=	Input	คือ	ปัจจัยเบื้องต้น
P	=	Process	คือ	กระบวนการ
P	=	Product	คือ	ผลผลิต

รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม เป็นรูปแบบที่เน้นเกี่ยวกับการตัดสินใจทางด้านการศึกษา โดยสตัฟเฟิลบีมได้อธิบายเกี่ยวกับแนวทางของการตัดสินใจไว้ 4 แนวทางคือ

1. การตัดสินใจเพื่อนำไปสู่แนวทางการเปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิง หรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมดทั้งสิ้น (Metamorphism) ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงทั้งโครงสร้าง รูปแบบ ระบบ ฯลฯ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ต้องมีข้อมูลมากเพียงพอในการพิจารณาเพื่อจะกระทำด้วยความมั่นใจ
2. การตัดสินใจเพื่อเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่าง แต่ยังคงรักษาหรือคงสภาพการเดิมไว้ (Homeostasis) มาตรฐานและการควบคุมคุณภาพจะเป็นสิ่งช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรก็ตาม การตัดสินใจแบบนี้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่สำคัญน้อย ลักษณะการตัดสินใจแบบนี้มีในชีวิตประจำวันมาก เช่นการจัดครูเข้าสอน การกำหนดตารางเรียนของนักเรียน ฯลฯ
3. การตัดสินใจเพื่อปรับปรุงและพัฒนา (Incremental) ผู้ชำนาญงานจะเป็นผู้ให้ข้อมูล ความรู้ และเทคนิคต่าง ๆ สำหรับการตัดสินใจ การตัดสินใจแบบนี้มุ่งหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไป ดีกว่าเดิม
4. การตัดสินใจนำสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาในระบบ โดยใช้วิธีการทดลองและสืบค้นอย่างมีระบบ (Neomobilistic) โดยอาศัยแนวคิดใหม่ กิจกรรมใหม่ ทฤษฎีหรือข้อค้นพบใหม่สำหรับการทดลอง การตัดสินใจแบบนี้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างสูง และในวงการศึกษากำลังมีมากขึ้น

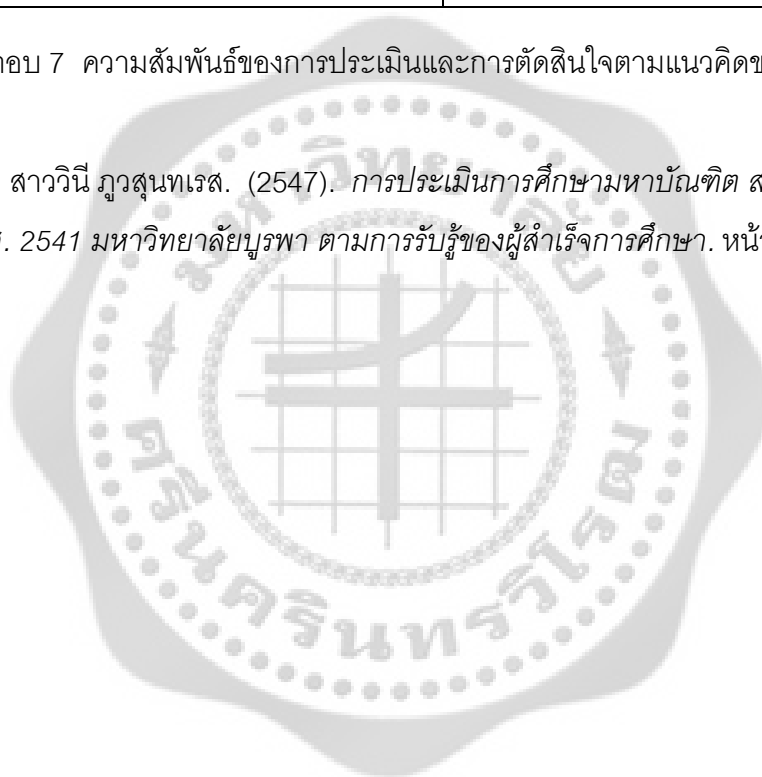
จากแนวทางของนักวิชาการและนักวิจัยหลาย ๆ ท่านที่ได้ทำการประเมินโดยใช้รูปแบบ CIPP Model นั้นจะเห็นได้ว่ารูปแบบ CIPP Model เป็นแนวทางที่ช่วยในการตัดสินใจทั้ง 4 แนวทาง ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลการตัดสินใจเพื่อการปรับปรุงพัฒนาให้หลักสูตรการดุริยางค์ ทหารเรือ กองทัพเรือมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันได้ดี โดยผู้ให้ข้อมูลมาจาก ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา

สตัฟเฟิลปีมได้กำหนดรูปแบบการประเมินและการตัดสินใจเป็น 4 อย่าง ดังภาพประกอบ 7 ดังนี้

	ความคาดหวัง	ความเป็นจริง
เป้าหมาย	การตัดสินใจในการวางแผนหรือตั้ง ความมุ่งหมาย(ประเมินบริบท) (1)	การตัดสินใจในผลสำเร็จ (ประเมินผลผลิต) (4)
วิธีการ	การตัดสินใจในการออกแบบ ดำเนินการหรือโครงสร้าง (ประเมินปัจจัยเบื้องต้น) (2)	การตัดสินใจในการใช้วิธี ดำเนินการ (ประเมินกระบวนการ) (3)

ภาพประกอบ 7 ความสัมพันธ์ของการประเมินและการตัดสินใจตามแนวคิดของสตัฟเฟิลปีม

ที่มา: สาววินี ภูวสุนทรเส. (2547). การประเมินการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริการ
การศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัยบูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา. หน้า 36.

จากแนวความคิดในการประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ดังกล่าว กรอบความคิดในการประเมินของสตัฟเฟิลบีม สามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์ของการประเมินได้ดังภาพประกอบ 8 ดังนี้

บริบท	ปัจจัยเบื้องต้น	การประเมินกระบวนการ	ผลผลิต
1. บรรยายสภาพแวดล้อม 2. เปรียบเทียบปัจจัยป้อนเข้าและผลผลิตที่เป็นจริงกับที่คาดหวัง 3. เปรียบเทียบระบบการปฏิบัติที่เป็นไปได้ 4. วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นจริง	บรรยาย,วิเคราะห์ ทรัพยากรมนุษย์ และวัสดุที่ เหมาะสม ยุทธวิธี การแก้ปัญหาและ การออกแบบ กระบวนการที่ เกี่ยวข้อง	รวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะสำหรับ การตัดสินใจ ใน โครงการและ กระบวนการที่เป็น จริง	กำหนดเกณฑ์การวัดที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์โดยการเทียบผลการวัดกับเกณฑ์มาตรฐานและแปรความหมายผลผลิตในรูปของข้อมูลที่ได้จากองค์ประกอบทั้ง 3 เป็นพื้นฐาน

ภาพประกอบ 8 วิธีการประเมินองค์ประกอบโดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้

ที่มา: นงรัตน์ สุขสม. (2540). การประเมินหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. หน้า 38.

สรุปได้ว่า การศึกษาแนวคิดทฤษฎีรูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Model) ของ สตัฟเฟิลบีม ไม่ว่าจะในปีค.ศ. 1968 จนกระทั่งในปี 2003 รูปแบบ CIPP Model ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบ แต่ก็ได้มีการพัฒนาขึ้นไปเรื่อย ๆ ซึ่งรูปแบบการประเมินยังคงมี 4 ด้าน ดังนี้ 1) การประเมินบริบท (Context Evaluation) 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) 3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) แต่เพิ่มการประเมินผลผลิตให้กว้างขวางยิ่งขึ้นทั้งในด้านผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) ความสามารถที่จะถ่ายทอดได้ (Transportability)

การประเมินตามรูปแบบ CIPP Model

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam. 2007: 327) ได้สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามที่ใช้ในการพัฒนาตัวแบบเป็นเวลายาวนาน ปัจจุบันนี้ CIPP Model เป็นกรอบการประเมินที่กว้างขวาง สามารถใช้ประเมินในลักษณะต่างๆ เช่น

1. ประเมินเป็นช่วง (Formative Evaluation) เพื่อการปรับปรุงแก้ไขและการประเมินผลรวม (summative evaluation)
2. การประเมินภายใน (Internal Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินตนเองหรือประเมินโดยบุคลากรภายในองค์กร และการประเมินภายนอก (External Evaluation) ซึ่งประเมินโดยบุคลากรภายนอกองค์กร
3. การประเมินระยะสั้น (Short - Term) และการประเมินระยะยาว (Long - Term)
4. การประเมินทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ในปัจจุบัน CIPP Model มีได้ใช้เพื่อการประเมินโครงการแต่เพียงอย่างเดียว แต่สามารถใช้ในการประเมินสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. โครงการ (Projects)
2. โปรแกรม (Programs)
3. บุคคล (Personnel)
4. ผลผลิต (Products)
5. สถาบัน (Institutions)
6. ระบบ (System)

องค์ประกอบของ CIPP Model โดยการประเมินมุ่งลักษณะ 4 ด้าน

สตัฟเฟิลบีมได้เสนอรูปแบบ CIPP Model (Stufflebeam. 2003) ซึ่งรูปแบบการประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมิน 1) ความต้องการ 2) ปัญหา 3) สิทธิหรือทรัพยากร 4) โอกาสต่าง ๆ เป็นการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมาย (Goals) ลำดับความสำคัญก่อนหลัง (Priorities) และผลลัพธ์ (Outcomes) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมิน 1) ทางเลือก 2) แผนปฏิบัติ 3) แผนบุคลากร 4) งบประมาณ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้และศักยภาพของประสิทธิภาพในการลงทุน ในการที่จะบรรลุความต้องการและเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นการประเมินปัจจัยนำเข้าจึงช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกแผนปฏิบัติ การเขียนโครงการเพื่อขอการสนับสนุนทางการเงิน การจัดสรรทรัพยากร การมอบหมายงานและงบประมาณ ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการนำไปสู่การปฏิบัติ ประเมินกิจกรรมต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นที่การปฏิบัติงานตามโปรแกรมหรือแผนงานต่าง ๆ ด้านผลผลิต (Product Evaluation)

เป็นการประเมินผลผลิตและผลลัพธ์ ทั้งที่ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจให้เกิด ทั้งระยะสั้นและระยะยาวเป็น การประเมินที่มุ่งเน้นการบรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญและความสำเร็จในการบรรลุความต้องการที่ได้ ตั้งเป้าหมายไว้ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2550: 29) ส่วนทักษ์สุดา ปานอุทัย และคณะ กล่าวถึง แบบจำลองของ การประเมินรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ว่าสิ่งที่เป็นหัวใจสำคัญของการประเมิน รูปแบบนี้คือ การประเมินบริบท (Context) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) การประเมินกระบวนการ (Process) และการประเมินผลผลิต (Product) คำถามที่ควบคุมมากับการประเมินทั้ง 4 ประเภทนี้ก็คือ อะไรบ้างที่ต้องทำให้สำเร็จ ทำอย่างไรจึงจะสำเร็จ เรากำลังทำมันอยู่หรือไม่ และมันสำเร็จเรียบร้อยดี หรือเปล่า คำถามที่ว่า มันจะสำเร็จเรียบร้อยดีหรือเปล่า หรือการประเมินผลผลิต ได้ถูกแบ่งย่อย ออกเป็นผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และการขยายผล (Transferability) ซึ่งเป็นคำถามการประเมินที่ว่า เราเข้าถึงตัวคุณประโยชน์ที่แท้จริงแล้วหรือยัง เรา เข้าถึงความต้องการที่แท้จริงหรือไม่ ตัวคุณประโยชน์ที่ได้มามีความยั่งยืนมากแค่ไหนและกระบวนการ ต่าง ๆ สามารถนำไปใช้กับโครงการหรือสถานการณ์อื่นได้บ้างหรือไม่ (ทักษ์สุดา ปานอุทัย; และคนอื่น 2548: 40) ดังนั้นองค์ประกอบของรูปแบบ ชิปปี้ (CIPP Model) ได้มุ่งประเมินลักษณะ 4 ด้านคือ

3.1 ด้านบริบท (Context Evaluation)

ธำรง บัวศรี (2532: 339-340) กล่าวถึงการประเมินบริบทว่า ประเมินในขั้นการวางแผน เพื่อให้ได้ข้อมูลในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม ความต้องการ และปัญหา จะกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างไรจึงสนองความต้องการ และแก้ปัญหาอยู่ได้

สมคิด พรหมจ้อย (2542: 57-58) ได้ให้ความหมายของการประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) ดังนี้ การประเมินสภาพแวดล้อม เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูล สำคัญเพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการเป็นการตรวจสอบ เพื่อตอบคำถามต่าง ๆ เช่น เป็นโครงการที่สนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กร หรือนโยบายหน่วยเหนือหรือไม่ เป็นโครงการที่เป็นไปได้ในแง่ของโอกาส ที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ หรือไม่

ประชุม รอดประเสริฐ (2542: 91-95) กล่าวถึงการประเมินสภาพแวดล้อม ว่าการประเมิน สภาพแวดล้อม หรือบางครั้งเรียกว่า การประเมินบริบท เป็นการประเมินปัจจัยภายนอกโครงการที่จะมี ผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการ รวมทั้งเป็นส่วนที่จะสนับสนุนให้เกิดการดำเนินโครงการ เช่น ความต้องการของชุมชน หรือกลุ่มเป้าหมายที่จะรับบริการจากโครงการ สภาพเศรษฐกิจสังคม สถานการณ์ต่าง ๆ ปัญหาของชุมชนและพื้นที่ ตลอดจนนโยบายของงานระดับบน และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544: 223-224) ได้ให้ความหมายของการประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) กล่าวคือ การประเมินสภาวะแวดล้อมเป็นรูปแบบพื้นฐานของการประเมินโดยทั่ว ๆ ไปเป็นการประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งเหตุผล เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยจะเน้นในด้านความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ความต้องการ และเงื่อนไขที่เป็นจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ ยังช่วยในการวินิจฉัยปัญหา เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ การประเมินสภาวะแวดล้อมนี้มีลักษณะเด่น ๆ ที่สำคัญมากมาย จัดเป็นการวิเคราะห์ขนาดใหญ่ (Macro Analytic) เป็นตัวกำหนดขอบเขตของการประเมินการบรรยายและการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม นอกจากนี้ ยังช่วยให้ทราบถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญสำหรับการบรรลุเป้าหมาย การประเมินสภาวะแวดล้อม ทำให้ได้มาซึ่งการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์โดยอาศัยการวินิจฉัย และการเรียงลำดับปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการของที่ประชุมและสถานการณ์

วาสนา ประवालพฤษ์ (2544: 132-133) และประทีป เมธาคุณวุฒิ (2545: 46) กล่าวว่า การประเมินบริบทเป็นการประเมินความต้องการ และความจำเป็นทางสังคมเพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สมพิศ สุขแสน (2545: 3) กล่าวว่า การประเมินบริบทเป็นการประเมินก่อนการดำเนินโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการเช่น โครงการอาหารเสริมแก่เด็กก่อนวัยเรียน จะต้องมีการวัดส่วนสูงและน้ำหนัก ตลอดจนดู หิด เหา กลาก เกี๊ยน ของเด็กก่อน

บุญชม ศรีสะอาด (2546: 113) ได้ให้ความหมายของการประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) ว่าเป็นการประเมินเพื่อทราบความต้องการของสังคม ความต้องการส่วนบุคคล ปรัชญาและนโยบายการศึกษา ลักษณะวัฒนธรรมและสภาพท้องถิ่น เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณาในการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2546: 59) ได้ให้ความหมายของการประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม ว่าเป็นการประเมินก่อนที่จะลงมือดำเนินการโครงการใด ๆ มีจุดหมายเพื่อกำหนดหลักการและเหตุผล รวมทั้งเพื่อพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องจัดทำโครงการดังกล่าว การชี้ประเด็นปัญหา ตลอดจนการพิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมายของโครงการ

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์และคณะ (2547: 199) ได้เขียนอธิบายถึงการประเมินบริบท (Context Evaluation) ว่าเป็นการประเมินเพื่อให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหลักการและเหตุผลในการนำไปพิจารณาจุดมุ่งหมายของโครงการ การประเมินในขั้นนี้พยายามที่จะกำจัดจุดมุ่งหมายที่ไม่เกี่ยวข้องออกไป ได้แก่ การพิจารณาตัวเป้าหมายทั่วไป (General goals) และจุดมุ่งหมายเฉพาะ (Specific Objectives)

ว่ามีความสอดคล้อง และเกี่ยวข้องกันเพียงใดในแต่ละโครงการ โดยทำการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ ตลอดจนการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ มาเพื่อระบุปัญหาความต้องการ วิธีการของ Context Evaluation ประกอบด้วย การอธิบายและการเปรียบเทียบและพิจารณาสภาพของโครงการ

สาววินี ภูสุนทรเทศ (2547: 38) ได้ให้ความหมายของการประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) ว่าเป็นการประเมินเพื่อจะช่วยให้ทราบ สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีอะไรบ้าง มีปัญหาอะไร มีสรรพกำลังที่จำเป็นอะไรบ้างที่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการจัดการศึกษา ฯลฯ นำเอาข้อมูลเหล่านี้มาวางแผนกำหนดจุดประสงค์

เมตตา บันเทิงสุข (2548: 17) ได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อมไว้ว่า บริบท (Context) หมายถึง สิ่งที่อยู่ภายนอก หรือสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการของโครงการทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น นโยบายรัฐบาล กลยุทธ์ในการดำเนินงาน ซึ่งบริบทเหล่านี้จะส่งผลต่อการส่งเสริม สนับสนุน และผลักดันให้โครงการให้ประสบความสำเร็จ

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550: 25) กล่าวว่า การประเมินด้านบริบท เป็นการประเมิน 1) ความต้องการ 2) ปัญหา 3) สิทธิพลหรือทรัพยากร 4) โอกาสต่าง ๆ เป็นการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมาย (Goals) ลำดับความสำคัญก่อนหลัง (Priorities) และผลลัพธ์ (Outcomes) ส่วนนิภารัตน์ ทิพชาติ (2550: 5) ได้กล่าวว่า บริบทประกอบด้วย การประเมิน จุดมุ่งหมายของหลักสูตร วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างของหลักสูตรและรายวิชา ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

สตฟเฟิลบีม (Stufflebeam. 2007: 334 -338) ได้กล่าวว่า การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินให้ได้ข้อมูลสำคัญเพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ เป็นการตรวจสอบว่า โครงการที่จะทำสนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายขององค์กรหรือไม่เป็นโครงการที่มีความเป็นไปได้ในแง่ของโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนหรือไม่

จากนิยามของการประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) ที่นักวิชาการและนักวิจัยได้ให้ไว้ข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปนิยามการประเมินด้านบริบท สำหรับการประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ ทหารเรือ กองทัพอากาศ ว่าเป็นการประเมินความสอดคล้องของเป้าหมายของหลักสูตร กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ ตลอดจนประเมินความคิดเห็นของสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้แก่ ตึกเรียน ห้องเรียน หอพัก ห้องนอน ห้องสมุด สถานที่เล่นกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การประกอบเลี้ยง (โภชนาการ) และห้องสุขา

3.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

นงรัตน์ สุขสม (2540: 38) กล่าวว่า การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ว่า เป็นการประเมินด้านการบริหารในด้านความพร้อม ความเหมาะสม อุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียนการสอน ที่เรียนและตำราเรียน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544: 225) ได้กล่าวไว้ว่าการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการจัดหาข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจความเหมาะสมของแผนงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้น โดยดูว่า ข้อมูลนั้น จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ซึ่งมักจะประเมินในด้านต่าง ๆ คือ

1. ความสามารถของหน่วยงานหรือตัวแทนในการจัดโครงการ
2. ยุทธวิธีที่ใช้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
3. การได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยทำให้โครงการดำเนินไป เช่น

หน่วยงานที่ช่วยเหลือ เวลา เงินทุน อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือ

สมพิศ สุขแสน (2545: 4) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินปัจจัยนำเข้า เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสม และความพอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา ฯลฯ รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 268) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลมาช่วยการตัดสินใจว่า จะใช้ทรัพยากรหรือสรรพกำลังต่าง ๆ ที่มีอยู่เพื่อให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างไร จะขอความช่วยเหลือด้านทรัพยากรและสรรพกำลังจากแหล่งภายนอกดีหรือไม่ จะใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบใดดีซึ่งการประเมินตัวป้อนอาจกระทำได้ด้วย

1. จัดทำในรูปของคณะกรรมการ
2. อาศัยผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผู้ทำเอาไว้แล้ว
3. ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญมาให้คำปรึกษา
4. ทำการวิจัยเชิงทดลองเป็นการนำร่อง

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2546: 59) กล่าวว่า การประเมินปัจจัยนำเข้า เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเพียงพอของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนเทคโนโลยีและแผนของการดำเนินงาน

บุญชม ศรีสะอาด (2546: 113) กล่าวว่า การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับคุณลักษณะ และสถานภาพของครู นักเรียน อุปกรณ์ หรือสื่อการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก การวางแผน

ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ์ (2547: 27) กล่าวว่า การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินสิ่งที้นำเข้ามาใช้ในการดำเนินโครงการ หรือหลักสูตร ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อการตัดสินใจว่าจะเลือกปัจจัยใดดี ในการวางแผนออกแบบในการดำเนินการต่อไป

บุญเจ็ด โสภณ (2548: 32) ได้กล่าวถึงการประเมินปัจจัยนำเข้าหรือปัจจัยเบื้องต้นว่า การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ซึ่งประเมินความพร้อมของทรัพยากรที่ใช้ความเหมาะสมของระบบการบริหารและเทคโนโลยี ความเป็นไปได้ (แผนการดำเนินงาน แผนเงิน แผนคน เวลาที่ใช้) ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความเป็นธรรม ผลกระทบของโครงการ

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2550: 25) กล่าวว่า การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมิน 1) ทางเลือก 2) แผนปฏิบัติ 3) แผนบุคลากร 4) งบประมาณ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ และศักยภาพของประสิทธิภาพในการลงทุน ในการที่จะบรรลุความต้องการและเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นการประเมินปัจจัยนำเข้าจึงช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกแผนปฏิบัติ การเขียนโครงการ เพื่อขอการสนับสนุนทางการเงิน การจัดสรรทรัพยากร การมอบหมายงานและงบประมาณ

สต๊ฟเฟิลบีม (Stufflebeam. 2007: 338-340) ได้กล่าวว่า การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่า เหมาะสมหรือไม่ โดย ดูว่าปัจจัยที่ใช้ทั้งบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการจะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ปัจจัยที่กำหนดมีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ กิจกรรม/แบบ/ทางเลือกที่ได้เลือกสรรแล้วมีความเป็นไปได้และเหมาะสมเพียงใด

ผู้วิจัยสามารถสรุปนิยามการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า สำหรับการประเมินหลักสูตรการศึกริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ ว่าเป็นการประเมินเกี่ยวกับนักเรียน ครูผู้สอน บุคลากรสายงานต่าง ๆ ที่ให้บริการทางด้านการศึกษา หนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร อุปกรณ์ต่าง ๆ และงบประมาณ

3.3 ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

มยุรี พลังกุล (2529: 27) กล่าวว่า การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหาวิชาของหลักสูตร การจัดการเรียน การสอน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูล

นิศารัตน์ ศิลปะเดช (2536: 90) กล่าวว่า การประเมินด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งจะครอบคลุม กระบวนการบริหารหลักสูตร กระบวนการสอนของครู กระบวนการเรียน ของนักเรียน ฯลฯ

โพรวูส (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2536: 84 - 86; อ้างอิงจาก Provus, 1969) ได้เสนอการประเมินกระบวนการ (Program Process) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นบางส่วนจากการดำเนินการ ผลย่อย ๆ ที่เกิดขึ้นนี้จะเป็นประโยชน์ในแง่ของการปรับปรุงการดำเนินการ มุ่งหาคำตอบว่า หลักสูตรบรรลुวัตถุประสงค์ย่อย ๆ เพียงใดและจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขั้นสุดท้ายได้เพียงใด ดังนั้น การประเมินกระบวนการนี้ คือความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการกับผลผลิตที่จะเกิดขึ้น

สมพิศ สุขแสน (2545: 4) กล่าวว่า การประเมินด้านกระบวนการ เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการตรวจสอบกิจกรรม เวลา ทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการโดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน การประเมินกระบวนการนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการค้นหาจุดเด่น หรือจุดแข็ง (Strengths) และจุดด้อย (Weakness) ของนโยบาย/แผนงาน/โครงการซึ่งมักจะไม่สามารถศึกษาได้ภายหลังจากสิ้นสุดโครงการแล้ว

เยาวดี ราชัยกุล วิบูลย์ศรี (2546: 59) กล่าวว่า การประเมินด้านกระบวนการ เพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ เพื่อทำการแก้ไขให้สอดคล้องกับข้อบกพร่องนั้นๆ และหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่จะสั่งการเพื่อพัฒนางานต่าง ๆ และบันทึกภาวะของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไว้เป็นหลักฐาน

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 268-269) กล่าวว่า การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดหมายเพื่อสืบค้นจุดอ่อนของรูปแบบการดำเนินงานตามที่คาดหวังเอาไว้ หรือจุดอ่อนของการดำเนินงานในขั้นทดลองใช้หลักสูตร เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเลือกวิธีการต่อไป ฉะนั้นจึงต้องมีการจัดบันทึกผลการประเมินกระบวนการนั้นจำเป็นต้องอาศัยวิธีการหลาย ๆ อย่างต่าง ๆ กันเช่น

1. การสังเกตแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติ
2. การวิเคราะห์การปะทะสัมพันธ์
3. การสัมภาษณ์
4. การใช้แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า
5. การให้เขียนรายงานประเภทปลายเปิด

อย่างไรก็ตามการประเมินกระบวนการนี้ บางครั้งจำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลขึ้นมาโดยเฉพาะ และให้คณะกรรมการชุดนี้มีเวลาทำการประเมินอย่างเต็มที่

บุญชม ศรีสะอาด (2546: 113) กล่าวว่า การประเมินด้านกระบวนการ เป็นการประเมินเกี่ยวกับการเรียนการสอน วิธีการสอนการบริหารหลักสูตร

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ และคณะ (2547: 199) กล่าวว่า การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินขณะที่โครงการเริ่มต้นและกำลังดำเนินอยู่ จุดมุ่งหมายของการประเมินในขั้นนี้ เพื่อระบุว่า มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับวิธีดำเนินการอะไรบ้าง โดยเฉพาะปัจจัยต่าง ๆ ของกระบวนการดำเนินงานที่ได้กำหนดไว้ในแบบแผนของโครงการ การประเมินในขั้นนี้ต้องการที่จะอธิบายปรากฏการณ์ และกิจกรรมต่าง ๆ ในกระบวนการดำเนินงานของโครงการว่ามีอะไรบ้างที่ยังบกพร่องอยู่ ผลการประเมินจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานเพื่อแยกส่วนที่ดีและเสียออกจากกัน อย่างไรก็ตาม การประเมินกระบวนการเป็นการปรับปรุง แก้ไขวิธีดำเนินงานในขั้นตอนต่าง ๆ ของโครงการเพื่อช่วยให้สามารถตัดสินใจ ในการคาดคะเนเหตุการณ์ในขณะดำเนินงาน และเอาชนะความยุ่งยากในวิธีการต่าง ๆ ของโครงการนั้น

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550: 25) กล่าวว่า การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการนำไปสู่การปฏิบัติ ประเมินกิจกรรมต่างๆ โดยมุ่งเน้นที่การปฏิบัติงานตามโปรแกรมหรือแผนงานต่าง ๆ

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2007: 341 - 344) กล่าวว่า การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างดำเนินโครงการเพื่อหาข้อดี ข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ว่า การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้หรือทำไม่ได้เพราะเหตุใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง มีการแก้ไขปัญหาอย่างไร

ผู้วิจัยสามารถสรุปนิยามการประเมินด้านกระบวนการ สำหรับการประเมินหลักสูตร การดูริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือว่าเป็นการประเมินเกี่ยวกับ โครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดประสิทธิผลการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

3.4 ด้านผลผลิต (Product Evaluations)

อ้าง บัวศรี (2532: 312) กล่าวว่า การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลในขั้นทบทวน (Recycling) จุดมุ่งหมายของการประเมินผลประเภทนี้ ก็เพื่อตรวจสอบผลที่ได้รับว่าเป็นอย่างไร เป็นไปตามจุดหมายหรือไม่ การประเมินผลไม่จำเป็นต้องทำเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการหรือโครงการจะทำเมื่อใดก็ได้ สุดแต่จะเหมาะสม สิ่งสำคัญที่การประเมินผลประเภทนี้ต้องมีคือเกณฑ์มาตรฐานซึ่งจะต้องกำหนดขึ้น หรือจะใช้เกณฑ์มาตรฐานที่มีผู้จัดทำไว้แล้วก็ได้

นงรัตน์ สุขสม (2540: 36) กล่าวว่า การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ที่ได้จากหลักสูตรว่า ตรงกับเจตนารมณ์และเป้าหมายของหลักสูตร หรือเป็นไปตามคาดหวังหรือความต้องการของสังคมเพียงใด

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544: 229) กล่าวว่า การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) มีจุดหมายเพื่อวัดและแปลความหมายของความสำเร็จ โดยเฉพาะเมื่อสิ้นสุด วัฏจักรของโครงการเท่านั้น แต่ยังคงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในระหว่างการปฏิบัติตามโครงการด้วย

ระเบียบวิธีทั่ว ๆ ไปของการประเมินผลผลิต จะรวมสิ่งต่อไปนี้เข้าไว้ด้วยกัน โดยดูว่าการกำหนดวัตถุประสงค์นั้นนำไปใช้ได้หรือไม่ เกณฑ์ในการวัดที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมคืออะไร เปรียบเทียบผลที่วัดมาได้ด้วยมาตรฐานสมบูรณ์หรือมาตรฐานสัมพัทธ์ที่กำหนดไว้ก่อน และทำการแปลความหมายถึงเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้น โดยอาศัยรายงานจากการประเมินสภาวะแวดล้อม ปัจจัย และกระบวนการร่วมด้วย

สมพิศ สุขแสน (2545: 4) กล่าวว่า การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการ ยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ แต่การประเมินผลแบบนี้มิได้ให้ความสนใจต่อเรื่องผลกระทบ (Impact) และผลลัพธ์ (Outcomes) ของนโยบาย/แผนงาน/โครงการเท่าที่ควร

บุญชม ศรีสะอาด (2546: 102) กล่าวว่า การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียนตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ควรประเมินให้ครบทุกด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ประเมินทั้งในขณะใช้หลักสูตร (ประเมินตามจุดประสงค์ย่อย) และประเมินเมื่อจบการเรียน (ประเมินตามจุดประสงค์ปลายทาง)

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2546: 59) กล่าวว่า การประเมินด้านผลผลิตว่า เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้แต่ต้น รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ์ (2547: 28) กล่าวว่า การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตและผลกระทบของโครงการ หรือหลักสูตรว่าได้ผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงโครงการหรือหลักสูตรให้ได้ผลดีกว่าเดิม

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550: 25) กล่าวว่า การประเมินด้านผลผลิต เป็นการประเมินผลผลิตและผลลัพธ์ ทั้งที่ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจให้เกิด ทั้งระยะสั้นและระยะยาวเป็นการประเมินที่มุ่งเน้นการบรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญและความสำเร็จในการบรรลุความต้องการที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้และนอกจากนี้

สตัพเพิลบีม (2007: 344 - 346) ได้กล่าวว่า การประเมินด้านผลผลิตว่า (Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการร่วมด้วย เพื่อตรวจสอบว่าเกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ คุณภาพของผลลัพธ์เป็นอย่างไร เกิดผลกระทบหรือผลข้างเคียงอื่นใดหรือไม่

ดังนั้น อาจจะสามารถได้ว่า การประเมินด้านผลผลิต ที่ผ่านมานั้น การใช้ CIPP Model ประเมินผลผลิต P (Product) มีหลากหลายแนวทาง จากงานวิจัยและนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ดังกล่าวข้างต้น เช่น ใน CIPP 2003 มีการพิจารณาด้านผลผลิต P (Product) 4 องค์ประกอบ คือ 1) ผลกระทบ (Impact) 2) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) 3) ความยั่งยืน (Sustainability) 4) ความสามารถที่จะ

ถ่ายทอดได้ (Transferability) ซึ่งจากการรวบรวมการประเมินผลผลิต P (Product) ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาแล้วว่าองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบนั้น มี 2 ตัวที่สามารถนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือได้คือ ผลกระทบ (Impact) และประสิทธิผล (Effectiveness) ดังจะได้อธิบายต่อไป

ผลกระทบ (Impact)

คำว่า ผลกระทบ นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า ผลกระทบ (Impact) สรุปไว้ดังนี้

เสถียร เหลืองอร่าม (2519: 20) เห็นว่า ผลกระทบ หมายถึง ผลประโยชน์ และหรือผลเสียหายอันเกิดขึ้นจากการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยตรง Murphy และคณะได้นิยามความหมายของผลกระทบ เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้เสมอด้วยเหตุผลหลายประการโดยทั่ว ๆ ไป แล้วผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผลต่อกันของการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระดับต่อ ๆ ไป ผลของการเปลี่ยนแปลงระดับประถมเป็นผลที่เกิดขึ้น ตามวัตถุประสงค์ของแผนและโครงการ และผลอันนี้จะมีผลทำให้เกิดผลกระทบต่อไปได้ อีกระดับหนึ่ง หรือหลายระดับได้เป็นกรณี ๆ ไป

อาจกล่าวได้ว่า ผลกระทบ (Impact) คือ ผลที่เกิดขึ้น จากการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นผลที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบัน และอนาคต เป็นได้ทั้งทางบวก และ ทางลบ และอาจเกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย และมีใช้กลุ่มเป้าหมาย หรือ กระทบต่อสถานการณ์ต่าง ๆ

ซึ่งจากการศึกษาความหมายของคำว่าผลกระทบ (Impact) จากนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ผู้วิจัยได้รวบรวมการประเมินด้านผลผลิต มาจัดกลุ่มซึ่งเกี่ยวข้องกับคำว่าผลกระทบ (Impact) ได้ดังนี้

ธีรารัง บัวศรี (2532: 312) สนใจเรื่อง การประเมินด้านผลผลิตซึ่งสอดคล้องกับผลกระทบ (Impact) ว่าผลที่ได้รับเป็นอย่างไร เป็นไปตามจุดหมายหรือไม่ สิ่งที่สำคัญที่การประเมินผลประเภทนี้ต้องมีเกณฑ์มาตรฐานซึ่งจะต้องกำหนดขึ้นหรือจะใช้เกณฑ์มาตรฐานที่มีผู้จัดทำไว้แล้วก็ได้ นงรัตน์ สุขสม (2540: 36) สนใจเรื่อง การประเมินด้านผลผลิตตรงกับเจตนารมณ์และเป้าหมายของหลักสูตรหรือเป็นไปตามความคาดหวังของสังคมเพียงใด ซึ่งในด้านนี้จะมองถึงการตัดสินใจหรือการสร้างเชื่อมั่นว่าหลักสูตรหรือกิจกรรมที่ดำเนินการจัดให้นักเรียนนั้นเป็นทางเลือกที่มีความเหมาะสมทางสิ่งแวดล้อม ทางสุขภาพในการพัฒนาหรือไม่

ประสิทธิผล (Effectiveness)

คำว่าประสิทธิผล (Effectiveness) นักวิชาการได้ให้คำนิยามความหมายไว้ดังนี้

อนันต์ เกตุวงศ์ (2551: ออนไลน์) ได้นิยามว่า ประสิทธิผลคือสิ่งที่จะต้องทำงานให้ได้ผล ประสิทธิภาพการบริหารหรือการจัดการมีส่วนสัมพันธ์กับผลงานหรือผลผลิตที่นักบริหารได้กระทำในสถานการณ์หนึ่ง โดยใช้วิธีการปฏิบัติงานที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ผลงานมากขึ้นเรื่อย ๆ หรือให้ได้ผลงานมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

สวัสต์ ฎุทอง (2551: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงคำว่า ประสิทธิภาพ ว่าประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กรนั้น เพื่อจุดมุ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร การดำเนินงานที่เรียกว่าก่อให้เกิดประสิทธิผลนั้น ก็คือ การดำเนินงานที่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ภรณ์ีย์ (กิริตบุตตร) มหามนธ์ (2551: ออนไลน์) กล่าวถึงประสิทธิผลขององค์กรว่าเป็นความสามารถในการบรรลุถึงเป้าหมาย (Degree of goal achievement)

เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง (2534: 15) ให้ความหมายประสิทธิผลไว้ว่า หมายถึง เครื่องแสดงความสำเร็จของเป้าหมาย ความสำเร็จในการปฏิบัติงานสิ่งที่เราได้ตัดสินใจกระทำ

สรุป ประสิทธิภาพ (Effectiveness) คือ การบริหารหรือการจัดการมีส่วนร่วมสัมพันธ์กับผลงานหรือผลผลิตที่นักบริหารได้กระทำการดำเนินงานขององค์กรนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรและการบรรลุถึงเป้าหมาย (Degree of Goal Achievement) ทั้งยังเป็นเครื่องแสดงความสำเร็จของเป้าหมาย ความสำเร็จในการปฏิบัติงานสิ่งที่เราได้ตัดสินใจกระทำ

ซึ่งจากการศึกษาความหมายของคำว่าประสิทธิผล (Effectiveness) จากนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ผู้วิจัยได้รวบรวมการประเมินด้านผลผลิตมาจัดกลุ่มซึ่งเกี่ยวข้องกับคำว่า ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ได้ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2546: 102) สนใจเรื่อง การประเมินด้านผลผลิตว่าซึ่งเกี่ยวกับประสิทธิผลว่า เป็นการประเมินเพื่อใช้ในการตัดสินใจความสำเร็จของโครงการหรือการเปลี่ยนแปลงโครงการ ส่วนประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ์ (2547: 28) กล่าวว่า การประเมินผลผลิตและผลกระทบของโครงการได้ผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายหรือไม่เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงโครงการหรือหลักสูตรให้ได้ผลดีกว่าเดิม และเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550: 25) ได้กล่าวว่า เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นการบรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญและความสำเร็จในการบรรลุความต้องการที่ได้ตั้งเป้าไว้

กล่าวโดยสรุป การประเมินด้านผลผลิต หมายถึง ประเมินคุณภาพของผลผลิต ซึ่งประกอบไปด้วยประสิทธิผลและ ผลกระทบ (ความรู้ความสามารถ ทักษะคติ จริยธรรม ลักษณะผู้นำของนักเรียน ทหาร) ความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและประเมินเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษา (ทักษะสมรรถนะทางการดนตรี) พฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษาและผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อใช้ในการวัดความสำเร็จและนำมาปรับปรุงโครงการหรือหลักสูตรให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายและความต้องการที่ได้วางไว้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

มยุรี พลาทกุล (2540: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ของวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า ซึ่งได้ทำการประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ คือ (1) สิ่งแวดล้อมของวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้ายังมีความไม่เหมาะสมในเรื่องสถานที่ตั้งห้องสมุดและเวลาที่เปิดบริการ การประกอบเลี้ยง (โภชนาการ) ห้องประชุมและห้องส้วมและการบริหารจัดการ (2) ปัจจัยนำเข้าของวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้ายังบกพร่องควรปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษา การพิจารณาคัดเลือกอาจารย์ การขาดเจ้าหน้าที่สายบริการทางวิชาการที่ทำงานเต็มเวลาได้แก่ นักวิจัย นักสถิติ และนักการศึกษา ขาดอุปกรณ์การศึกษา ที่สำคัญคือผู้ป่วย ซึ่งบางประเภทและจำนวนของผู้ป่วยไม่เพียงพอให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ (3) กระบวนการต่าง ๆ ที่วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้าจัดยังมีข้อบกพร่อง ผู้สำเร็จการศึกษาแล้วไม่สามารถแก้ปัญหาสาธารณสุขได้ ไม่สามารถทำการวิจัยได้ (4) ปริมาณของบัณฑิตไม่เพียงพอกับความต้องการของกองทัพ (5) บัณฑิตที่ผลิตได้ยังมีคุณภาพไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานแพทยสภาบางประการ เช่น การคิดอย่างมีเหตุผล การตัดสินใจในกรณีผู้ป่วยฉุกเฉิน หัตถการทางการแพทย์บางอย่างและจริยธรรมที่พึงปรารถนา (6) บัณฑิตมีคุณภาพไม่ตรงวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยเกี่ยวกับสาธารณสุขมูลฐาน การทำการวิจัยและลักษณะการเป็นผู้นำบางประการ

บุญเรือง สมประจบ (2541: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกหัตถกรรม สาขางานเฉพาะเครื่องไม้ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบท อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาวิชาของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียนว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง 3) ด้านกระบวนการ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียนว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ด้านเทคโนโลยี อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องจักร วัสดุและอุปกรณ์ว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง 4) ด้านผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับประสิทธิผลของผู้สำเร็จการศึกษาด้านพุทธิพิสัยว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัยมีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก

กมลรัตน์ วิจิตรกุล (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตร นักบริหารงานประชาสัมพันธ์ รุ่นพิเศษ ของสถาบันการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบท วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ และโครงสร้างของหลักสูตร มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น วิทยากรผู้สอน ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และด้านเกณฑ์การคัดเลือก ผู้เข้ารับการอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4) ด้านผลผลิต ผู้สำเร็จการฝึกอบรมหลักสูตร นักบริหารงานประชาสัมพันธ์ของสถาบันการประชาสัมพันธ์ มีคุณลักษณะทั่วไป และคุณลักษณะการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ตรงตามวัตถุประสงค์ มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

กัมปนาถ อาชา (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษามีความเห็นว่างว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทุกข้อสอดคล้องกับ ความมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูม (Bloom) ในด้านพุทธิพิสัย สอดคล้องกับปรัชญาทางการศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา อาจารย์มีความเห็นว่างว่าด้าน วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านเนื้อหา สาระของหลักสูตร ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ด้านคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา ด้านกระบวนการเรียน การสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการบริหารหลักสูตร มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก และ ด้านวัตถุประสงค์ การวัดและประเมินผล และด้านการบริหารหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ด้านคุณสมบัติ ผู้เข้าศึกษา และด้านกระบวนการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านวัตถุประสงค์ การวัดและประเมินผล และสถานที่เรียน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมปานกลาง ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตมีความคิดเห็นว่างว่า คุณภาพของมหาบัณฑิตอยู่ในระดับมาก

ธีรศักดิ์ คงเจริญ (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การประเมินกระบวนการเสริมสร้างคุณลักษณะ ครูอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่า ครูในทุกกลุ่มโรงเรียนเห็นว่างว่า ตนเอง มีคุณสมบัติเบื้องต้นทั้งความฉลาดทางอารมณ์และบุคลิกภาพอยู่ในเกณฑ์ดี ครูและผู้บริหารเห็นเกือบ ตรงกันว่างว่ากระบวนการต่าง ๆ ในโรงเรียนอยู่ในระดับดี ยกเว้นกระบวนการมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียน และกระบวนการมีส่วนร่วมกับชุมชนซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านคุณลักษณะครูอาชีพ ครูและ ผู้บริหารเห็นพ้องกันว่างว่าครูในกลุ่มโรงเรียนมีคุณลักษณะครูอาชีพอยู่ในระดับสูงทุกด้านในด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่างว่า คุณสมบัติเบื้องต้นของครูไม่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะครู อาชีพเลย ไม่ว่างว่าจะเป็นทั้งด้านความฉลาดทางอารมณ์และด้านบุคลิกภาพ และส่วนใหญ่ตัวแปรทั้งสองตัวนี้ไม่สามารถอธิบายคุณลักษณะครูอาชีพในด้านต่าง ๆ ได้ในกระบวนการของโรงเรียน พบว่างว่า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างครูและกลุ่มผู้บริหารแตกต่างกันค่อนข้างมาก กล่าวคือในกลุ่มครูพบว่ากระบวนการในโรงเรียนเกือบทุกกระบวนการไม่สามารถอธิบายเพิ่มเติมในความแตกต่างของคุณลักษณะครูอาชีพ ในขณะที่ผู้บริหารเห็นตรงกันข้ามว่ากระบวนการในโรงเรียนส่วนใหญ่สามารถสร้างเสริมคุณลักษณะครูอาชีพของครูเพิ่มเติมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามทั้งครูและผู้บริหารเห็นตรงกันว่าครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้คุณลักษณะครูอาชีพอยู่ในระดับสูงในทุกด้านและในกลุ่มโรงเรียนที่ศึกษา

นันทกิจ ศรีหานารถ (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2540) มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้รูปแบบประเมินซีบีพี (CIPP Model) ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินด้านบริบทของหลักสูตร พบว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านความชัดเจนด้านภาษา ด้านความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน ด้านความสอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอนและด้านเนื้อหาวิชาสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง คณะกรรมการบริหารหลักสูตร นักศึกษามหาบัณฑิต โดยรวมมีเนื้อหาวิชาและด้านสถานะรายวิชา โดยรวมมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก แต่มีสถานะและเนื้อหาบางรายวิชาที่ควรปรับปรุง ส่วนด้านประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพโดยรวมมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก และการจัดแผนการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาโดยรวมมีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก 2) การประเมินด้านปัจจัยตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร พบว่าด้านคุณลักษณะอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษาด้านวุฒิการศึกษาและตำแหน่งวิชาการเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพ บัณฑิต อยู่ในระดับ B รวมถึงคุณสมบัติของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านเกรดเฉลี่ย GPA ในระดับปริญญาตรีก่อนเข้ารับการศึกษาในหลักสูตร เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพบัณฑิต ศึกษา อยู่ในระดับชั้น C และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่านักศึกษาในหลักสูตรควรมีความรู้ความสามารถทางด้านคอมพิวเตอร์ และภาษาเป็นอย่างดี ส่วนสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคาร-สถานที่และ ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอน นักศึกษาและมหาบัณฑิต โดยรวมมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก 3) การประเมินด้านกระบวนการจัดการหลักสูตร พบว่าด้านสภาพการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษาและมหาบัณฑิต โดยรวมมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารหลักสูตรคณะกรรมการบริหารหลักสูตรโดยรวมมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก 4) การประเมินผลผลิตของหลักสูตร พบว่ามหาบัณฑิตได้นำความรู้ความสามารถที่ได้รับจากหลักสูตรไปใช้ในด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย มีความเหมาะสมในระดับมาก

กรมวิชาการ (2546ข: บทคัดย่อ) ได้ติดตามและประเมินผลการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2546 ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษามากกว่าร้อยละ 90 ส่งเสริม สนับสนุน การใช้แหล่งการเรียนรู้ ให้มีการสร้าง/ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี วางแผนนิเทศการใช้ การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนมากกว่า ร้อยละ 97 วางแผนจัดการเรียนรู้โดยศึกษาเอกสารหลักสูตร กำหนดเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ของหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนมากกว่าร้อยละ 90 ใช้การสาธิต เกมส์ / เพลง และการระดมสมอง ครูผู้สอนร้อยละ 75.2 ทำการวิจัยในชั้นเรียน และมากกว่าร้อยละ 90 วัดผล ประเมินผลโดยใช้แบบวัดภาคปฏิบัติ แบบทดสอบอัตนัย และเพิ่มสะสมงาน สำหรับกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ครูผู้สอน ร้อยละ 92.0 จัดกิจกรรมลูกเสือ ร้อยละ 89.2 จัดกิจกรรมแนะแนว และร้อยละ 71.3 จัดกิจกรรมชมรมตามความสนใจ การปฏิบัติตามหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอนปฏิบัติหลังใช้แตกต่างจากก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และที่ ปฏิบัติแตกต่างอย่างเห็นได้ชัด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมผู้สอนทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ต่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดเจน คือ กล้าคิด กล้าทำ รับผิดชอบการ กระทำของตนเอง รู้จักเสียสละ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้แหล่งข้อมูลและวิธีแสวงหาความรู้ที่หลากหลาย

รัตนา ทุตติยาภรณ์ (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรการฝึกอบรมนายทหาร ประทวนเลื่อนฐานะเป็นนายทหารสัญญาบัตร สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษากำลังพลกองทัพบก มีความสอดคล้อง เหมาะสมอย่างยิ่ง วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องเหมาะสมกับนโยบายทางการศึกษา และนโยบายการศึกษากำลังพลกองทัพบก ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า แผนงานและกำหนด การฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านจำนวนผู้เข้ารับการอบรม มีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับปานกลาง เข้าใจวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ด้านอาจารย์ผู้สอนและวิทยากร มี ความรู้และประสบการณ์ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีการเตรียมการสอน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทั้งด้านความพร้อมคุณภาพ ความทันสมัย ยกเว้นความเพียงพอ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านสถานที่ฝึกอบรม ที่ พักเพียงพอ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศการจัดห้องเรียน สถานที่รับประทานอาหาร และการคมนาคม สะดวก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นการจัดห้องเรียนและสถานที่รับประทานอาหารมี ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านระยะเวลาตลอดหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และระยะเวลาที่ใช้ในการอบรมแต่ละวัน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการ พบว่า ด้านการเรียน การสอน ผู้สอนอธิบายได้ชัดเจน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับ

เนื้อหาและจุดมุ่งหมาย และเทคนิควิธีการที่ใช้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านการกำกับดูแลของหัวหน้าแผนกการศึกษาและแผนกปกครองเกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างที่ดี มีการควบคุมบังคับบัญชาตามระเบียบ คำสั่ง การปฐมนิเทศ การจัดผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมเข้าประจำกองร้อยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านการวัดผลและประเมินผล มีการแจ้งการประเมินทุกครั้ง รวมทั้งทดสอบความรู้ในทันทีหลังสิ้นสุดการฝึกอบรมรายวิชา มีความยุติธรรม มีการกำหนดเกณฑ์วัดและการประเมินผลไว้อย่างชัดเจนครอบคลุม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิต พบว่า ผลที่ได้รับและผลการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ปรารภณา โกวิทยางกูร (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและสถิติการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ด้านบริบท วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนดี มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน และสามารถนำไปปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร มีความเหมาะสม ปัจจัยเบื้องต้นคุณสมบัติของคณาจารย์ วุฒิการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการและผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ที่รับผิดชอบในการดำเนินการของหลักสูตร สาขาวิชาวิจัยและสถิติศึกษานั้น เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วุฒิการศึกษาของคณาจารย์อยู่ในระดับขั้น A (ค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.50) ตำแหน่งทางวิชาการอยู่ในลำดับขั้น B (ค่าเฉลี่ยมากกว่า 2.50) ส่วนผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ในระยะ 3 ปี อยู่ในลำดับขั้น A (ค่าเฉลี่ยมากกว่า 2.00) ภาระงานของอาจารย์ในภาควิชาประเมินผลและวิจัยการศึกษา ที่ปฏิบัติจริงสูงกว่าเกณฑ์ ส่วนคุณสมบัติของนักศึกษา ก่อนเข้าศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์และมีความสอดคล้องกับการปฏิบัติจริงของการกำหนดคุณสมบัติการเข้าศึกษาของสาขาวิชาวิจัยและสถิติการศึกษา ทรัพยากรในการดำเนินการ มีความเพียงพอ มีคุณภาพและสะดวก ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ในเรื่องการบริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรมีความเข้าใจในปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นอย่างดี แผนการศึกษาของหลักสูตรมีความเหมาะสม กระบวนการสอบวิทยานิพนธ์ ของสาขาวิชาวิจัยและสถิติการศึกษา เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประกันคุณภาพบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้รับการประเมินอยู่ในระดับขั้น B (แบบเปิด โดยประกาศภายในภาควิชาหรือสาขาวิชา) คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ประเมินอยู่ในระดับขั้น B (มีกรรมการจากนอกสาขาวิชา ในมหาวิทยาลัยและกรรมการภายใน) การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ในภาควิชา เมื่อเทียบกับเกณฑ์แล้วมีการจัดได้เหมาะสม ด้านผลผลิต จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ลำดับขั้น E (จำนวนปีที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา มากกว่าเกณฑ์เกิน 1.5 ปี) ส่วนในเรื่องการปฏิบัติงานทั่วไปและการปฏิบัติงานด้านวิจัยและสถิติการศึกษา ของมหาบัณฑิต อยู่ในระดับดี เป็นที่พอใจของผู้บังคับบัญชา

รัตติยา ฤทธิรงค์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินการดำเนินงานโครงการร่วมผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบทหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินด้านบริบทโดยผู้บริหาร เห็นว่านโยบายของโครงการชัดเจนเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของโครงการสามารถปฏิบัติได้จริงระดับปานกลาง เป้าหมายของโครงการมีความเป็นไปได้ในระดับปานกลาง หลักการของโครงการ มีความชัดเจนในระดับมาก สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับปานกลาง 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้นโดยผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ทุกกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปรัชญาของหลักสูตรใช้ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย เป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ โครงสร้างหลักสูตรเหมาะสมในเรื่องจำนวนหน่วยกิตและรายวิชาบังคับพื้นฐานสำหรับแพทย์ การกำหนดวิชาเลือกเหมาะสมทุกรายวิชา เนื้อหาในรายวิชาที่เรียนมีมากเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติจริง นักศึกษาแพทย์เห็นว่าอาจารย์มีความรู้ความชำนาญในเนื้อหา ระดับมาก มีเจตคติที่ดีต่อถ่ายทอดความรู้ระดับมาก ทุกกลุ่มตัวอย่างคิดว่า กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาเข้าโครงการเหมาะสม ผู้บริหารและอาจารย์คิดว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ประสิทธิภาพความชำนาญในการจัดการเรียนการสอนไม่เหมาะสม ในขณะที่นักศึกษาแพทย์เห็นว่าเพียงพอ และมีประสิทธิภาพความชำนาญเหมาะสม ผู้บริหารและอาจารย์คิดว่างบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานของโครงการ ให้มีประสิทธิภาพมากเพียงพอ ทุกกลุ่มตัวอย่างคิดว่าอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนมีคุณภาพดี จำนวนผู้ป่วยในโรงพยาบาลที่สามารถศึกษาเรียนรู้ในภาคปฏิบัติเพียงพอ 3) การประเมินด้านกระบวนการโดยอาจารย์และนักศึกษา เห็นว่าการบริหารจัดการมีการวางแผนปฏิบัติการระยะยาวมีความเหมาะสม การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลมีการแจกแจงรายละเอียดในแผนการเรียนการสอนรายวิชาครบทุกวิชา อาจารย์เตรียมการสอนทุกครั้ง อาจารย์เห็นว่าการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรสอดคล้องกับการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับปานกลาง 4) การประเมินด้านผลผลิตโดยอาจารย์ คิดว่าบัณฑิตมีคุณสมบัติเป็นแพทย์ที่ดีและพึงประสงค์ในระดับมาก คือการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้ สรุปผลการประเมินชี้ให้เห็นว่าโครงการ ในภาพรวมประสบผลสำเร็จค่อนข้างดี แต่ต้องปรับปรุงแก้ไขบางประเด็น

สาววินี ภูวสุทนต์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัย บูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัย บูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา รายงาน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบการประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัย บูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามแผนก. และแผน ข. โดยรวมและ

รายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) เปรียบเทียบการประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัย บูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามศูนย์การศึกษา ศูนย์บางแสน ศูนย์จันทบุรี ศูนย์ดอนทอง และศูนย์สระแก้ว โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ยุพา ทรงแพทย์ (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์เทียบเท่าปริญญาตรี(ต่อเนื่อง2ปี) ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2542 ในวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินด้านบริบทพบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับปัจจัยภายนอก ในด้านการใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย การนำไปปฏิบัติได้ ความต้องการของสังคม และลักษณะวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก โครงสร้างของหลักสูตรด้านจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร หน่วยกิตหมวดวิชา และหน่วยกิตรายวิชา จำนวนหน่วยกิตอยู่ในระดับที่เหมาะสม เนื้อหาสาระรายวิชาในหลักสูตรในด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความต้องการของสังคม ความเหมาะสมทันสมัยและมีประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการศึกษาที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ในด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา และด้านส่วนประกอบอื่นๆ สนับสนุนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3) การประเมินกระบวนการ พบว่า กระบวนการบริหารและบริการหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผล การเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4) การประเมินผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะทั่วไป และคุณลักษณะทางวิชาชีพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ถนัด บวรชัย (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (Drug Abuse Resistance Education) D.A.R.E. ประเทศไทย โดยใช้รูปแบบการประเมิน ชิปปี้ (CIPP Model) ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบท ตำรวจ D.A.R.E. เจ้าหน้าที่โครงการ D.A.R.E. และครูมีความคิดเห็นว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของสังคมในการแก้ปัญหา ยาเสพติดอยู่ในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยตำรวจ D.A.R.E ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของตำรวจ D.A.R.E. และอุปกรณ์การเรียนการสอน ได้แก่คู่มือตำรวจ D.A.R.E. สมุดวางแผน วีดีทัศน์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร D.A.R.E. มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4) ด้านผลผลิต นักเรียนและผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตร D.A.R.E. โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัยโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ฮิลบุธ (Heilbuth. 1985: 128-A) ได้ศึกษาและติดตามผลสำเร็จการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา สาขาจิตวิทยาของวิทยาลัยมอร์นิงไซด์ โดยได้ทำการรวบรวมด้านการประกอบอาชีพ และประเมินผลความสำเร็จจากการเรียนการสอน พบว่า มีความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนค่อนข้างสูง ซึ่งการวิจัยดังกล่าวได้ให้เหตุผลว่า สาเหตุที่ประสบผลสำเร็จอย่างสูงเพราะวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญในด้านกระบวนการเรียนการสอน และมีความเข้มงวดในด้านความรับผิดชอบเป็นกรณีพิเศษ จึงทำให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ

วิทฟิลด์ (Whitfield. 1986: 3221) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์บัณฑิตภาควิชาการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยไอโอวา พบว่า คณาจารย์บัณฑิตส่วนใหญ่มีความพอใจในการฝึกงาน การเสริมสร้างลักษณะทางการบริหารมากที่สุดและในส่วนของประธานกรรมการ กรรมการที่ทำการควบคุมวิทยานิพนธ์มีส่วนในการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับที่น่าพอใจ

โครส (Cross. 1992: 92) ได้ศึกษาพัฒนาและการนำไปใช้โปรแกรมการประเมินไปใช้เพื่อสนับสนุนการปรับปรุงองค์ประกอบขององค์การปรับปรุงองค์ประกอบขององค์กรในศูนย์ดูแลเด็ก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงองค์ประกอบขององค์กรของศูนย์ดูแลเด็กในมหาวิทยาลัย ตลอดจนเพื่อพัฒนาและนำไปใช้โปรแกรมการประเมินไปใช้อย่างกว้างขวาง โดยประยุกต์ใช้ ซิปป์โมเดล (CIPP Model) ในการตัดสินใจแก้ปัญหาและเป็นรูปแบบในการประเมินกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองและนักเรียน โดยผู้ปกครองประเมินการบริการ นักเรียนประเมินประสบการณ์ที่ทางศูนย์นำมาใช้ ผลการประเมินจะนำไปพัฒนาวัตถุประสงค์ของโปรแกรม โดยเจ้าหน้าที่ศูนย์ดูแลเด็ก เพื่อพัฒนาวัตถุประสงค์สำหรับพัฒนาบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการใช้โปรแกรมดีขึ้น แต่ความเข้าใจส่วนบุคคลเกี่ยวกับการสาธิต ทางสุขภาพขององค์กร มีแนวโน้มลดลงเนื่องจากความต้องการแรงผลักดันจากภายนอกลดลง และ สภาพทางการคลังของศูนย์ดูแลเด็กเอง

แฮร์สัน (Harrison. 1993: 199) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินการให้บริการปรึกษาและแนะแนว ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหรัฐอเมริกา โดยใช้รูปแบบ CIPP ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของการให้บริการปรึกษาและแนะแนว ตลอดจนความเข้าใจ บทบาท หน้าที่ ของ ผู้ให้บริการปรึกษา (Counselor) มีความแตกต่างกันระหว่างครู ผู้บริหาร ผู้ให้บริการปรึกษา และผู้ประสานงานการแนะแนว กล่าวคือ ผู้นิเทศและผู้ประสานงานส่วนใหญ่ให้การยอมรับกับการประเมินนี้ ในขณะที่ครูเห็นด้วยและให้การยอมรับเพียงร้อยละ 52 นอกจากนี้ผู้นิเทศและผู้ประสานงานเห็นว่า คณะกรรมการบริหารด้านการแนะแนว มีความสำคัญกับโครงการนี้มาก ในขณะที่ผู้บริหารของโรงเรียนเห็นว่า คณะกรรมการดังกล่าวมีความสำคัญเพียงร้อยละ 20 จากการศึกษาชี้ แสดงให้เห็นถึงความคิด ความเข้าใจ ตลอดจนเจตคติต่องานให้บริการปรึกษาและแนะแนวของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอนในโรงเรียนมีความแตกต่างกัน ซึ่งบุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนต้องพิจารณาแก้ไข มิฉะนั้น การพัฒนาดังกล่าวย่อมเป็นไปได้ยาก

เซเฟอร์ (Schaefer. 1994: 3406) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การประเมินผลหลักสูตรการฝึกหัดครูของวิทยาลัยพาร์สัน เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้สำเร็จการศึกษาปี 1951-1959 จำนวน 226 คน และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 96 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ผู้สำเร็จการศึกษาประมาณร้อยละ 84 มีความพอใจในตำแหน่งหน้าที่การงานของตนที่ปฏิบัติอยู่ ส่วนผู้บังคับบัญชาประมาณร้อยละ 93 มีความพอใจในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา การบริการต่าง ๆ ในวิทยาลัยไม่เพียงพอ เช่น การให้คำปรึกษาหารือ ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ เป็นต้น ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าการเตรียมตัวทางวิชาเอกเพียงพอแล้ว แต่การฝึกหัดใช้อุปกรณ์การสอนยังไม่เพียงพอ ในเรื่องการฝึกสอนควรให้นิสิต อาจารย์นิเทศและอาจารย์พี่เลี้ยงมีความใกล้ชิดกันมากกว่านี้ ระยะเวลาที่ฝึกสอนควรเต็มเวลา อย่างน้อยครึ่งภาคเรียน

เป็ง (Peng. 1995: 67) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การออกแบบและประเมินผลรูปแบบการให้บริการฝึกอบรมภายในแก่ครูผู้สอนแผนกเครื่องยนต์ ในโรงเรียนสายวิชาชีพที่ประเทศไทยได้หวั่น โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบจำลอง CIPP ของ Stufflebeam ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบของการฝึกอบรมภายในแก่ครูผู้สอนแผนกเครื่องยนต์ ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ในด้านสถานะแวดล้อมพบว่า จะต้องมีการพิจารณาในเรื่องการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีของรถยนต์รวมทั้งการผสมผสานความรู้และประสบการณ์เดิมของครูผู้สอน ศึกษาร่องว่างของครูผู้สอนในเรื่องสิ่งที่เขาจะต้องรู้ ส่วนใน ด้านปัจจัยเบื้องต้นพบว่า มีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องพิจารณาในด้านการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม สำหรับด้านกระบวนการพบว่า จะต้องมีการพิจารณาถึงรูปแบบหรือเทคนิคการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นให้เกิดประสิทธิภาพ และในด้านผลผลิตพบว่า มุ่งเน้นถึงรูปแบบและวิธีการตรวจสอบเพื่อประเมินความสัมฤทธิ์ผลของการให้บริการฝึกอบรมภายในแก่ครูผู้สอน

เชียง (Chiang. 1996: 60) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความสัมฤทธิ์ผลหลักสูตรวิศวกรรมเครื่องกล ในระดับวิทยาลัยขั้นต้นที่ประเทศไทยได้หวั่น โดยใช้รูปแบบจำลอง CIPP หรือ CIPP Model มาประเมินหลักสูตรในลักษณะภาพรวม ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้ 1) ด้านสภาพแวดล้อมพบว่า เนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความซ้ำซ้อน ผู้เรียนขาดความพึงพอใจในเรื่องของความยืดหยุ่นของหลักสูตรที่จะตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษาขาดความพึงพอใจในเรื่องการกำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อตอบสนองความต้องการทางการตลาดแรงงาน ครูและผู้เรียนขาดความพึงพอใจในเรื่องจำนวนรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 2) ในด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า นักเรียน ครู และผู้สำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจในเรื่องการใช้สื่อทัศนูปกรณ์และอุปกรณ์ช่วยสอน เช่น โปรแกรม CAI (Computer-Aided Instruction) แต่ผู้เรียนมีความคิดเห็นในทางลบต่อตำราที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน 3) ในด้านกระบวนการพบว่า ครูผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นในทางลบต่อการให้บริการสนับสนุนการเรียนการสอน ครูมี

แนวโน้มว่ายังไม่พอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาในการศึกษาต่อระดับสูง และการนำความรู้ไปประกอบวิชาชีพ ครูและผู้เรียนมีความเห็นตรงกันว่าผู้สอนจะต้องพัฒนาปรับปรุง หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนในด้านสร้างเสริมประสบการณ์ 4) ในด้านผลผลิต พบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่องความรู้และผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ การปรับตัว การตรงต่อเวลา การสื่อข้อความ การให้ความร่วมมือเพื่อตอบสนองนโยบายขององค์กร และส่วนที่นายจ้างมีความเห็นว่าควรปรับปรุง ได้แก่ ความรู้ ความชำนาญในการใช้เครื่องมือและ การบริหารงาน

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และต่างประเทศ สรุปได้ ว่า การประเมินหลักสูตร โดยใช้รูปแบบของชิป (CIPP Model) เป็นรูปแบบในการประเมิน มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน ดังนี้ คือ

1. ด้านบริบท (Context : C) คือ การประเมินเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และความต้องการที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน นโยบาย เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และความต้องการนั้นๆ การประเมินสภาวะแวดล้อมภายนอกของหลักสูตร เพื่อหาโอกาสให้มีแรงผลักดันจากภายนอกระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้พัฒนา ส่งเสริมโครงการหรือหลักสูตรให้ดีขึ้น โดยการสำรวจปัญหาภายใน ขอบเขตอย่างกว้างขวาง เช่น การประเมินเอกสาร ได้แก่ ปรัชญา นโยบาย และแนวโน้มของการ พัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ค่านิยมของชุมชน สถิติประชากร อาคารสถานที่ เป็นต้น ซึ่ง การสำรวจปัญหาเหล่านี้ ทำให้สามารถคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคตและสามารถใช้ในการวางแผนต่อไป

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้นเป็นการประเมินเพื่อทราบข้อสนเทศ และนำมา กำหนดวิธีการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสัมฤทธิ์ผล การประเมินปัจจัยเบื้องต้น สามารถทำการประเมินได้หลายอย่าง ได้แก่ ตัวแปรที่เกี่ยวกับสิ่งนำสู่ระบบการศึกษา คือ ผู้สอน ผู้เรียน วิธีการจัดการศึกษา ปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา เช่น ตำรา วัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ เป็นต้น ซึ่งการประเมินปัจจัยเบื้องต้น จะช่วยให้ได้รับข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจว่าในการที่จะ ดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ ควรปรับปรุงส่วนใดบ้าง

3 ด้านกระบวนการ (Process : P) คือ การประเมินกระบวนการ การนำหลักสูตร ใช้และหาข้อบกพร่องของกระบวนการ เพื่อแก้ไขและพัฒนางานต่าง ๆ ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การสัมมนาหลักสูตร การบริการทางวิชาการ วิธีการสอน ด้านทะเบียนนักศึกษา เกณฑ์การให้คะแนน การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน

การประเมินกระบวนการนี้ จะช่วยให้ทราบถึงระดับประสิทธิภาพของการนำหลักสูตรไปใช้ได้ดีหรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ มีความบกพร่องประการใด และจะปรับปรุงแก้ไขได้อย่างไร

4. ด้านผลผลิต (Product : P) คือ การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตรหรือคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม การประเมินด้านผลผลิตนี้ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ตัวบ่งชี้ และกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ ว่าผลผลิตที่เกิดขึ้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ได้แก่คุณลักษณะทั่วไป คุณสมบัติเฉพาะที่เกี่ยวกับ ความรู้ ความสามารถเฉพาะวิชาชีพ เจตคติต่อหลักสูตรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรมจริยธรรมความรับผิดชอบ และการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกริยงคัทรหเรื่อ กองทัทรหเรื่อ โดยใ้รูลรแบบชิปปี่ โมเดล (CIPP Model) ใน 4 ด้านคือ 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) 2) การประเมินด้านปัจจัยนำ้เข้า (Input Evaluation) 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกริยงคัทรหเรื่อดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกริยงคัทรหเรื่อครั้งนี้ เป็น ผู้บ้งคัรบบัญญัติ อจกรยั และผู้สำเร็จการศึกริยงคัทรหเรื่อ ตั้งแต่ปีการศึกริยงคัทรหเรื่อ 2546 ถึงปีการศึกริยงคัทรหเรื่อ 2550 ซึ่งได้รบัการบรรรจุใ้รับราชการอยู่ในพื้นที่กรุงเทพฯ

1.1 ประชากร จำนวนทั้งหมด 201 คน แยกเป็น

- 1.1.1 ผู้บ้งคัรบบัญญัติ จำนวน 35 คน
- 1.1.2 อจกรยัจำนวน 55 คน
- 1.1.3 ผู้สำเร็จการศึกริยงคัทรหเรื่อ จำนวน 111 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง แยกเป็น

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 136 คนโดยผู้วิจัยเปิดตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) จากนั้นสุ่มโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกเป็น ผู้บ้งคัรบบัญญัติ จำนวน 24 คน อจกรยั จำนวน 37 คน และผู้สำเร็จการศึกริยงคัทรหเรื่อ จำนวน 75 คน รวมจำนวน 136 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการสัมภาษณ์ ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกผู้บ้งคัรบบัญญัติ จำนวน 3 คน อจกรยั จำนวน 5 คนและผู้สำเร็จการศึกริยงคัทรหเรื่อ 5 คน

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บังคับบัญชา	35	24
อาจารย์	55	37
ผู้สำเร็จการศึกษา	111	75
รวม	201	136

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม(Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview form) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร การดูริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ ในด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation) ที่ผู้วิจัย ได้สร้างขึ้นเองมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บังคับบัญชามี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ การประเมินหลักสูตรตามรูปแบบ ชิปปี้ (CIPP Model) ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท (Context Evaluation) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4) ด้านผลผลิต (Product Evaluation) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5 คะแนน
ระดับมาก	มีค่าเท่ากับ	4 คะแนน
ระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน
ระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามอาจารย์มี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ใน 4 ด้าน คือ 1. ด้านบริบท (Context Evaluation) 2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3. ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4.ด้านผลผลิต (Product Evaluation) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5 คะแนน
ระดับมาก	มีค่าเท่ากับ	4 คะแนน
ระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน
ระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษามี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ใน 4 ด้าน คือ 1. ด้านบริบท (Context Evaluation) 2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3.ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4.ด้านผลผลิต (Product Evaluation) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5 คะแนน
ระดับมาก	มีค่าเท่ากับ	4 คะแนน
ระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน
ระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน

2. แบบสัมภาษณ์ (Interview form) เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชา อาจารย์และผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 3 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชา เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นมี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดแบบมีโครงสร้าง สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท (Context Evaluation) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4) ด้านผลผลิต (Product Evaluation)

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์อาจารย์ เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นมี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดแบบมีโครงสร้าง สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท (Context Evaluation) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4) ด้านผลผลิต (Product Evaluation)

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษา เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นมี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดแบบมีโครงสร้าง สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท (Context Evaluation) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4) ด้านผลผลิต (Product) Evaluation

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษารวบรวมความรู้จากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผู้สำเร็จการศึกษาลักษณะการดูริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ใน 4 ด้านคือ 1) ด้านบริบท (Context Evaluation) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4) ด้านผลผลิต (Product Evaluation) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและพัฒนาปรับปรุงแบบสอบถามตามกรอบของการวิจัยและนิยามศัพท์
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) และศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์
3. สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์โดยให้เนื้อหาของข้อคำถามครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัยทั้ง 4 ด้าน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ

ความถูกต้องเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้ถูกต้อง

4. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

5. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามในแต่ละข้อโดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า .60 ขึ้นไปซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้แก่

5.1 อาจารย์ ดร. มารศรี สุธานี

กรรมการบริหารหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

5.2 อาจารย์ ดร. สมชาย เทพแสง

อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

5.3 นาวาโทหญิง ดร.ธนพร แยมสุดา

อาจารย์วิทยาลัยพยาบาล กองการศึกษา กรมแพทยทหารเรือ

5.4 นาวาตรี ดร. พงษ์เทพ จิระโร

ครูพยาบาล กองการศึกษา กรมแพทยทหารเรือ

5.5 ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร. ปานจักษ์ เหล่ารัตนวงษ์

อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

6. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งเพื่อพิจารณาเห็นชอบก่อนนำไปทดลองใช้

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บังคับบัญชา อาจารย์และผู้สำเร็จการศึกษา กองดุริยางค์ทหารเรือ ฐานทัพเรือกรุงเทพ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1984: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามของผู้บังคับบัญชา เท่ากับ .93 แบบสอบถามของอาจารย์ เท่ากับ .83 และแบบสอบถามของผู้สำเร็จการศึกษา เท่ากับ .78

8. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) แล้วไปจัดเป็นชุดแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ฉบับจริงสำหรับรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

1.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้บัญชาการฐานทัพเรือกรุงเทพ อนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาในสังกัดกองดุริยางค์ทหารเรือฐานทัพเรือกรุงเทพ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากอาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนำส่งหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บัญชาการฐานทัพเรือกรุงเทพ และแจกแบบสอบถามแก่อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง โดยกำหนดให้ส่งแบบสอบถามคืนภายใน 2 สัปดาห์ ซึ่งผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองตามวันและเวลาที่กำหนด ได้ข้อมูลจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 100

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์

2.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์ไปยังผู้บัญชาการฐานทัพเรือกรุงเทพ อนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลโดย การสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชา และผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษาในสังกัดกองดุริยางค์ทหารเรือ ฐานทัพเรือกรุงเทพ พร้อมกับนัดหมายวัน เวลาในการสัมภาษณ์

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษาโดยเตรียมเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประสานงาน ติดต่อ ตามเวลาที่นัดหมายและดำเนินการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยบันทึกข้อมูลในแบบสัมภาษณ์และบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียง

5. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. การจัดทำข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดจัดทำดังนี้

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด และคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์

1.2 แยกแบบสอบถามทั้ง 3 ชุด เป็นของผู้บังคับบัญชา อาจารย์และผู้สำเร็จการศึกษา

1.3 ให้รหัสเลขหมายแบบสอบถามแต่ละฉบับตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

1.4 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสหมายเลขแล้วทั้งหมดไปประเมินผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

2.1 การวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ดำเนินการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

2.2.1 วิเคราะห์หลักสูตรการศรียางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวม รายด้าน และรายข้อ และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง การแปลความหมายใช้เกณฑ์ของของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ตามรายละเอียดดังนี้

4.50 - 5.00	ผลการประเมินอยู่ในระดับ	มากที่สุด
3.50 - 4.49	ผลการประเมินอยู่ในระดับ	มาก
2.50 - 3.49	ผลการประเมินอยู่ในระดับ	ปานกลาง
1.50 - 2.49	ผลการประเมินอยู่ในระดับ	น้อย
1.00 - 1.49	ผลการประเมินอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมพัทธ์เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรการศรียางค์ทหารเรือกองทัพเรือ ใน 4 ด้านคือ 1 ด้านบริบท (Context) 2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) 3 ด้านกระบวนการ (Process) และ 4 ด้านผลผลิต (Product) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอเป็นความเรียง

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

2.1 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

2.2 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item - Objective Congruence)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรและเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้รูปแบบซีบีบี (CIPP Model) ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยเป็นการหาค่าสรุปของข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา ต้องการสรุปค่าตัวแปรต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การเสนอผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยเรียงลำดับเป็น 6 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ด้านบริบท
- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยนำเข้า
- ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ด้านกระบวนการ
- ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ด้านผลผลิต
- ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา โดยใช้สถิติความถี่และร้อยละ ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวน ร้อยละของผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามสถานภาพ

	ผู้บังคับบัญชา		อาจารย์		ผู้สำเร็จการศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นยศ						
จ่าตรี - พันจ่าเอก	-	-	28	77.78	69	95.83
เรือตรี - เรือเอก	13	56.52	4	11.11	3	4.17
นาวาตรี - นาวาเอก	10	43.48	4	11.11	-	-
รวม	23	100.00	36	100.00	72	100.00
วุฒิการศึกษา						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	12	52.18	21	58.33	63	87.50
ปริญญาตรี	8	34.78	15	41.67	9	12.50
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	3	13.04	-	-	-	-
รวม	23	100.00	36	100.00	72	100.00
ประสบการณ์การทำงาน						
10 ปีขึ้นไป	19	82.62	29	80.56	-	-
5 - 10 ปี	4	17.39	7	19.44	55	76.39
ต่ำกว่า 5 ปี	-	-	-	-	17	23.61
รวม	23	100.00	36	100.00	72	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ผู้บังคับบัญชาโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ ส่วนมากมีชั้นยศ เรือตรี - เรือเอก จำนวนร้อยละ 56.52 วุฒิการศึกษาของผู้บังคับบัญชา พบว่า ส่วนมากมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวนร้อยละ 52.18 และประสบการณ์การทำงานของผู้บังคับบัญชาพบว่าส่วนมากมีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวนร้อยละ 82.62

อาจารย์โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ พบว่า ส่วนมาก มีชั้นยศ จ่าตรี - พันจ่าเอก จำนวนร้อยละ 77.78 วุฒิการศึกษาของอาจารย์ พบว่า ส่วนมากมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

จำนวน ร้อยละ 58.33 และประสบการณ์การทำงานของอาจารย์ พบว่า ผู้บังคับบัญชา ส่วนมากมีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวนร้อยละ 80.56

ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ พบว่า ส่วนมาก มีชั้นยศ จ่าตรี - พันจ่าเอก จำนวนร้อยละ 95.83 วุฒิการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ส่วนมากมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวนร้อยละ 87.50 และประสบการณ์การทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ส่วนมากมีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวนร้อยละ 76.39

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ ด้านบริบท

การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดัง ตาราง 4-6

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านบริบท ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

ข้อที่	ด้านบริบท	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของกองทัพ.....	3.87	.92	มาก
2	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับหลักสูตรอาชีพศึกษา.....	3.74	.86	มาก
3	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม.....	3.83	.72	มาก
4	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ความรู้ทางด้านผู้นำทางทหาร.....	3.65	.78	มาก
5	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ความรู้ด้านการดุริยางค์.....	4.17	.83	มาก
6	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถฝึกทักษะและประสบการณ์พื้นฐานในการเรียนวิชาสามัญ.....	3.57	.73	มาก
7	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถปลูกฝังและพัฒนาบุคลิกภาพด้านผู้นำทางทหาร.....	3.61	1.08	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านบริบท	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถปลูกฝังและพัฒนาบุคลิกภาพของนักดนตรี.....	3.91	1.00	มาก
9	ที่ตั้งของอาคารเรียนและห้องเรียนมีความเหมาะสมและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน.....	3.30	.82	ปานกลาง
10	ที่ตั้งของหอพักและห้องนอนมีความเหมาะสมต่อจำนวนนักเรียน.....	3.44	.95	ปานกลาง
11	ห้องสมุดและการให้บริการห้องสมุดมีความเหมาะสม.....	3.35	.89	ปานกลาง
12	สถานที่เล่นกีฬาเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน.....	3.13	.92	ปานกลาง
13	มีห้องออกกำลังกายและเครื่องออกกำลังกายเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน.....	3.00	.88	ปานกลาง
14	ห้องพักผ่อนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน.....	3.00	1.02	ปานกลาง
15	การให้บริการทางด้านโภชนาการการเสริมสร้างกำลังกายและสมองให้แก่ผู้เรียน.....	2.91	.90	ปานกลาง
16	สถานที่รับประทานอาหารมีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน.....	3.44	.79	ปานกลาง
17	สถานที่รับประทานอาหารสะอาดและถูกสุขลักษณะ.....	3.13	.97	ปานกลาง
18	โรงเรียนมีนักโภชนาการการจัดรายการอาหารตามความเจริญเติบโตของนักเรียน.....	2.83	.89	ปานกลาง
19	ห้องสุขาบนที่พักรักของนักเรียนสะอาดและมีจำนวนเพียงพอต่อนักเรียน.....	3.17	1.11	ปานกลาง
20	ห้องสุขาในอาคารเรียนมีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนอาจารย์และนักเรียน.....	2.83	1.07	ปานกลาง
	รวม	3.39	.79	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D.=.79) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง 12 ข้อ

และระดับปานกลาง 8 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 5 จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ให้ความรู้ด้านการดุริยางค์ ($\bar{X} = 4.17$, S.D.=.83) รองลงมา คือข้อ 8 จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถปลูกฝังและพัฒนาบุคลิกภาพของนักดนตรี ($\bar{X} = 3.91$, S.D.=1.00) และข้อที่ 1 จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของกองทัพ ($\bar{X} = 43.87$, S.D.=.92) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุดคือ ข้อ 20 ห้องสุขาในอาคารเรียน มีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนอาจารย์และนักเรียน ($\bar{X} = 2.83$, S.D.=1.07)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านบริบท ตามความคิดเห็นของอาจารย์

ข้อที่	ด้านบริบท	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของกองทัพ.....	3.28	.82	ปานกลาง
2	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับหลักสูตรอาชีวศึกษา.....	3.14	.83	ปานกลาง
3	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม.....	3.08	.84	ปานกลาง
4	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ความรู้ทางด้านผู้นำทางทหาร.....	2.92	.84	ปานกลาง
5	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ความรู้ด้านการดุริยางค์.....	3.31	1.09	ปานกลาง
6	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถฝึกทักษะและประสบการณ์พื้นฐานในการเรียนวิชาสามัญ.....	3.06	.92	ปานกลาง
7	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถปลูกฝังและพัฒนาบุคลิกภาพด้านผู้นำทางทหาร.....	3.11	.67	ปานกลาง
8	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถปลูกฝังและพัฒนาบุคลิกภาพของนักดนตรี.....	3.36	.76	ปานกลาง
9	ที่ตั้งของอาคารเรียนและห้องเรียนมีความเหมาะสมและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน.....	2.78	.83	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านบริบท	\bar{X}	S.D.	ระดับ
10	ที่ตั้งของหอพักและห้องนอนมีความเหมาะสมต่อจำนวนนักเรียน.....	2.78	.99	ปานกลาง
11	ห้องสมุดและการให้บริการห้องสมุดมีความเหมาะสม.....	2.47	1.00	น้อย
12	สถานที่เล่นกีฬาที่มีเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน.....	2.56	1.02	ปานกลาง
13	มีห้องออกกำลังกายและเครื่องออกกำลังกายเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน.....	2.42	.97	น้อย
14	ห้องพักผ่อนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน.....	2.42	.94	น้อย
15	การให้บริการทางด้านโภชนาการการเสริมสร้างกำลังกายและสมองให้แก่ผู้เรียน.....	2.50	1.16	ปานกลาง
16	สถานที่รับประทานอาหารมีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน.....	2.75	1.18	ปานกลาง
17	สถานที่รับประทานอาหารสะอาดและถูกสุขลักษณะ.....	2.56	1.08	ปานกลาง
18	โรงเรียนมีนักโภชนาการการจัดรายการอาหารตามความเจริญเติบโตของนักเรียน.....	2.42	1.08	น้อย
19	ห้องสุขาบนที่พักของนักเรียนสะอาดและมีจำนวนเพียงพอต่อนักเรียน.....	2.44	1.00	น้อย
20	ห้องสุขาในอาคารเรียนมีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนอาจารย์และนักเรียน.....	2.33	1.07	น้อย
	รวม	2.78	.57	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$, S.D. = .57) และเมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 14 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 6 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 8 จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ ของหลักสูตรสามารถปลูกฝังและพัฒนาบุคลิกภาพของนักดนตรี ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = .76) รองลงมาคือ ข้อที่ 5 จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ความรู้ด้านการดุริยางค์ ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 1.09) และข้อที่ 1 จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของกองทัพ ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = .82) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือข้อที่ 20 ห้องสุขาในอาคารเรียนมีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนอาจารย์และนักเรียน ($\bar{X} = 2.33$, S.D. = 1.07)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านบริบท ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อที่	ด้านบริบท	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับ ความต้องการของกองทัพ.....	4.06	.73	มาก
2	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับ หลักสูตรอาชีวศึกษา.....	3.82	.72	มาก
3	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับ ความต้องการของสังคม.....	3.88	.82	มาก
4	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ความรู้ทางด้านผู้นำทาง ทหาร.....	3.53	.89	มาก
5	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ความรู้ด้านการดูริยางค์	4.22	.84	มาก
6	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถฝึกทักษะและ ประสบการณ์พื้นฐานในการเรียนวิชาสามัญ.....	3.68	.78	มาก
7	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถปลูกฝังและ พัฒนาบุคลิกภาพด้านผู้นำทางทหาร.....	3.63	.88	มาก
8	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถปลูกฝังและ พัฒนาบุคลิกภาพของนักดนตรี.....	4.14	.84	มาก
9	ที่ตั้งของอาคารเรียนและห้องเรียนมีความเหมาะสมและเพียงพอ ต่อจำนวนนักเรียน.....	3.47	.93	ปานกลาง
10	ที่ตั้งของหอพักและห้องนอนมีความเหมาะสมต่อจำนวนนักเรียน	3.21	.86	ปานกลาง
11	ห้องสมุดและการให้บริการห้องสมุดมีความเหมาะสม.....	2.99	1.18	ปานกลาง
12	สถานที่เล่นกีฬาเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน.....	2.83	1.11	ปานกลาง
13	มีห้องออกกำลังกายและเครื่องออกกำลังกายเพียงพอต่อจำนวน นักเรียน.....	2.82	1.16	ปานกลาง
14	ห้องพักผ่อนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน.....	2.92	1.07	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านบริบท	\bar{X}	S.D.	ระดับ
15	การให้บริการทางด้านโภชนาการการเสริมสร้างกำลังกาย และสมองให้แก่ผู้เรียน.....	3.00	1.20	ปานกลาง
16	สถานที่รับประทานอาหารมีจำนวนเพียงพอต่อจำนวน นักเรียน.....	3.17	.96	ปานกลาง
17	สถานที่รับประทานอาหารสะอาดและถูกสุขลักษณะ.....	2.83	1.22	ปานกลาง
18	โรงเรียนมีนักโภชนาการการจัดรายการอาหารตามความ เจริญเติบโตของนักเรียน.....	2.64	1.19	ปานกลาง
19	ห้องสุขาบนที่พักของนักเรียนสะอาดและมีจำนวน เพียงพอต่อนักเรียน.....	2.85	1.07	ปานกลาง
20	ห้องสุขาในอาคารเรียนมีจำนวนเพียงพอต่อจำนวน อาจารย์และนักเรียน.....	2.56	1.19	ปานกลาง
รวม		3.31	.98	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, S.D.=.98) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 8 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 12 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือข้อที่ 5 จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ความรู้ด้านการดุริยางค์ ($\bar{X} = 4.22$, S.D.= .84) รองลงมาคือข้อที่ 8 จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถปลูกฝังและพัฒนาบุคลิกภาพของนักดนตรี ($\bar{X} = 4.14$, S.D.= .84) และข้อที่ 1 ข้อ จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของกองทัพ ($\bar{X} = 4.06$, S.D.= .73) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 20 ห้องสุขาในอาคารเรียนมีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนอาจารย์และนักเรียน ($\bar{X} = 2.56$, S.D.= 1.19)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยนำเข้า

การวิเคราะห์ด้านปัจจัยของหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดัง ตาราง 7-9

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

ข้อที่	ด้านปัจจัยนำเข้า	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	อาจารย์มีความรู้ความสามารถตรงตามวิชาที่สอน	3.74	.75	มาก
2	อาจารย์มีประสบการณ์และเทคนิควิธีการสอนที่ดีตรงตามวิชาที่สอน.....	3.91	.73	มาก
3	อาจารย์มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ.....	3.70	.82	มาก
4	อาจารย์มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชาดนตรี.....	3.91	.79	มาก
5	อาจารย์มีการสอนแบบบูรณาการความรู้ต่างๆ ให้แก่นักเรียน.....	3.78	.73	มาก
6	นักเรียนมีใฝ่ใฝ่ที่ดีสามารถบอกระดับเสียงต่างๆ ได้	3.30	1.11	ปานกลาง
7	นักเรียนมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์.....	3.30	.77	ปานกลาง
8	นักเรียนมีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญต่างๆ.....	3.09	1.00	ปานกลาง
9	นักเรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงไม่มีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน.....	3.78	.74	มาก
10	นักเรียนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นนักเรียนทหาร	3.44	.95	ปานกลาง
11	เจ้าหน้าที่มีทักษะในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษา.....	3.35	.83	ปานกลาง
12	เจ้าหน้าที่เครื่องช่วยการศึกษาสามารถให้การสนับสนุนการศึกษาได้.....	3.26	.62	ปานกลาง
13	สื่อและอุปกรณ์การสอนมีประสิทธิภาพและพร้อมใช้งาน....	3.39	.84	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านปัจจัยนำเข้า	\bar{X}	S.D.	ระดับ
14	เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความเหมาะสม....	3.48	1.16	ปานกลาง
15	เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความพร้อมใน การใช้งาน.....	3.44	1.12	ปานกลาง
16	หนังสือ ตำรา และเอกสารมีจำนวนพอเพียงกับนักเรียน	3.39	.99	ปานกลาง
17	สถานศึกษาวางแผนการจัดสรรงบประมาณครอบคลุม ภารกิจทุกด้านอย่างเหมาะสม.....	3.22	.90	ปานกลาง
18	สถานศึกษามีงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์ อะไหล่และ การซ่อมแซมเครื่องมือดนตรี.....	3.13	1.18	ปานกลาง
19	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในกิจกรรมการ เรียนรู้ของผู้เรียน.....	3.00	1.00	ปานกลาง
20	สถานศึกษามีงบประมาณสนับสนุนและพัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคลากร.....	2.91	.95	ปานกลาง
21	สถานศึกษามีงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาห้อง ฝึกซ้อมดนตรี.....	2.96	1.07	ปานกลาง
22	สถานศึกษามีงบประมาณในการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตร.....	3.00	.95	ปานกลาง
	รวม	3.39	.71	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา ในด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรการ
ดุริยางค์ทหารเรือ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D.=.71) และเมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่า มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก 6 ข้อ และมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง 16 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
3 ลำดับแรก คือข้อที่ 4 อาจารย์มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชาดนตรี ($\bar{X} =$
3.91, S.D.=.79) รองลงมาคือ ข้อ 2 อาจารย์มีประสบการณ์และเทคนิควิธีการสอนที่ดีตรงตามวิชาที่
สอน ($\bar{X} = 3.91$, S.D.=.73) และข้อที่ 9 นักเรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงไม่มีโรคประจำตัวที่เป็น
อุปสรรคต่อการเรียน ($\bar{X} = 3.78$, S.D.=.74) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 20
สถานศึกษามีงบประมาณสนับสนุนและพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร ($\bar{X} = 2.91$,
S.D.=.95)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี
ตามความคิดเห็นของอาจารย์

ข้อที่	ด้านปัจจัยนำเข้า	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	อาจารย์มีความรู้ความสามารถตรงตามวิชาที่สอน.....	3.17	1.08	ปานกลาง
2	อาจารย์มีประสบการณ์และเทคนิควิธีการสอนที่ดีตรงตาม วิชาที่สอน.....	3.31	1.01	ปานกลาง
3	อาจารย์มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงทาง วิชาการ.....	3.33	.79	ปานกลาง
4	อาจารย์มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงทาง วิชาดนตรี.....	3.31	1.09	ปานกลาง
5	อาจารย์มีการสอนแบบบูรณาการความรู้ต่างๆ ให้แก่ นักเรียน.....	3.19	.95	ปานกลาง
6	นักเรียนมีใฝ่ใฝ่ที่ศึกษาสามารถบอกระดับเสียงต่างๆ ได้	2.72	.88	ปานกลาง
7	นักเรียนมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์.....	3.03	.91	ปานกลาง
8	นักเรียนมีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญต่างๆ.....	2.89	.92	ปานกลาง
9	นักเรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงไม่มีโรคประจำตัวที่เป็น อุปสรรคต่อการเรียน.....	3.19	.79	ปานกลาง
10	นักเรียนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นนักเรียนทหาร	3.06	.79	ปานกลาง
11	เจ้าหน้าที่มีทักษะในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงาน และผู้เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษา.....	3.14	.83	ปานกลาง
12	เจ้าหน้าที่เครื่องช่วยการศึกษาสามารถให้การสนับสนุน การศึกษาได้.....	2.92	1.00	ปานกลาง
13	สื่อและอุปกรณ์การสอนมีประสิทธิภาพและพร้อมใช้งาน	2.75	.91	ปานกลาง
14	เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความเหมาะสม	2.81	1.06	ปานกลาง
15	เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความพร้อมใน การใช้งาน.....	2.81	.95	ปานกลาง
16	หนังสือ ตำรา และเอกสารมีจำนวนพอเพียงกับนักเรียน.....	3.03	.81	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านปัจจัยนำเข้า	\bar{X}	S.D.	ระดับ
17	สถานศึกษาวางแผนการจัดสรรงบประมาณครอบคลุม ภารกิจทุกด้านอย่างเหมาะสม.....	2.81	.92	ปานกลาง
18	สถานศึกษามีนงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์ ะไหล่และการ ซ่อมแซมเครื่องมือดนตรี.....	2.56	.74	ปานกลาง
19	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ ของผู้เรียน.....	2.78	.96	ปานกลาง
20	สถานศึกษามีนงบประมาณสนับสนุนและพัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคลากร.....	2.58	.81	ปานกลาง
21	สถานศึกษามีนงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาห้องฝึกซ้อม ดนตรี.....	2.44	.84	น้อย
22	สถานศึกษามีนงบประมาณในการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตร.....	2.56	.94	ปานกลาง
	รวม	2.93	.56	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า อาจารย์ โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ มีความคิดเห็นในด้าน ปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$, S.D.=.56) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง 21 ข้อและมีค่าเฉลี่ย ระดับ น้อย 1 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 3 อาจารย์มีความรู้ความสามารถทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.33$, S.D.=.79) รองลงมาคือข้อ 4 อาจารย์มีความรู้ความ สามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชาดนตรี ($\bar{X} = 3.31$, S.D.= 1.09) และข้อ 2 อาจารย์มี ประสบการณ์และเทคนิควิธีการสอนที่ดีตรงตามวิชาที่สอน ($\bar{X} = 3.31$, S.D.= 1.01) ตามลำดับและข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 21 สถานศึกษามีนงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาห้องฝึกซ้อมดนตรี ($\bar{X} = 2.44$, S.D.= .84)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านปัจจัยของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี
ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อที่	ด้านปัจจัยนำเข้า	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	อาจารย์มีความรู้ความสามารถตรงตามวิชาที่สอน	3.96	.94	มาก
2	อาจารย์มีประสบการณ์และเทคนิควิธีการสอนที่ดีตรงตามวิชาที่สอน.....	3.99	.90	มาก
3	อาจารย์มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ.....	3.88	.84	มาก
4	อาจารย์มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชาดนตรี.....	3.93	.86	มาก
5	อาจารย์มีการสอนแบบบูรณาการความรู้ต่างๆ ให้นักเรียน.....	3.90	.77	มาก
6	นักเรียนมีใฝ่ใฝ่ที่ใฝ่ใฝ่ที่สามารถบอกระดับเสียงต่างๆได้.....	3.33	.98	ปานกลาง
7	นักเรียนมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์.....	3.56	.85	มาก
8	นักเรียนมีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญต่างๆ.....	3.22	.74	ปานกลาง
9	นักเรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงไม่มีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน.....	3.60	.80	มาก
10	นักเรียนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นนักเรียนทหาร	3.51	.93	มาก
11	เจ้าหน้าที่มีทักษะในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษา.....	3.40	.85	ปานกลาง
12	เจ้าหน้าที่เครื่องช่วยการศึกษาสามารถให้การสนับสนุนการศึกษาได้.....	3.40	.93	ปานกลาง
13	สื่อและอุปกรณ์การสอนมีประสิทธิภาพและพร้อมใช้งาน	3.18	1.05	ปานกลาง
14	เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความเหมาะสม	3.31	.94	ปานกลาง
15	เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความพร้อมในการใช้งาน.....	3.19	1.02	ปานกลาง
16	หนังสือ ตำรา และเอกสารมีจำนวนพอเพียงกับนักเรียน	3.50	.81	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านปัจจัยนำเข้า	\bar{X}	S.D.	ระดับ
17	สถานศึกษาวางแผนการจัดสรรงบประมาณครอบคลุม ภารกิจทุกด้านอย่างเหมาะสม.....	3.47	.86	ปานกลาง
18	สถานศึกษามีงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์ อะไหล่และ การซ่อมแซมเครื่องมือดนตรี.....	2.93	1.19	ปานกลาง
19	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในกิจกรรมการ เรียนรู้ของผู้เรียน.....	3.31	.85	ปานกลาง
20	สถานศึกษามีงบประมาณสนับสนุนและพัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคลากร.....	3.17	.86	ปานกลาง
21	สถานศึกษามีงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาห้อง ฝึกซ้อมดนตรี.....	2.94	1.03	ปานกลาง
22	สถานศึกษามีงบประมาณในการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตร.....	3.22	.92	ปานกลาง
	รวม	3.45	.58	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็น ในด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรการ
ดุริยางค์ทหารเรือ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D.=.58) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก 9 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง 13 ข้อ และข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 2 อาจารย์มีประสบการณ์และเทคนิควิธีการสอนที่ดีตรงตาม
วิชาที่สอน ($\bar{X} = 3.99$, S.D.= .90) รองลงมาคือข้อที่ 1 อาจารย์มีความรู้ความสามารถตรงตาม
วิชาที่สอน ($\bar{X} = 3.96$, S.D.= .94) และข้อที่ 4 อาจารย์มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลง
ทางวิชาดนตรี ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= .86) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 18 สถานศึกษามี
งบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์ อะไหล่และการซ่อมแซมเครื่องมือดนตรี ($\bar{X} = 2.93$, S.D.= 1.19)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ ด้านกระบวนการ

การวิเคราะห์ด้านกระบวนการของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังตาราง 10-12

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านกระบวนการของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

ข้อที่	ด้านกระบวนการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย/ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....	3.52	.85	มาก
2	การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและครบถ้วนตามโครงสร้าง หลักสูตรสถานศึกษา.....	3.70	.70	มาก
3	เวลาในการเรียนวิชาปฏิบัติเครื่องมือดนตรีเหมาะสม.....	3.30	.93	ปานกลาง
4	คาบเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม.....	3.48	.73	ปานกลาง
5	วิชาสามัญเหมาะสมกับการเรียนการสอนของนักเรียน.....	3.61	.78	มาก
6	เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรบรรลุจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อ	3.57	.51	มาก
7	การจัดการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม.....	3.30	.82	ปานกลาง
8	การจัดการเรียนการสอนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีและ การปฏิบัติได้จริง.....	3.87	.76	มาก
9	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง	3.96	.64	มาก
10	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สอดคล้องกับความถนัดและ ความสนใจของผู้เรียน.....	3.74	.75	มาก
11	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	3.52	.51	มาก
12	มีระบบการแจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนรับทราบอย่างรวดเร็วและ โปร่งใส.....	3.61	.78	มาก
13	ครูผู้สอนแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนที่ชัดเจน.....	3.56	.66	มาก
14	ลักษณะของข้อสอบเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน.....	3.78	.60	มาก
15	การวัดและประเมินผลการเรียนภาคทฤษฎีมีความเหมาะสม	3.78	.52	มาก
16	การวัดและประเมินผลการเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม	3.74	.62	มาก
	รวม	3.63	.50	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นในด้านกระบวนการของหลักสูตร การดูริยางค์ทหารเรือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D.=.50) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก 13 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง 3 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ข้อที่ 9 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.96$, S.D.=.64) ข้อที่ 8 การจัดการเรียนการสอนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีและการ ปฏิบัติได้จริง ($\bar{X} = 3.87$, S.D.=.76) และข้อ 14 ลักษณะของข้อสอบเหมาะสมกับระดับความรู้ของ ผู้เรียน ($\bar{X} = 3.78$, S.D.=.60) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 7 การจัดการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 3.30$, S.D.=.82) อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านกระบวนการของหลักสูตรการดูริยางค์ทหารเรือ ตามความคิดเห็นของอาจารย์

ข้อที่	ด้านกระบวนการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....	3.25	.94	ปานกลาง
2	การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและครบถ้วนตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา.....	2.89	.79	ปานกลาง
3	เวลาในการเรียนวิชาปฏิบัติเครื่องมือดนตรีเหมาะสม.....	2.94	1.01	ปานกลาง
4	คาบเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม.....	2.92	.77	ปานกลาง
5	วิชาสามัญเหมาะสมกับการเรียนการสอนของนักเรียน.....	2.83	.91	ปานกลาง
6	เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรบรรลุจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อ.....	2.67	.87	ปานกลาง
7	การจัดการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม.....	2.86	.90	ปานกลาง
8	การจัดการเรียนการสอนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีและการปฏิบัติได้จริง.....	3.17	.81	ปานกลาง
9	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง.....	3.08	.77	ปานกลาง
10	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน.....	3.06	.79	ปานกลาง
11	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	2.97	.77	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านกระบวนการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
12	มีระบบการแจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนรับทราบอย่างรวดเร็วและ โปร่งใส.....	2.75	1.08	ปานกลาง
13	ครูผู้สอนแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนที่ชัดเจน.....	3.00	.89	ปานกลาง
14	ลักษณะของข้อสอบเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน.....	3.11	.95	ปานกลาง
15	การวัดและประเมินผลการเรียนภาคทฤษฎีมีความเหมาะสม	3.11	.92	ปานกลาง
16	การวัดและประเมินผลการเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม	2.92	.97	ปานกลาง
รวม		2.97	.65	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า ของอาจารย์มีความคิดเห็นในด้านกระบวนการของหลักสูตรการ
ศรียางค์ทหารเรือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$, S.D.=.65) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ข้อ
ที่ 1 โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.25$,
S.D.= .94) รองลงมาคือข้อที่ 8 การจัดการเรียนการสอนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีและการ
ปฏิบัติได้จริง ($\bar{X} = 3.17$, S.D.= .81) และข้อที่ 14 ลักษณะของข้อสอบเหมาะสมกับระดับความรู้ของ
ผู้เรียน ($\bar{X} = 3.11$, S.D.= .95) ตามลำดับและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 6 เนื้อหาที่กำหนดไว้ใน
หลักสูตรบรรลุจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อ ($\bar{X} = 2.67$, S.D.=.87)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านกระบวนการของหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อที่	ด้านกระบวนการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย/ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....	3.71	.85	มาก
2	การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและครบถ้วนตามโครงสร้าง หลักสูตรสถานศึกษา.....	3.61	.74	มาก
3	เวลาในการเรียนวิชาปฏิบัติเครื่องมือดนตรีเหมาะสม.....	3.53	.95	มาก
4	คาบเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม.....	3.58	.78	มาก
5	วิชาสามัญเหมาะสมกับการเรียนการสอนของนักเรียน.....	3.53	.90	มาก
6	เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรบรรลุจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อ	3.49	.89	ปานกลาง
7	การจัดการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม.....	3.39	.91	ปานกลาง
8	การจัดการเรียนการสอนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีและ การปฏิบัติได้จริง.....	3.96	.88	มาก
9	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง	3.86	.91	มาก
10	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สอดคล้องกับความถนัดและ ความสนใจของผู้เรียน.....	3.58	.99	มาก
11	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	3.68	.98	มาก
12	มีระบบการแจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนรับทราบอย่างรวดเร็วและ โปร่งใส.....	3.49	.99	ปานกลาง
13	ครูผู้สอนแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนที่ชัดเจน.....	3.58	.92	มาก
14	ลักษณะของข้อสอบเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน.....	3.60	.94	มาก
15	การวัดและประเมินผลการเรียนภาคทฤษฎีมีความเหมาะสม	3.74	.90	มาก
16	การวัดและประเมินผลการเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม	3.75	.88	มาก
	รวม	3.63	.62	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในด้านกระบวนการของหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63, S.D. = .62$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 13 ข้อ และระดับปานกลาง 3 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 8 การจัดการเรียนการสอนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีและการปฏิบัติได้จริง

($\bar{X} = 3.96$, S.D.= .88) ข้อที่ 9 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียน ลงมือปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= .91) และข้อที่ 16 การวัดและประเมินผลการเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.75$, S.D.= .88) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 7 การจัดการเรียนการสอน สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 3.39$, S.D.= .91)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ ด้านผลผลิต

การวิเคราะห์ด้านผลผลิตของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังตาราง 13-15

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านผลผลิตของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

ข้อที่	ด้านผลผลิต	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านผลผลิต (ผลกระทบ)				
1	มีความพร้อมของข้อมูล เอกสารวิชาการ คู่มือการจัดการเรียนการสอนและแหล่งข้อมูล.....	3.52	.85	มาก
2	มีการกำหนดภารกิจในการบริหารงานวิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา.....	3.57	.84	มาก
3	มีการกำหนดระบบหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา.....	3.65	.78	มาก
4	มีการวิเคราะห์และจัดทำแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างเหมาะสม.....	3.61	.84	มาก
5	มีการจัดทำโครงการสอน ให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด.....	3.61	.66	มาก
6	มีการประชุมและทำแผนงานแนวทางปฏิบัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษา.....	3.65	.57	มาก
7	มีเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ครูได้ศึกษาหาความรู้.....	3.30	.88	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านผลผลิต	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8	สามารถจัดหาเอกสารตามความต้องการของบุคลากรเพื่อนำมาพัฒนาการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน.....	3.08	.90	ปานกลาง
9	มีการประชุมครูผู้สอนเพื่อสอบถามปัญหาต่างๆ ที่พบในการเรียนการสอน.....	3.48	.67	ปานกลาง
10	มีแบบบันทึกการนิเทศเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น.....	3.30	.93	ปานกลาง
11	มีการนิเทศและการติดตามการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	3.13	.87	ปานกลาง
12	หลังจากการนิเทศ ครูได้นำผลการนิเทศมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน.....	3.43	.59	ปานกลาง
13	นักเรียนสามารถมีความรู้ความเข้าใจเทคนิคการเล่นดนตรี	3.57	1.08	มาก
14	นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติงานตามสาขาวิชาชีพ	3.43	.95	ปานกลาง
15	นักเรียนสามารถแต่งเพลงส่งเข้าประกวดได้.....	3.09	1.08	ปานกลาง
16	นักเรียนสามารถคิดดัดแปลงอุปกรณ์ต่างๆ มาทำเป็นเครื่องดนตรีได้.....	2.96	1.07	ปานกลาง
17	นักเรียนมีความสามารถในการพัฒนาและปรับปรุงงานที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์.....	3.26	.86	ปานกลาง
18	นักเรียนสามารถรักษาและดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงและเกียรติยศแห่งสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่ตนปฏิบัติงานอยู่.....	3.43	.73	ปานกลาง
19	นักเรียนเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมประเพณีทหารเรือ.....	3.48	.95	ปานกลาง
20	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข.....	3.48	.73	ปานกลาง
21	นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้และเรียนต่อในระดับสูง	3.61	.89	มาก
22	นักเรียนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการรวมวงของตนเอง	3.48	.95	ปานกลาง
23	นักเรียนรู้ขีดความสามารถของตนเอง ใช้เหตุผลในการตัดสินใจปัญหา.....	3.52	.85	มาก
24	นักเรียนมีความสามารถถ่ายทอดข้อมูลด้านการดนตรีระหว่างบุคคลและหน่วยงาน.....	3.39	.94	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านผลผลิต	\bar{X}	S.D.	ระดับ
25	นักเรียนสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้โดยอาศัยความรู้ทางด้าน ดนตรีและวิชาการ.....	3.39	.78	ปานกลาง
26	นักเรียนสามารถนำความรู้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการ ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม.....	3.35	.83	ปานกลาง
27	นักเรียนมีการศึกษาและเข้าใจในลักษณะงานที่ทำ.....	3.39	.94	ปานกลาง
28	นักเรียนสร้างผลงานให้มีคุณภาพ.....	3.35	.88	ปานกลาง
รวม		3.41	.60	ปานกลาง
ด้านผลผลิต (ประสิทธิผล)				
29	นักเรียนมีความสุขต่อการนำความรู้มาใช้ในการทำงานอื่น	3.30	.93	ปานกลาง
30	นักเรียนเห็นความสำคัญของการพัฒนาการปฏิบัติงานให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี.....	3.61	1.03	มาก
31	นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ด้วยความเต็มใจ.....	3.48	1.12	ปานกลาง
32	นักเรียนมีกิริยาจาสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน.....	3.43	.84	ปานกลาง
33	นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน.....	3.52	.67	มาก
34	นักเรียนมีความอดทนสูง.....	3.57	.79	มาก
35	นักเรียนมีลักษณะท่าทางของความเป็นทหารที่เหมาะสม.....	3.30	.97	ปานกลาง
36	นักเรียนมีลักษณะของความเป็นผู้นำ.....	3.09	.85	ปานกลาง
37	นักเรียนมีความเป็นผู้นำสามารถแก้ปัญหาได้.....	3.26	.81	ปานกลาง
38	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน.....	3.52	.67	มาก
รวม		3.41	.73	ปานกลาง

จากตาราง 13 พบว่า ผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นในด้านผลผลิต (ผลกระทบ) ของหลักสูตร การดุริยางค์ทหารเรือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$, S.D.=.60) และเมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับมาก 9 ข้อ และมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง 19 ข้อและข้อที่มีค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 3 มีการกำหนดระบบหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบ การบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.65$, S.D.=.78) และข้อที่ 6 มีการประชุมและทำแผนงานแนวทาง

ปฏิบัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.65, S.D.=.57$) และข้อ 13 นักเรียนสามารถมีความรู้ความเข้าใจเทคนิคการเล่นดนตรี ($\bar{X} = 3.57, S.D.=1.08$) ตามลำดับและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 16 นักเรียนสามารถคิดดัดแปลงอุปกรณ์ต่าง ๆ มาทำเป็นเครื่องดนตรีได้ ($\bar{X} = 2.96, S.D.= 1.07$)

ส่วนความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาในด้านผลผลิต (ประสิทธิผล) ของหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41, S.D.=.73$)และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีระดับมากอยู่ 4 ข้อ และระดับปานกลาง 6 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ข้อ 30 นักเรียนเห็นความสำคัญของการพัฒนาการปฏิบัติงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.61, S.D.=1.03$) และข้อ 34 นักเรียนมีความอดทนสูงงาน ($\bar{X} = 3.57, S.D.=.79$) และข้อ 33 คือ นักเรียนความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน ($\bar{X} = 3.52, S.D.=.67$)ตามลำดับและข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 36 นักเรียนมีลักษณะของความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.09, S.D.=.85$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านผลผลิตของหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ ตามความคิดเห็นของอาจารย์

ข้อที่	ด้านผลผลิต	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	ด้านผลผลิต (ผลกระทบ)			
1	มีความพร้อมของข้อมูล เอกสารวิชาการ คู่มือการจัดการเรียนการสอนและแหล่งข้อมูล.....	2.67	.86	ปานกลาง
2	มีการกำหนดภารกิจในการบริหารงานวิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา.....	2.78	1.02	ปานกลาง
3	มีการกำหนดระบบหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา.....	2.86	.96	ปานกลาง
4	มีการวิเคราะห์และจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างเหมาะสม.....	2.89	.89	ปานกลาง
5	มีการจัดทำโครงการสอน ให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด.....	2.89	1.03	ปานกลาง
6	มีการประชุมและทำแผนงานแนวทางปฏิบัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษา.....	2.97	.97	ปานกลาง
7	มีเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ครูได้ศึกษาหาความรู้.....	2.81	.92	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านผลผลิต	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8	สามารถจัดหาเอกสารตามความต้องการของบุคลากรเพื่อนำมาพัฒนาการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน.....	2.78	.76	ปานกลาง
9	มีการประชุมครูผู้สอนเพื่อสอบถามปัญหาต่างๆ ที่พบในการเรียนการสอน.....	2.92	.87	ปานกลาง
10	มีแบบบันทึกการนิเทศเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น.....	2.78	.80	ปานกลาง
11	มีการนิเทศและการติดตามการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	2.72	1.11	ปานกลาง
12	หลังจากการนิเทศ ครูได้นำผลการนิเทศมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน.....	2.69	1.04	ปานกลาง
13	นักเรียนสามารถมีความรู้ความเข้าใจเทคนิคการเล่นดนตรี	2.81	1.09	ปานกลาง
14	นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติงานตามสาขาวิชาชีพ	3.06	1.09	ปานกลาง
15	นักเรียนสามารถแต่งเพลงส่งเข้าประกวดได้.....	2.83	1.00	ปานกลาง
16	นักเรียนสามารถคิดดัดแปลงอุปกรณ์ต่างๆ มาทำเป็นเครื่องดนตรีได้.....	2.78	.93	ปานกลาง
17	นักเรียนมีความสามารถในการพัฒนาและปรับปรุงงานที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์.....	2.89	1.06	ปานกลาง
18	นักเรียนสามารถรักษาและดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงและเกียรติยศแห่งสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่ตนปฏิบัติงานอยู่.....	3.11	1.01	ปานกลาง
19	นักเรียนเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมประเพณีทหารเรือ	2.89	1.04	ปานกลาง
20	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2.89	.95	ปานกลาง
21	นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้และเรียนต่อในระดับสูง	2.83	1.11	ปานกลาง
22	นักเรียนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการรวมวงของตนเอง	2.83	1.00	ปานกลาง
23	นักเรียนรู้ขีดความสามารถของตนเอง ใช้เหตุผลในการตัดสินใจปัญหา.....	3.31	.92	ปานกลาง
24	นักเรียนมีความสามารถถ่ายทอดข้อมูลด้านการดนตรีระหว่างบุคคลและหน่วยงาน.....	3.11	.85	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านผลผลิต	\bar{X}	S.D.	ระดับ
25	นักเรียนสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้โดยอาศัยความรู้ทางด้านดนตรีและวิชาการ.....	3.25	.84	ปานกลาง
26	นักเรียนสามารถนำความรู้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม.....	3.14	.76	ปานกลาง
27	นักเรียนมีการศึกษาและเข้าใจในลักษณะงานที่ทำ.....	3.19	.92	ปานกลาง
28	นักเรียนสร้างผลงานให้มีคุณภาพ.....	3.31	.95	ปานกลาง
	รวม	2.93	.65	ปานกลาง
ด้านผลผลิต (ประสิทธิผล)				
29	นักเรียนมีความสุขต่อการนำความรู้มาใช้ในการทำงานอื่น	3.06	1.22	ปานกลาง
30	นักเรียนเห็นความสำคัญของการพัฒนาการปฏิบัติงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี.....	3.14	1.15	ปานกลาง
31	นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ.....	3.03	1.11	ปานกลาง
32	นักเรียนมีกิริยาวาจาสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน.....	2.89	1.14	ปานกลาง
33	นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน.....	3.14	.99	ปานกลาง
34	นักเรียนมีความอดทนสูง.....	3.42	1.11	ปานกลาง
35	นักเรียนมีลักษณะท่าทางของความเป็นทหารที่เหมาะสม	3.06	1.07	ปานกลาง
36	นักเรียนมีลักษณะของความเป็นผู้นำ.....	3.08	1.02	ปานกลาง
37	นักเรียนมีความเป็นผู้นำสามารถแก้ปัญหาได้.....	3.00	1.01	ปานกลาง
38	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน.....	3.17	1.23	ปานกลาง
	รวม	3.10	.86	ปานกลาง

จากตาราง 14 พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ ในด้านผลผลิต (ผลกระทบ) ของหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$, S.D.=.65) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์ในด้านผลผลิต (ประสิทธิผล) ของหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, S.D.=.86)) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านผลผลิตของหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ
ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อที่	ด้านผลผลิต	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านผลผลิต (ผลกระทบ)				
1	มีความพร้อมของข้อมูล เอกสารวิชาการ คู่มือการจัดการ เรียนการสอนและแหล่งข้อมูล.....	3.53	.98	มาก
2	มีการกำหนดภารกิจในการบริหารงานวิชาการเพื่อสนับสนุน การใช้หลักสูตรสถานศึกษา.....	3.65	.84	มาก
3	มีการกำหนดระบบหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบ การ บริหารหลักสูตรสถานศึกษา.....	3.66	.85	มาก
4	มีการวิเคราะห์และจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างเหมาะสม.....	3.51	.80	มาก
5	มีการจัดทำโครงการสอน ให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด.....	3.56	.80	มาก
6	มีการประชุมและทำแผนงานแนวทางปฏิบัติการใช้หลักสูตร สถานศึกษา.....	3.74	.82	มาก
7	มีเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ครูได้ ศึกษาหาความรู้.....	3.56	.84	มาก
8	สามารถจัดหาเอกสารตามความต้องการของบุคลากรเพื่อ นำมาพัฒนาการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน.....	3.54	.77	มาก
9	มีการประชุมครูผู้สอนเพื่อสอบถามปัญหาต่างๆ ที่พบในการ เรียนการสอน.....	3.53	.95	มาก
10	มีแบบบันทึกการนิเทศเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร สถานศึกษา ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น.....	3.29	.76	ปานกลาง
11	มีการนิเทศและการติดตามการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	3.39	.96	ปานกลาง
12	หลังจากการนิเทศ ครูได้นำผลการนิเทศมาพัฒนาและปรับปรุง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน.....	3.51	.95	มาก
13	นักเรียนสามารถมีความรู้ความเข้าใจเทคนิคการเล่นดนตรี	3.86	.74	มาก
14	นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติงานตามสาขาวิชาชีพ	3.78	.92	มาก
15	นักเรียนสามารถแต่งเพลงส่งเข้าประกวดได้.....	3.42	.96	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านผลผลิต	\bar{X}	S.D.	ระดับ
16	นักเรียนสามารถคิดค้นและประดิษฐ์อุปกรณ์ต่าง ๆ มาทำเป็นเครื่องดนตรีได้.....	3.42	1.17	ปานกลาง
17	นักเรียนมีความสามารถในการพัฒนาและปรับปรุงงานที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์.....	3.46	.98	ปานกลาง
18	นักเรียนสามารถรักษาและดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงและเกียรติยศแห่งสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่ตนปฏิบัติงานอยู่.....	3.74	.87	มาก
19	นักเรียนเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมประเพณี ทหารเรือ.....	3.58	.83	มาก
20	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข.....	3.74	.87	มาก
21	นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้และเรียนต่อในระดับสูง	3.71	.83	มาก
22	นักเรียนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการรวมวงของตนเอง	3.65	.89	มาก
23	นักเรียนรู้จักความสามารถของตนเอง ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ ปัญหา.....	3.71	.93	มาก
24	นักเรียนมีความสามารถถ่ายทอดข้อมูลด้านการดนตรีระหว่างบุคคลและหน่วยงาน.....	3.60	.87	มาก
25	นักเรียนสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้โดยอาศัยความรู้ทางด้านดนตรีและวิชาการ.....	3.60	.90	มาก
26	นักเรียนสามารถนำความรู้แก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม.....	3.60	.76	มาก
27	นักเรียนมีการศึกษาและเข้าใจในลักษณะงานที่ทำ.....	3.65	.91	มาก
28	นักเรียนสร้างผลงานให้มีคุณภาพ.....	3.69	.87	มาก
	รวม	3.59	.62	มาก
ด้านผลผลิต (ประสิทธิผล)				
29	นักเรียนมีความสุขต่อการนำความรู้มาใช้ในการทำงานอื่น	3.74	.90	มาก
30	นักเรียนเห็นความสำคัญของการพัฒนาการปฏิบัติงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี.....	3.49	.82	ปานกลาง
31	นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ.....	3.60	.97	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านผลผลิต	\bar{X}	S.D.	ระดับ
32	นักเรียนมีกิริยาจาสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน.....	3.47	.99	ปานกลาง
33	นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน.....	3.65	.97	มาก
34	นักเรียนมีความอดทนสูง.....	3.64	.84	มาก
35	นักเรียนมีลักษณะท่าทางของความเป็นทหารที่เหมาะสม	3.56	.96	มาก
36	นักเรียนมีลักษณะของความเป็นผู้นำ.....	3.43	.93	ปานกลาง
37	นักเรียนมีความเป็นผู้นำสามารถแก้ปัญหาได้.....	3.42	.95	ปานกลาง
38	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน.....	3.67	1.02	มาก
รวม		3.56	.70	มาก

จากตาราง 15 พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านผลผลิต (ผลกระทบ) ของหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D.=.62) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนมากอยู่ในระดับมาก 23 ข้อ และระดับปานกลาง 5 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ข้อ 13 นักเรียนสามารถมีความรู้ความเข้าใจเทคนิคการเล่นดนตรี ($\bar{X} = 3.86$, S.D.=.74) และข้อ 14 คือนักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติงานตามสาขาวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.78$, S.D.=.92) และข้อ 18 คือนักเรียนสามารถรักษาและดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงและเกียรติยศแห่งสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่ตนปฏิบัติงานอยู่ ($\bar{X} = 3.74$, S.D.=.87) ตามลำดับและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 10 คือมีแบบบันทึกการนิเทศเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.29$, S.D.=.76)

ส่วนความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านผลผลิต (ประสิทธิผล) ของหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D.=.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนมาก อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ และ ระดับปานกลาง 4 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ข้อ 29 คือนักเรียนมีความสุขต่อการนำความรู้มาใช้ในการทำงานอื่น ($\bar{X} = 3.74$, S.D.=.90) และข้อ 38 คือนักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.67$, S.D.=1.02) และข้อ 33 คือนักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน ($\bar{X} = 3.65$, S.D.=.97) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 37 นักเรียนมีลักษณะของความเป็นผู้นำสามารถแก้ปัญหาได้ ($\bar{X} = 3.42$, S.D.=.95)

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการสัมภาษณ์

ผลการสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร การดูริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ รูปแบบซีบีพี (CIPP Model) ของ สตีฟเฟิลบีม (Daniel Stufflebeam) ใน 4 ด้านคือ การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) สรุปได้ดังนี้

ก. ผลการสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชา

ผลการสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชา เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร การดูริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ รูปแบบซีบีพี (CIPP Model) ของ สตีฟเฟิลบีม (Daniel Stufflebeam) ใน 4 ด้านคือ การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) สรุปได้ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation : C)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการดูริยางค์ทหารเรือ ตรงกับความคาดหวังของกองดูริยางค์ทหารเรือและกองทัพเรือ ในประเด็นที่ว่าวัตถุประสงค์มุ่งพัฒนาความสามารถเฉพาะทาง แบ่งตามประเภทเครื่องมือต่างๆ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถบรรเลงร่วมกับวงดนตรีอื่น ๆ ได้ อีกทั้งยังส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี และวิชาทหารเรือ มีการพัฒนาร่างกายและจิตใจให้นักเรียนดูริยางค์ทหารเรือมีความเป็นผู้นำ มีสุขภาพแข็งแรง มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่มีระเบียบวินัย และมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บังคับบัญชาได้กล่าวถึงนโยบายของกองทัพเรือและกระทรวงกลาโหม ในด้านการศึกษาเฉพาะทางตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยหน่วยงานเป็นผู้จัดการศึกษาเพื่อผลิตบุคลากร ตามความชำนาญตรงตามความต้องการของหน่วย และมุ่งที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มพูนด้านทักษะวิชาชีพเพื่อให้กำลังพลของกองทัพเรือมีประสิทธิภาพพร้อมที่จะปฏิบัติตามภารกิจ และยังจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นที่จะสร้างทักษะ สร้างคุณธรรม สร้างสติปัญญา ให้มีความซื่อสัตย์ มีวินัยในการทำงาน รักงาน รักหน่วยงาน ทั้งยังได้จัดการเรียนการสอนในด้านการพัฒนาร่างกาย จิตใจให้นักเรียนมีความเป็นผู้นำ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ซึ่งโรงเรียนได้กำหนดรูปแบบให้มีแนวทางตามนโยบายที่กองทัพเรือและกระทรวงกลาโหมกำหนด

สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ซึ่งได้แก่ ตึกเรียน ห้องเรียน หอพัก และห้องนอน ผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่าง หอพักและห้องนอนมีความเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

ยกเว้นห้องเรียน ซึ่งมีขนาดไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนเพราะได้ใช้อาคารหลังเก่าเดิมซึ่งได้จัดเป็นห้องเรียนต่อ ๆ กันมาซึ่งไม่สามารถที่จะขยายได้เนื่องจากจำกัดด้วยสถานที่

ห้องสมุดมีเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน และหนังสือในห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นนิตยสาร ซึ่งมีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน แต่หนังสือประกอบการเรียนเพื่อการค้นคว้าของเด็กนักเรียนมีค่อนข้างน้อยและไม่ทันสมัยต่อการเรียนในวิชาสามัญซึ่งในขณะนี้กำลังจัดซื้อหนังสือประเภทนี้ให้มีเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนและอาจารย์ผู้สอนที่จะใช้ประกอบการเรียนต่อไป

เมื่อสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาถึงสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ได้คำตอบว่า มีเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เพราะส่วนใหญ่เป็นที่โล่ง ทางโรงเรียนได้จัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจโดยจัดเป็นเก้าอี้นั่งพักไว้สำหรับเด็กตามมุมที่เหมาะสม ซึ่งนักเรียนมีความพอใจต่อการจัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจแบบนี้เพราะได้นั่งสบาย และเห็นถึงธรรมชาติ ซึ่งได้เสริมจากการมีส่วนร่วมหลังห้องฝ่ายศึกษา และในขณะนี้ก็ได้เริ่มสร้างห้องพักผ่อนภายในอาคารพักนักเรียนชายบริเวณชั้นล่างติดกับห้องรับประทานอาหาร ได้ให้นักเรียนทุกคนได้ใช้ในการพักผ่อนหลังจากพักเที่ยงและหลังเลิกเรียน

การประกอบเลี้ยงผู้บังคับบัญชาเห็นว่า นักเรียนที่นี้เป็นนักเรียนประจำต้องรับประทานอาหารเช้าพร้อมกันทั้งสามมื้อโดยเป็นการประกอบเลี้ยงจากเจ้าหน้าที่กองสุททกรรมซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการประกอบอาหารซึ่งการประกอบอาหารนี้ยังต้องทำให้พลทหารด้วย ซึ่งในการจัดเลี้ยงนักเรียน ควรจะแยกการประกอบเลี้ยงออกจากพลทหาร เพราะพลทหารเป็นทหารเกณฑ์ซึ่งเป็นชายที่มีความสมบูรณ์อยู่แล้ว การประกอบอาหารจึงควรที่จะแตกต่างออกไปจากนักเรียน นักเรียนควรจัดอาหารให้ครบหลัก 5 หมู่ จะได้เสริมสร้างกำลังกาย และกำลังสมองให้แก่เด็กนักเรียนซึ่งเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโต แต่นักเรียน อยากเสนอรายการอาหารที่ประกอบเลี้ยงให้ตรงตามความต้องการของนักเรียนเอง

ห้องสุขาของโรงเรียน ผู้บังคับบัญชามีแนวคิดที่ว่า ควรจะจัดสร้างห้องสุขาภายในอาคารเรียนให้มีจำนวนมากขึ้น และควรจัดห้องสุขาให้ครูภายนอกที่มาทำการสอนอีกด้วย ซึ่งอาคารหลังเก่าสร้างตามจำนวนนักเรียนจึงทำให้มีห้องน้ำน้อย แต่ในยุคปัจจุบันนักเรียนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นห้องน้ำที่ติดเรียนจึงมีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ส่วนความสะอาดนั้นเมื่อเวรคอยทำความสะอาดอย่างดี

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I)

ผู้บังคับบัญชาได้ให้สัมภาษณ์ถึงนักเรียนความพร้อมและความเหมาะสมของนักเรียน คุรียางค์ทหารเรือว่า ส่วนใหญ่การที่นักเรียนจะเลือกเข้ามาเรียนในด้านวิชาซีพการคุรียางค์ทหารเรื่อนั้นตนเองต้องรู้ว่ามี ความชอบมากน้อยเพียงใด ทนต่อการเรียนที่มีทั้งการสอนภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และแม้กระทั่งการสอนทางด้านวิชาทหาร ที่เน้นหนักไปในด้านความมีระเบียบวินัย ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งการเรียนดนตรีนั้นบุคคลิกความเป็นศิลปินมีมากแต่นักเรียนก็ตัองยอมรับความเป็นทหารในตัวเองด้วย ซึ่งเมื่อนักเรียนได้เข้ามาศึกษาที่นี่แล้วก็มีความพร้อมที่จะเรียนโดยไม่มี การขัดแย้งแต่อย่างใด สามารถเป็นได้ทั้งนักดนตรีและทหาร จึงถูกเรียกว่า “นักดนตรีทหาร”

และเมื่อได้เข้ามาเรียนแล้วนักเรียนพวกนี้จะมีความสามารถในวิชาเฉพาะที่ตนเองถนัดและจบไปเป็นนักดนตรีทหารอย่างมีคุณภาพ ผู้บังคับบัญชาได้กล่าวถึงอาจารย์ผู้สอนว่าส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 6 ปีขึ้นไปทำให้ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญและมีความสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนและอาจารย์ผู้สอนทุกท่านยังได้ปฏิบัติหน้าที่สอนในรายวิชาที่ตนเองถนัด ไม่ว่าจะเป็นวิชาดนตรี วิชาสามัญ หรือวิชาทหาร ผู้บังคับบัญชายังสังเกตเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนจะมีเทคนิควิธีการเล่นดนตรีมาสอนให้นักเรียนอยู่เสมอ

ทางด้านบุคลากรสายงานต่างๆ เช่นงานด้านธุรการ ด้านเครื่องช่วยการศึกษา ได้จัดพิมพ์ตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนทางด้านดนตรี และเตรียมสื่อสารสนเทศที่ใช้ในการเรียนการสอนของทุกชั้นเมื่อได้รับการร้องขอจากอาจารย์ผู้สอน และด้านการติดต่อประสานงานในด้านต่าง ๆ ทุกคนจะทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างดี

งบประมาณ โรงเรียนได้เขียนขอของบประมาณ ซึ่งจะได้รับงบประมาณตามที่ได้รับการจัดสรรให้ ไม่สามารถที่จะหางบประมาณจากที่อื่นได้นอกจากได้รับการจัดสรรให้เท่านั้น

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P)

จากการสัมภาษณ์ ผู้บังคับบัญชาถึงการจัดสัดส่วนโครงสร้างของหลักสูตรสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตรอาชีวศึกษาได้คำตอบว่า โครงสร้างของหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและมีการจัดเวลาเรียนสอดคล้องและครบถ้วนตามโครงสร้างหลักสูตรของ โรงเรียนสามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

ผู้บังคับบัญชาได้เพิ่มเติมในเรื่องการจัดการเรียนการสอนทำให้ทราบว่า ได้มีการประชุมโดยให้แนวนโยบายในเรื่องการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามหลักสูตรอาชีวศึกษา ซึ่งทางโรงเรียนได้นำมาใช้กับหลักสูตรของการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือในการจัดการเรียนการสอนทุกครั้งและยังได้มีการประชุมอาจารย์ผู้สอนให้มีการเตรียมการสอน และการจัดรูปแบบการสอน กำหนด มีการเขียนแผนการสอนและนำไปสอนนักเรียนทุกครั้ง

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ได้มีการจัดให้มีการแสดงดนตรีตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ, สถานีรถไฟกรุงเทพ โรงเรียนได้มีการให้นักเรียนได้จัดกลุ่มตามเครื่องดนตรีที่ตนเองถนัดกลุ่มละ 4-5 คน นำมาแสดงเมื่อเวลาที่โรงเรียนหรือหน่วยงานมีงานก็จะให้นักเรียนได้หาประสบการณ์ หรือแม้กระทั่งหน่วยงานทั้งภายในกองทัพเรือและหน่วยงานภายนอกกองทัพเรือร้องขอให้นักเรียนดุริยางค์ทหารเรือแสดงทางโรงเรียนก็จะจัดให้นักเรียนดุริยางค์ทหารเรือออกไปหาประสบการณ์เช่นกัน และยังได้มีการจัดให้นักเรียนได้ออกฝึกภาคสนามโดยการออกแสดงดนตรีตามจังหวัดต่าง ๆ ก่อนที่จะจบการศึกษาซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

ผู้บังคับบัญชายังได้กล่าวถึงการวัดผลประเมินผลว่า ขึ้นชอบที่อาจารย์ใช้วิธีการหลากหลาย ในการวัดผล มีการวัดผลครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ และวัดผล ประเมินผลก่อนการเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน มีการวัดผล และประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน ส่วนอาจารย์ได้ให้สัมภาษณ์ว่า อาจารย์ ยังได้บอกวิธีการวัดผลและประเมินผลแต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า มีการนำผลการประเมินมา ปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพและการวัดและประเมินผลนั้นเป็นไป ตามเกณฑ์ของกรมยุทธศึกษาทหารเรือ ได้กำหนดเกณฑ์ในการตัดสินในการวัดและประเมินผลไว้แล้ว

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation : P)

สัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาในด้านผลผลิต เกี่ยวกับผลกระทบในด้านความพึงพอใจต่อ การใช้หลักสูตรสถานศึกษา จึงได้ทราบว่า โรงเรียนไม่เคยมีการทำแบบประเมินความพึงพอใจต่อผู้ใช้ หลักสูตรไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร อาจารย์ หรือแม้แต่ผู้สำเร็จการศึกษาจึงทำให้ไม่ทราบว่าหลักสูตรที่ใช้มี ความเหมาะสมต่อการที่จัดให้มีการเรียนการสอนเพียงใด แต่โรงเรียนก็ได้มีการจัดทำแผนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ปีละ 1 ครั้ง ทำให้ทราบข้อมูลจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในทุกครั้ง แต่ ผู้บังคับบัญชาได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจะจัดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีการประชุมทำแผน ได้เตรียมเอกสารทางวิชาการ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อจะได้ทราบข้อมูลและนำมาปรับปรุงแก้ไขใน ครั้งต่อ ๆ ไป

ผู้สัมภาษณ์ได้ถามถึงผลกระทบด้านการประเมินทักษะสมรรถนะทางการดนตรี ได้รับคำตอบจากผู้บังคับบัญชาว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเทคนิคการเล่นดนตรีเป็นอย่างดี เพราะทางโรงเรียนได้เชิญวงดนตรีจากต่างประเทศมา Work Shop ให้แก่นักเรียนดุริยางค์ทหารเรือ ปีละ 1 ครั้ง และทางโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือยังได้ส่งอาจารย์ในสายงานทางด้านดนตรีไปอบรม การดนตรีจากต่างประเทศนำความรู้มาถ่ายทอดให้แก่นักเรียนซึ่งเป็นประสบการณ์ที่นักเรียนจะได้รับ นอกจากนี้นักเรียนยังสามารถที่จะดัดแปลงอุปกรณ์ที่ไม่ใช้แล้วนำมาประยุกต์เป็นเครื่องเล่นดนตรีได้อีกด้วย เช่น กระป๋องเก่า หมวกเหล็ก และถังเก่าที่ไม่ใช้สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องประกอบจังหวะได้

ผู้สัมภาษณ์ได้ถามถึงผลกระทบด้านพฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาได้ กล่าวถึงนักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมไม่ว่าจะเป็นในด้านการรักษาและดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงเกียรติยศ เพราะจะได้รับคำชมเชยอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นภายในกองทัพเรือหรือภายนอกกองทัพเรือและจาก การสังเกตนักเรียนทุก ๆ วันในเรื่องการประพฤติปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมประเพณีทหารเรือ นักเรียนจะเป็นแบบอย่างที่ดีต่อรุ่นน้องและเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วก็ยังคงรักษาและดำรงไว้ซึ่ง ชื่อเสียงเกียรติยศของกองดุริยางค์ทหารเรือและกองทัพเรือ

ผู้บังคับบัญชายังได้กล่าวถึงการส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้มีการเรียนต่อในระดับสูงขึ้นคือระดับปริญญาตรี ซึ่งในขณะนี้ผู้สำเร็จการศึกษาหลายท่านได้เรียนต่อในสถาบันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เมื่อจบแล้วสามารถนำความรู้มาใช้ประโยชน์ได้อย่างดียิ่ง

สัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาในด้านผลิต เกี่ยวกับประสิทธิผลในด้าน ทักษะ ทักษะ ทราบว่าเมื่อผู้สำเร็จการศึกษาได้ทำงานตามหมวดต่างๆในกองดุริยางค์ทหารเรือ ผู้สำเร็จการศึกษาได้มีทัศนคติที่ดีเป็นอย่างมากต่อการทำงานไม่ว่าจะเป็นงานด้านการแสดงดนตรี งานด้านธุรการ ผู้บังคับบัญชายังได้สังเกตเห็นถึงความสุขขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาได้ร่วมงาน ได้ทำงาน มีความใฝ่รู้และคอยติดตามความเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา

สัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาในด้านผลิต เกี่ยวกับประสิทธิผลในด้านจริยธรรม ว่านักเรียนทหารทุกคนจะต้องมีกิริยาอาการที่สุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน การดำรงตนเป็นคนดี การรักษาเกียรติและศักดิ์ศรีของตน การใช้ชีวิตเรียบง่ายไม่ฟุ้งเฟ้อ การเคารพสิทธิหน้าที่ของตนและผู้อื่นรักความเป็นประชาธิปไตย มีความเพียรพยายาม มานะอดทน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความกตัญญูกตเวที และการดำรงตนอยู่ในระเบียบ ข้อกำหนดขององค์การและกฎหมายบ้านเมือง ซึ่งโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือได้ให้อาจารย์ผู้สอนสอดแทรกในวิชาต่างๆ และยังมีคำสั่งสอนขณะที่มีการแถวตอนเคารพธงชาติ ทุกครั้ง

สัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาในด้านผลิต เกี่ยวกับประสิทธิผลในด้าน ลักษณะผู้นำของนักเรียนทหาร โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือมีวิชาทหารราบซึ่งสอนคุณลักษณะพื้นฐานของความเป็นทหาร ได้แก่ ความมีวินัยในตนเอง การรักษาระเบียบละประพฤติดตามแบบธรรมเนียมของทหาร ภาวะผู้นำและความสามารถในการปกครองบังคับบัญชา การให้เกียรติและเคารพผู้อาวุโส ความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าตัดสินใจมีพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ มีความกล้าหาญและอดทน มีความสามัคคีในหมู่คณะ เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และมีทัศนคติที่ดีต่อกองทัพ เหล่านี้ได้ปลูกฝังตั้งแต่ปี 1 จนกระทั่งจบการศึกษา ก็ยังต้องมีการอบรมกันอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นลักษณะผู้นำของนักเรียนทหารจึงต้องติดตัวตลอดไป

ข. ผลการสัมภาษณ์อาจารย์

ผลการสัมภาษณ์อาจารย์ เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร การดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพอากาศ รูปแบบซีพีพี (CIPP Model) ของ สตีฟเฟิลบีม (Daniel Stufflebeam) ใน 4 ด้านคือ การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) สรุปได้ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation : C)

อาจารย์ได้ตอบข้อมูลกับผู้สัมภาษณ์ถึง วัตถุประสงค์ว่า เป็นในทำนองเดียวกับผู้บังคับบัญชาแต่ มีข้อเสนอแนะว่า “วัตถุประสงค์ของหลักสูตรควรเขียนให้ครอบคลุมถึงด้านวิชาสามัญด้วย”

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร อาจารย์ได้ให้สัมภาษณ์ว่า โรงเรียนควรวิเคราะห์ จุดประสงค์และองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ข้อมูลจากหลักสูตรเดิม ความต้องการของผู้เรียนรวมถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่จะนำมาพัฒนาจุดประสงค์ เพื่อที่จะพัฒนาหลักสูตรและในการกำหนดรูปแบบในการพัฒนาสถานศึกษาควรจัดให้มีบุคลากรหลาย ๆ ฝ่ายเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น เพราะบุคลากรหลายฝ่ายย่อมเห็นปัญหาหลายด้าน

สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา มีส่วนที่ดีแล้ว ซึ่งได้แก่ หอพักของทุกชั้นปีอยู่ติดเดียวกันและยังแยกระหว่างหอพักของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายด้วย แต่ ห้องเรียนมีความแออัด เนื่องจากว่าขณะนี้จำนวนนักเรียนต่อชั้นปีมีจำนวนมากทำให้ไม่สะดวกต่อการสอน และห้องฝึกซ้อมดนตรีมีน้อยทำให้การเรียนดนตรีและการฝึกซ้อมดนตรีที่นักเรียนฝึกซ้อมบางเครื่องจะต้องออกไปซ้อมที่บริเวณภายนอกอาคาร

สถานที่เล่นกีฬา มีแต่สนามกีฬากลางแจ้งและยังไม่มีสนามกีฬาที่แยกประเภทอย่างชัดเจน เช่น สนามบาสเกตบอล สนามวอลเลย์บอล และควรมีโต๊ะปิงปองให้สำหรับนักเรียนไว้ออกกำลังกายด้วย

อาจารย์ได้กล่าวถึงห้องสมุดว่า มีขนาดไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน เมื่อนักเรียนเข้าไปค้นคว้าหาข้อมูลพร้อม ๆ กันจะทำให้เกิดความแออัด และห้องสมุดควรจัดตั้งระบบ Internet ให้มากกว่านี้

เมื่อสัมภาษณ์อาจารย์ถึงการประกอบเลี้ยงอาจารย์ เห็นตรงกันกับผู้บังคับบัญชาและยังได้เสนอให้นักเรียนให้มีการติชมทุกวัน

ห้องสุขาของโรงเรียน อาจารย์มีแนวคิดที่ จำนวนห้องน้ำที่อาคารเรียนมีจำนวนน้อย ควรมีห้องน้ำให้นักเรียนมากกว่า 1 ห้อง เพราะนักเรียนต้องขึ้นไปใช้ห้องน้ำจนรบกวนนักเรียนทำให้เสียเวลาในการเรียน และควรจัดห้องน้ำให้อาจารย์เป็นการส่วนตัวเพราะต้องเข้าร่วมกับฝ่ายศึกษา

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I)

นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ค่อนข้างน้อย อาจารย์ยังได้กล่าวว่าการ ที่นักเรียนมีความกระตือรือร้นน้อยเป็นเพราะ นักเรียนต้องศึกษาเล่าเรียนทั้งภาคทฤษฎีภาคปฏิบัติและวิชาทหาร ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบนี้ นักเรียนต้องเหนื่อยจากการเรียนและการฝึกปฏิบัติ และยังมี การเข้าเวรยามในตอนกลางคืนด้วยทำให้เกิดอาการง่วงซึมในระหว่างการเรียน การฝึกค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมไม่ค่อยมี จะรอแต่การสอนของอาจารย์ซึ่งทำให้มี

ความรับผิดชอบน้อยความรอบรู้ใฝ่รู้น้อย ความมีเหตุผล ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์น้อย ประกอบกับในปี 4-6 การจัดการเรียนวิชาทหารราบที่นักเรียนต้องฝึกหัดศึกษามีน้อยมากเมื่อเทียบกับโรงเรียนทหารอื่น ๆ ของกองทัพ จึงอาจทำให้นักเรียนมีบุคลิกภาพทางทหารที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม มีภาวะผู้นำ รู้จักกาลเทศะและระบบอาวุโสน้อยเกินไป

ทางด้านบุคลากรสายงานต่าง ๆ อาจารย์ได้กล่าวว่า ไม่ว่าจะป็นเจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่เครื่องช่วยการศึกษา หรือเจ้าหน้าที่ ๆ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา จะเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของอาจารย์อย่างเต็มที่

หนังสือ ตำรา อาจารย์วิชาสามัญกล่าวว่ หนังสือบางชนิดเก่าไม่ทันสมัยและมีน้อย ควรที่จะหาที่ทันสมัยมาให้บริการ

อุปกรณ์ อาจารย์ได้กล่าวว่า อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนบางชนิดเก่าไม่ทันสมัย ชำรุด ควรปรับปรุงและพัฒนา

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P)

จากการสัมภาษณ์ อาจารย์ถึงการจัดสัดส่วนโครงสร้างของหลักสูตรมีความเห็นตรงกันกับผู้บังคับบัญชาว่า การจัดสัดส่วนโครงสร้างของหลักสูตรสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตรวิชาชีพศึกษา โครงสร้างของหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและมีการจัดเวลาเรียนสอดคล้องและครบถ้วนตามโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียนสามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง อาจารย์ผู้สอนได้กล่าวถึงการจัดการทำแผนการสอนว่าอาจารย์ที่ทำการสอนส่วนมากไม่ได้จบทางด้านการศึกษาไม่เคยฝึกสอนและไม่ได้ผ่านการอบรมหรือดูงานเกี่ยวกับการสอน ทำให้การสอนไม่มีรูปแบบและแบบแผนเท่าที่ควร

การจัดการเรียนการสอน อาจารย์กล่าวว่า เมื่อโรงเรียนกำหนดเนื้อหาให้สอนแล้ว ควรให้อาจารย์สอนให้จบในแต่ละเทอม ซึ่งในบางเทอมมีกิจกรรมมากเกินไปทำให้การเรียนการสอนไม่จบตามเนื้อหาที่กำหนดให้ และอาจารย์มีการเตรียมการสอน และการจัดรูปแบบการสอนไว้หลากหลาย เช่น มีการเขียนเอกสารประกอบการสอน เตรียมการสอนล่วงหน้า สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แต่อาจารย์ผู้สอนได้กล่าวถึงการจัดการทำแผนการสอนว่าอาจารย์ที่ทำการสอนส่วนมากไม่ได้จบทางด้านการศึกษาไม่เคยฝึกสอนและไม่ได้ผ่านการอบรมหรือดูงานเกี่ยวกับการสอนทำให้การสอนไม่มีรูปแบบและแบบแผนเท่าที่ควร

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อาจารย์ในวิชาสามัญได้กล่าวว่า ได้มีการพานักเรียนดูริยางค์ทหารเรือออกไปทัศนศึกษาในสถานที่ต่างๆที่สอดคล้องกับบทเรียน จึงทำให้นักเรียนดูริยางค์ทหารเรือมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดี ส่วนอาจารย์ที่สอนวิชาปฏิบัติเครื่องมือนดนตรี ได้พานักเรียนดูริยางค์ทหารเรือออกฝึกภาคสนามตามจังหวัดต่างๆแล้วแต่แผนที่กำหนด และเมื่อมีการแสดง

คอนเสิร์ตก็จะนำนักเรียนดุริยางค์ทหารเรือออกไปชมและหาความรู้ รวมทั้งมีการจัดแสดงดนตรีภายในกลุ่มของแต่ละเครื่องอีกด้วย

การวัดและประเมินผล อาจารย์ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ได้ประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน มีการชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการวัดผลแก่นักเรียน มีการแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบ และกำหนดคะแนนเองตามความเหมาะสม

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation : P)

สัมภาษณ์อาจารย์ในด้านผลผลิต เกี่ยวกับผลกระทบ ในด้านความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ว่า อาจารย์ไม่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร จึงไม่ทราบถึงระบบหลักเกณฑ์และวิธีตรวจสอบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ไม่เคยได้รับเชิญในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แต่ได้มีการประชุมเกี่ยวกับการจัดทำโครงการสอน มีเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรเพื่อให้อาจารย์ได้ศึกษาหาความรู้ค่อนข้างน้อย แต่ทางโรงเรียนได้มีการเชิญประชุมอาจารย์ผู้สอนในการเรียนการสอนของแต่ละชั้นเพื่อสอบถามปัญหาต่าง ๆ ที่พบในการเรียนการสอน ทั้งยังได้มีการเชิญประชุมก่อนเปิดเทอมจำนวน 2 ครั้ง ในหนึ่งปี

อาจารย์ได้กล่าวถึงนักเรียนว่านักเรียนมีความรู้ในการเล่นดนตรีเข้าใจเทคนิคการเล่นดนตรีได้ในระดับหนึ่งแต่เมื่อจบแล้วเทคนิคต่าง ๆ ที่เคยเรียนก็ได้นำมาใช้อย่างดี นอกจากนี้ นักเรียนยังสามารถเข้าร่วมประกวดวงดนตรีและได้รับรางวัลชนะเลิศ แต่การแต่งเพลงเข้าประกวดยังไม่เคยปรากฏเพียงแต่ได้แต่งเพลงเล่นกันเองภายในโรงเรียนเท่านั้นโดยไม่ได้มีการเผยแพร่แต่อย่างใด นอกจากนี้ยังได้ดัดแปลงอุปกรณ์บางชนิดเช่นถังเก่า ๆ หมวกเหล็ก นำมาทำเป็นเครื่องประกอบจังหวะได้

อาจารย์ยังได้กล่าวถึงการที่นักเรียนทำชื่อเสียงให้แก่หน่วยงานดูได้จากสถิติการของานให้ไปแสดงตามสถานที่ราชการและบริษัทต่างๆ มีการขอเข้ามาเป็นจำนวนมาก เพราะนักเรียนดุริยางค์เมื่อออกไปปฏิบัติภารกิจข้างนอกนั้นนักเรียนมีการประพฤติปฏิบัติตนตามแบบของทหารผู้รักษาระเบียบประเพณีของทหารอย่างดี

ในด้านพฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษา อาจารย์ได้กล่าวว่าเมื่อนักเรียนจบปฏิบัติราชการนั้นอาจารย์ได้สังเกตนักเรียนมีความสุขกับการทำงานเพราะสามารถร่วมทำงานกับผู้อื่นได้ สามารถแก้ปัญหาได้ และทางหน่วยงานก็ยกย่องสนับสนุนให้นักเรียน เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น

อาจารย์ยังได้กล่าวถึงเมื่อนักเรียนจบแล้วทำงานได้ระยะเวลาหนึ่งก็คิดอยากจะโยกย้ายการทำงานไปที่หน่วยงานอื่นเพราะมีตำแหน่งที่ดีกว่า มีสวัสดิการที่ดี และให้โอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนตามที่นักเรียนอยากเรียนในด้านดนตรีที่ตนเองถนัด

สัมภาษณ์อาจารย์ด้านผลิต เกี่ยวกับประสิทธิผลในด้าน ความรู้ อาจารย์ได้กล่าว ว่า เมื่อนักเรียนจบออกไปแล้ว สามารถที่จะนำความรู้ความสามารถต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนได้สอนนำไป ปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

ส่วนทางด้านทัศนคติ อาจารย์ได้กล่าว นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนดุริยางค์ ทหารเรือเป็นอย่างดี ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดในขณะที่ยังออกไปทำงานหรือแสดงในสถานที่ ต่าง ๆ ซึ่งการที่นักเรียนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดได้นั้นนักเรียนต้องมีทัศนคติที่ดีต่อ โรงเรียน โรงเรียนต้องมีหน้าที่อบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ด้านจริยธรรม อาจารย์ได้กล่าวถึงว่านักเรียนทุกคนได้แสดงออกถึงการมีวาจาที่ สุภาพอ่อนน้อมถ่อมตนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี มีความขยันหมั่นเพียร ในการทำงานมีความอดทนสูง

อาจารย์ได้ให้สัมภาษณ์ถึงลักษณะผู้นำของนักเรียนทหารว่า โรงเรียนควรมี การฝึกระเบียบวินัยโดยจัดการเรียนการสอนวิชาทหารทำให้มีจำนวนชั่วโมงมากกว่านี้ เพราะนักเรียน มีระเบียบวินัยที่อ่อนขาดการเคารพผู้บังคับบัญชาต่างเหล่า

ค. ผลการสัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษา

ผลการสัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร การดุริยางค์ ทหารเรือ กองทัพเรือ รูปแบบซีพี (CIPP Model) ของ สตีฟเฟิลบีม (Daniel Stufflebeam) ใน 4 ด้าน คือ การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) สรุปได้ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation : C)

ผู้สำเร็จการศึกษาได้ตอบข้อมูลกับผู้สัมภาษณ์ถึง วัตถุประสงค์ว่า “การจัดการเรียน การสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ทางโรงเรียนกำหนด ทำให้มีความรู้เป็นอย่างดีในด้านการปฏิบัติ และการแสดงต่าง ๆ แต่ในด้านการเรียนวิชาสามัญมีการเรียนค่อนข้างน้อย

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรผู้สำเร็จการศึกษา ได้กล่าวว่า โรงเรียนไม่เคยได้มีการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนวิชาดุริยางค์ ผู้สำเร็จการศึกษาได้ให้ความคิดเห็นว่า ควรจะต้องมีการปรับเปลี่ยน เปลี่ยนแปลงและปรับปรุงให้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของสังคม อยู่ตลอดเวลา ควรฝึกให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหาและหาหลักฐานในการแก้ปัญหา การใช้วิจารณญาณต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา และก้าวทันวิทยาการที่ทันสมัยได้ด้วยตัวเอง

สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ซึ่งได้แก่ ตึกเรียน ห้องเรียน หอพัก และห้องนอน ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นที่ ตึกเรียนควรที่จะจัดเป็นสัดส่วนแยกออกจากห้องนอนของ นักเรียนดุริยางค์หญิง ควรจะมีเพียงห้องสมุดและห้องเรียนอยู่ในตึกเดียวกัน

ห้องเรียน ผู้สำเร็จการศึกษา กล่าวว่า ควรจะมีห้องที่กว้างเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน แสงสว่างควรจะมีเพียงพอ

หอพัก หอพักนักเรียนหญิงไม่มี ได้ใช้อาคารเรียนชั้นบนของนักเรียนดุริยางค์ เป็นห้องนอนซึ่งมีความแออัดมากเพราะนักเรียนหญิงมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ นักเรียนดุริยางค์ชาย มีหอพักและห้องนอนเป็นสัดส่วนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

ผู้สำเร็จการศึกษาได้กล่าวถึงห้องสมุดว่า มีหนังสือให้คั่นคว้าน้อย การยืมหนังสือยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร เจ้าหน้าที่ห้องสมุดไม่ได้จบบรรณารักษ์โดยตรง

ห้องสุขา ผู้สำเร็จการศึกษา กล่าวว่า ห้องสุขานั้นตนเองไม่มีปัญหาแต่อย่างไร สามารถไปใช้ที่ห้องนอนได้

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I)

อาจารย์ผู้สอน มีความรู้ความสามารถตรงตามวิชาที่สอน ทั้งวิชาทฤษฎีและ วิชาปฏิบัติเครื่องมือดนตรี มีความกระตือรือร้นในการสอน มีการทำแผนการสอนใส่ใจและดูแลนักเรียน นำความรู้ใหม่ ๆ มาถ่ายทอดให้นักเรียนอยู่เสมอ นอกจากนี้ ผู้สำเร็จการศึกษายังมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ควรเป็นที่ปรึกษาแก่นักเรียนได้ โดยให้นักเรียนรู้สึกว่าเขาเป็นบุคคลสำคัญบุคคลหนึ่ง ให้คำแนะนำและแก้ปัญหาของนักเรียนได้ เข้าใจความต้องการของนักเรียนได้ เป็นตัวอย่างที่ดี และกระตุ้นนักเรียนอยู่เสมอ และอาจารย์ควรเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านการฝึกดนตรีและ เอาใจใส่ในการสอน อาจารย์ควรที่จะยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนบ้างก่อนการตัดสินใจไม่ควรใช้อารมณ์ อาจารย์ที่ทำการสอนส่วนมากจบทางการดุริยางค์ ไม่เคยได้ผ่านการอบรมหรือดูงานเกี่ยวกับการสอนจึงทำให้การสอนไม่เหมาะสมเท่าที่ควร

ด้านบุคลากรสายงานต่าง ๆ ผู้สำเร็จการศึกษาได้กล่าวว่า เจ้าหน้าที่เครื่องช่วย การศึกษาอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนโดยมีการติดตั้งอุปกรณ์การสอน เช่น ติดตั้งเครื่องฉายโปรเจคเตอร์ ทีวี ส่วนเจ้าหน้าที่ห้องคลังดนตรีซึ่งมีหน้าที่ให้นักเรียนเบิกยืมเครื่องดนตรีและดูแลรักษาเครื่องดนตรีของโรงเรียน ก็ได้ทำหน้าที่ได้อย่างดี

หนังสือ ตำรา เอกสาร วารสารและอุปกรณ์ต่างๆ ผู้สำเร็จได้กล่าวว่า หนังสือ ตำราที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรีเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน แต่ตำราเอกสารที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอนวิชาสามัญไม่เพียงพอ บางชนิดเก่าไม่ทันสมัย ควรจัดหาที่ทันสมัยมาไว้ที่ห้องสมุด

อุปกรณ์ต่าง ๆ ในที่นี้ผู้สำเร็จการศึกษาได้กล่าวถึง เครื่องดนตรีซึ่งมีอายุการใช้งานที่เก่า บางชนิดไม่มีความทันสมัย ซ้ำรูด ควรจะมีการจัดซื้อหรือปรับปรุงพัฒนาให้นักเรียนได้ใช้ของ ที่ใหม่จะทำให้การเรียนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

งบประมาณ ผู้สำเร็จกล่าวว่า ในเรื่องของงบประมาณผู้สำเร็จการศึกษาไม่ทราบในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณที่ทางราชการได้จัดสรรให้

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P)

จากการสัมภาษณ์ ผู้สำเร็จการศึกษา กล่าวถึงการจัดสัดส่วนโครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับระดับชั้นปี ได้มีการจัดการเวลาเรียนสอดคล้องและครบถ้วนตามโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพของนักเรียน ดุริยางค์ทหารเรือ และสังคมปัจจุบันซึ่งสามารถทำให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอน ผู้สำเร็จการศึกษาได้กล่าวว่า ในการสอนอาจารย์ใช้ตนเองเป็นศูนย์กลางของการจัดการเรียนการสอนมากซึ่งเป็นวิธีที่ไม่เอื้อต่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนและไม่จูงใจการเรียนเลย ซึ่งตามหลักการจัดการเรียนการสอนของ ดิวอี้ กล่าวว่า การเรียนรู้ที่ดีต้องมาจากการกระทำโดยผู้เรียนเอง ดังนั้นเพื่อให้อาจารย์ได้สามารถใช้ทักษะหลาย ๆ ลักษณะในการสอนเพื่อเสริมสร้างการสอนให้มีคุณค่า น่าสนใจ และสามารถสนองความต้องการของนักเรียนแต่ละคน ดังนั้นโรงเรียนควรจะมีการพัฒนาอาจารย์ให้รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองให้มากขึ้น และควรจะมีการจัดอบรมอาจารย์ในเรื่องการจัดการเรียนการสอน หากกลยุทธ์ให้นักเรียนมีวินัยในชั้นเรียน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้สำเร็จการศึกษาได้กล่าวว่า อยากจะมีส่วนร่วมในการแนะนำประสบการณ์ที่ตนเองผ่านมาให้รุ่นน้องทราบเพื่อจะได้มีการจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย ควรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่แปลกใหม่ จะได้ไม่เบื่อเพราะทุก ๆ ปีจะเหมือนกันทุกครั้ง

การวัดและประเมินผล ผู้สำเร็จการศึกษาได้กล่าวว่า อาจารย์ได้มีการวัดผล ประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอนทุกวิชา และแจ้งให้ผู้เรียนทราบหลังสอบทุกครั้ง ทั้งยังให้นักเรียนได้มีโอกาสและมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ส่วนการประเมินผลของโรงเรียนมีความโปร่งใสในการวัดและประเมินผล ได้แจ้งผลให้นักเรียนทราบ โดยมีการติดประกาศทุกครั้งที่มีการสอบกลางภาคและปลายภาค

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation : P)

สัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษาในด้านผลผลิต เกี่ยวกับผลกระทบ ในด้านความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาว่า ด้านวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง และการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่แล้ว แต่โรงเรียนควรจะเน้นในเรื่องการคิดวิเคราะห์ และควรจัดกิจกรรมหรือโครงการที่สร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย รักความสามัคคี รักหน่วยงาน

ผู้สำเร็จกล่าวถึงสมรรถนะทางด้านดนตรี ว่าตนเองมีเทคนิคความรู้ความเข้าใจ ในการรวมวงได้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงดนตรีที่ตนเองมีความรับผิดชอบ สามารถจัดวง ดนตรีแสดงในงานต่าง ๆ ได้โดยที่ได้รับการชมเชยทุกครั้ง ทั้งยังสามารถปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องใน การรวมวงของตนเองได้

สัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษาด้านผลผลิต เกี่ยวกับประสิทธิผลในเรื่องความรู้ ว่าการนำความรู้ที่ได้ศึกษาสามารถดัดนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงานอื่นได้และยังได้ให้ความสำคัญ ในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังได้ศึกษา ระเบียบวินัย กฎข้อบังคับของทางราชการเป็นอย่างดีและกระทำด้วยความเต็มใจ รวมถึงการมีกิริยา วาจาที่สุภาพอ่อนน้อมถ่อมตนกับผู้ที่เป็นผู้บังคับบัญชาและผู้ที่มาติดต่อประสานงานจากทุก ๆ หน่วย

การมีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงาน ผู้สำเร็จการศึกษาได้ให้สัมภาษณ์ว่า ตนเองมีใจ รักและเข้าใจในงานที่รับผิดชอบทุกเรื่อง มีความตระหนักในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อครอบครัวและ ผู้ว่าจ้างให้ไปแสดงดนตรีตามงานต่าง ๆ มีความกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้วิชาชีพ เจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ยังได้ศึกษาหาความรู้ ความชำนาญเพื่อพัฒนางานและวิชาชีพ

จริยธรรม ผู้สำเร็จการศึกษาได้ให้สัมภาษณ์ว่า ตนเองนั้นมีจิตสำนึกที่ตั้งงามใน การให้บริการทางด้านดนตรี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละ อดทน มีน้ำใจ สุภาพ อ่อนโยน และแสดงความรับผิดชอบในการที่ให้บริการที่เกิดความผิดพลาด

ลักษณะของผู้นำของนักเรียนทหาร ผู้สำเร็จการศึกษาได้มองตัวเองว่า มีลักษณะ ของความเป็นทหารที่เหมาะสมขณะปฏิบัติหน้าที่ เป็นผู้นำได้ในบางโอกาสก็ทั้งยังเป็นผู้ประพฤติ ปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมทหารเรือ การแต่งกายสะอาดเรียบร้อยและถูกระเบียบ มีความเชื่อมั่น ในตนเอง มีไหวพริบ รอบคอบ มีความเสียสละและมีความคิดก้าวไกลในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กอทพเรื่อ โดยใช้รูปแบบซีปปี้ (CIPP Model) ใน 4 ด้าน คือ การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กอทพเรื่อ โดยใช้รูปแบบซีปปี้ (CIPP Model) ของสตีฟเฟิลบีม (Daniel Stufflebeam) ใน 4 ด้าน คือ การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation)
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กอทพเรื่อ โดยใช้รูปแบบซีปปี้ (CIPP Model) ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluations) และด้านผลผลิต (Product Evaluation) จำแนกเป็น ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บังคับบัญชา อาจารย์และผู้สำเร็จการศึกษาใน กอทพเรื่อ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 ถึงปีการศึกษา 2550 ซึ่งได้รับการบรรจุให้รับราชการ อยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 201 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แยกเป็น กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยเปิดตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) จากนั้นสุ่มโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกเป็น ผู้บังคับบัญชา จำนวน 24 คน อาจารย์ จำนวน 37 คน และผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 75 คน รวมจำนวน 136 คน และกลุ่มตัวอย่างสำหรับการสัมภาษณ์ ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกผู้บังคับบัญชา จำนวน 3 คน อาจารย์ จำนวน 5 คน และผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 5 คน รวมจำนวน 13 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview form) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขอบเขตของเรื่องที่ศึกษา โดยแบบสอบถามเป็นการประเมินหลักสูตรการศึกริยวงค์ทหารเรือ กองทัพเรือ ในด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation) มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บังคับบัญชา

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามอาจารย์

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษา

ซึ่งแบบสอบถามแต่ละฉบับแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ส่วนแบบสัมภาษณ์ มีจำนวน 3 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชา

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์อาจารย์

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษา

แบบสัมภาษณ์แต่ละฉบับแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สัมภาษณ์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ปลายเปิดแบบมีโครงสร้าง สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามของผู้บังคับบัญชา เท่ากับ .93 แบบสอบถามของอาจารย์ เท่ากับ .83 และแบบสอบถามของผู้สำเร็จการศึกษา เท่ากับ .78

การสัมภาษณ์ผู้วิจัยวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์จากความคิดเห็นที่ได้มาปรับข้อคำถามให้กระชับ และไม่ซ้ำซ้อน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 เรื่อง คือ การประเมินหลักสูตร และการศึกษาแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการศรียาองค์การเภสัชกรรม กงทัฬหเรือ ดังนี้

ก. การประเมินหลักสูตรการศรียาองค์การเภสัชกรรม 4 ด้าน

1. ด้านบริบท จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โรงเรียนการศรียาองค์การเภสัชกรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโรงเรียนการศรียาองค์การเภสัชกรรม ที่ใช้อยู่ขณะนี้มีความสอดคล้องกับผู้เรียน มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง แต่เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมของสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป อาจจำเป็นต้องปรับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้ทันสมัย เป็นไปตามค่านิยมของสังคม

2. ด้านปัจจัยนำเข้า ความพร้อม ความเหมาะสมเกี่ยวกับนักเรียนการศรียาองค์การเภสัชกรรม ครูผู้สอน บุคลากรสายงานต่าง ๆ รวมถึงหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร อุปกรณ์ต่าง ๆ และงบประมาณ พบว่าผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรการศรียาองค์การเภสัชกรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และอาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสถานศึกษามีงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนา ห้องฝึกซ้อมดนตรีน้อย และสื่อการสอนบางชนิดเก่าไม่ทันสมัย อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

3. ด้านกระบวนการ โครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล การวัดและประเมินผล พบว่าผู้บังคับบัญชา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นตรงกันว่าโครงสร้างหลักสูตร มีความเหมาะสมกับ สัดส่วนของหน่วยกิตและเวลาเรียน อาจารย์ส่วนใหญ่มีการเตรียมการสอน มีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม สอนครบตามแนวการสอน การวัดผลและประเมินผล ความชัดเจนของเกณฑ์ ทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์ มีความคิดเห็นในด้านกระบวนการของหลักสูตรการศรียาองค์การเภสัชกรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านผลผลิต การใช้หลักสูตรสถานศึกษาและผลการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งประเมินทักษะสมรรถนะทางด้านการดนตรี พฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษา ทักษะคิด จริยธรรม ลักษณะความเป็นผู้นำ ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ผู้บังคับบัญชา และอาจารย์ มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ข. แนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 4 ด้าน

1. ด้านบริบท ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการสัมภาษณ์ ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร สรุปได้ว่าวัตถุประสงค์และจุดประสงค์ของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับหลักสูตรอาชีวศึกษา แยกตามประเภทที่นักเรียนถนัด ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฉบับที่ 5 พ.ศ.2545 การปฏิรูประบบราชการ และสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของกองทัพเรือ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โดยหน่วยงานเป็นผู้จัดการศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรตามความชำนาญและความต้องการของหน่วย และมุ่งที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ เพิ่มพูนทักษะ ด้านวิชาชีพ เพื่อให้กำลังพลของกองทัพเรือมีประสิทธิภาพพร้อมที่จะปฏิบัติตามภารกิจในการรักษาความมั่นคงและป้องกันประเทศ สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ซึ่งได้แก่ ดึกเรียน ห้องเรียน หอพัก และห้องนอน มีความเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ยกเว้นห้องเรียน มีขนาดห้องไม่พอเหมาะกับจำนวนนักเรียนในแต่ละชั้นปี ห้องสมุด หนังสือในห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นโน้ตเพลง ซึ่งเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ในขณะที่กำลังให้มีหนังสือประกอบการเรียนเพื่อการค้นคว้าของเด็กนักเรียนอีกด้วย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เพราะส่วนใหญ่เป็นที่โล่งทางโรงเรียนได้จัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจโดยจัดเป็นเก้าอี้นั่งพักไว้สำหรับเด็กตามมุมที่เหมาะสม เสริมจากการมีสวนหย่อมในอีกด้วย การประกอบเลี้ยง ควรแยกการปรุงอาหารออกจากพลทหารเพราะเด็กและพลทหารมีการเจริญเติบโตแตกต่างกัน และควรจัดอาหารให้ครบหลัก 5 หมู่ ห้องสุขา ควรจะมีห้องสุขาทั้งภายในอาคารเรียนให้มากกว่านี้ ทั้งยังต้องมีห้องสุขาให้ครูที่มาทำการสอนอีกด้วย

2. ด้านปัจจัยนำเข้า ในการสัมภาษณ์ ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับนักเรียนดุริยางค์ สรุปได้ว่า นักเรียนต้องมีความพร้อมที่จะเรียนซึ่งการเรียนการสอนนั้นต้องเรียนทั้งวิชาสามัญ วิชาดนตรี และวิชาทหาร ที่จะเน้นไปในด้านระเบียบวินัย ต้องมีการเข้าเวรตอนกลางคืนทำให้เหนื่อยจากการเล่าเรียน เมื่อเข้ามาเรียนแล้วจะมีความกระตือรือร้นในการเรียนค่อนข้างน้อย อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอน มีเทคนิควิธีการสอนและการเล่นดนตรีมาสอนนักเรียน บุคลากรสายงานต่าง ๆ จะเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของอาจารย์และนักเรียน ส่วนอุปกรณ์การเรียนการสอนบางชนิดเก่าไม่ทันสมัย ควรมีการปรับปรุงพัฒนา ทางด้านงบประมาณได้รับการจัดสรรจากทางกองทัพที่จัดสรรให้

3. ด้านกระบวนการ ในการสัมภาษณ์ ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษาสรุปได้ว่าการจัดสัดส่วนโครงสร้างหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนสามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีการจัดให้มีการแสดงดนตรีตามสถานที่ต่าง ๆ นำนักเรียนไปทัศนศึกษาที่สอดคล้องกับบทเรียน มีการจัดแสดงดนตรีภายในกลุ่มของแต่ละเครื่อง การวัดและประเมินผล มีการวัดและประเมินผลครอบคลุมการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้านและแจ้งผลการเรียนให้นักเรียนทราบโดยมีการตีพิมพ์ประกาศทุกครั้งที่มีการสอบกลางภาคและปลายภาค

4. ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเทคนิคการเล่นดนตรีเป็นอย่างดี มีการรักษาและดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงเกียรติยศ ประพฤติปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมทหาร ทั้งยังได้มีการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนต่อในระดับสูง ด้านประสิทธิผล ในด้านจริยธรรม มีความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ดำรงตนเป็นคนดี รักษาเกียรติ และศักดิ์ศรี เคารพสิทธิและหน้าที่ของตน การมีวินัย ในตนเอง การรักษาและประพฤติตนตามแบบธรรมเนียมทหาร มีภาวะผู้นำ มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าตัดสินใจ และเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

การอภิปรายผล

ผลจากการประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ มีประเด็นที่ผู้วิจัยจะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ด้านบริบท จากการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ว่า มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จากแบบสอบถามของผู้บังคับบัญชา อาจารย์และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในรายชื่อแตกต่างกัน โดยผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นตรงกัน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการของ กองดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือและสังคม ในปัจจุบัน โดยครอบคลุมให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาการในวิชาชีพ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ เป็นผู้มีความประพฤติที่ดีงาม และมีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับ สงัด อุทรานันท์ (2532: 204-206) ที่กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ดี จะต้องให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติ นอกจากนี้งานวิจัยของ สาววินี ภูวสุนทรเทศ (2547: 82) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัยบูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความเหมาะสมอาจเป็นเพราะว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตั้งอยู่บนพื้นฐานของการศึกษา สามารถนำไปปฏิบัติได้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและชาติโดยมุ่งให้เห็นประโยชน์ส่วนรวม มีความเสียสละ มีความภาคภูมิใจในประเทศชาติและมีความศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ์ (2547: 91-92) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการโรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี พบว่า อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมว่า วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจนสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน

อาจารย์มีความคิดเห็นการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ว่า มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรยังไม่ครอบคลุมในทุกๆด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์มองถึงการ จัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งไม่มีความชัดเจนเท่าที่ควร ดังที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ในตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตราที่ 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและ 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างมีสัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน. 2547: 13-14)

ส่วนในเรื่องสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้แก่ ดึกเรียน ห้องเรียน หอพัก ห้องนอน ห้องสมุด สถานที่เล่นกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การประกอบเลี้ยง (โภชนาการ) และห้องสุขา ผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นตรงกันอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ด้านห้องสมุดอาจารย์มองว่าหนังสือตำราในห้องสมุดมีน้อย ควรจัดที่ทันสมัยมาให้บริการโดยเฉพาะหนังสือในวิชาสามัญทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษกานดา สุภาพงษ์ (2541: 81-82) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษาศาสตร์ของการศึกษานอกเวลา ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2529 พบว่า อุปสรรคการเรียนการสอนมีคุณภาพต่ำไม่ทันสมัยและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ความสะดวกในการรับบริการด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนมีน้อย ตำราเรียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษไม่ทันสมัย และเพียงพอต่อการเรียนการสอน สถานที่เรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีสภาพคับแคบบรรยากาศไม่น่าเรียน จำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน

2. ด้านปัจจัยนำเข้า จากแบบสอบถามของผู้บังคับบัญชา อาจารย์และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในรายละเอียดแตกต่างกัน โดยอาจารย์มองว่า สถานศึกษาควรที่จะมีงบประมาณในการปรับปรุงและพัฒนาห้องฝึกซ้อมดนตรี เนื่องจากห้องดนตรีมีจำนวนไม่เพียงพอต่อนักเรียนและมีสภาพที่คับแคบ บรรยากาศไม่น่าเรียน จำนวนห้องไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอนทำให้นักเรียนขาดความสนใจ ซึ่งงานวิจัยของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544: 72-77) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะการขาดแคลน วารสาร ตำรา อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องเรียนที่ไม่มีคุณภาพส่งผลทำให้เกิดการขาดความคล่องตัวในการจัดการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดห้องเรียนวิชาปฏิบัติมีความเหมาะสม อาจเป็นเพราะว่าในการเรียนภาคปฏิบัติ

มีห้องปฏิบัติงานที่ได้รับการออกแบบไว้เป็นอย่างดี นักศึกษาได้แยกการปฏิบัติงานในแต่ละสาขาวิชาเอก และเมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ควรมีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย และเพียงพอ ต่อการเรียนการสอน ควรเพิ่มเวลาในการบริการของห้องสมุด

3. ด้านกระบวนการ จากการวิเคราะห์แบบสอบถามผู้บังคับบัญชา อาจารย์และผู้สำเร็จ การศึกษา พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ อาจารย์มีความรู้สามารถสอนตรงตามวิชาที่สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เป็นวิชาที่เน้นการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ และทักษะ ในการปฏิบัติงาน อาจารย์ที่ทำการสอนมีเทคนิควิธีการสอนที่ดีตรงตามวิชาที่สอน ผู้มีบทบาทที่สำคัญ ในการสอนก็คืออาจารย์ ดังที่ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 28-30) ได้กล่าวว่าครูเป็นตัวจักรที่สำคัญ ที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ การเอาใจใส่ต่อการสอนของครู การสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย ของหลักสูตร และการเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผล ให้การนำหลักสูตรไปใช้ได้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ และจากการวิเคราะห์ความคิดเห็น

จากแบบสอบถามของผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ผู้บังคับบัญชา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นตรงกันว่าโครงสร้างหลักสูตร มีความเหมาะสม สัดส่วนของหน่วยกิตกับเวลาเรียน อาจารย์ส่วนใหญ่มีการเตรียมการสอน มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม สอนครบตามแนวการสอน การวัดผลและประเมินผล ความชัดเจนของเกณฑ์ ทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์ มีความคิดเห็นในด้าน กระบวนการของหลักสูตรการดูริยางค์ทหาวเรือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เนื้อหาของวิชาทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหา ของวิชาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้จริง จะเห็นได้ว่าโครงสร้างของหลักสูตร จะเน้นภาคปฏิบัติมาก เพราะเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และความชำนาญในการปฏิบัติงาน เพราะสาขานี้เป็นสาขาวิชาชีพ เมื่อผู้เรียนได้ศึกษาจบหลักสูตรไปแล้วสามารถที่จะประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อในระดับสูงได้ กระบวนการเรียนการสอนของอาจารย์ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงาน ในด้านการดูริยางค์ได้จริง ดังที่งานวิจัยของ อภากร บุญสม (2536: 88-99) ที่ทำการวิจัยการประเมิน หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง สาขาวิชาการเลขานุการ พบว่า ด้านกระบวนการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับมากทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นวิชาที่เน้นการเรียน ในภาคปฏิบัติเพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้และมีทักษะใน การปฏิบัติงาน ส่วนการวัดและประเมินผล ส่วนใหญ่เป็นวิชาที่เน้นการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับความรู้ และทักษะ ในการปฏิบัติงาน ครู อาจารย์ที่ทำการสอนมีประสบการณ์ในด้านวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ส่วน ไพศาล หวังพานิช (2536: 54-55) กล่าวว่า ผู้สอนควรดำเนินการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

มีคุณภาพ เป็นธรรม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและประเมินผลอย่างเป็นระบบและนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน

ส่วนอาจารย์ มีความคิดเห็นในด้านกระบวนการเรียนของหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์มองโครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ในด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้ และสอดคล้องกับความต้องการของ กองดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาวรรณ พุทธสงครามต์ (2540: 119) ที่พบว่า เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสม ส่งผลให้ผู้เรียน มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ส่วนด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตรสาขาวิชา สาขาศิลปหัตถกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ ดังที่ เสริมศรี ไชยศร (2526: 5-8) กล่าวว่า จัดโครงสร้างหลักสูตรควรมีการสอดแทรกคุณธรรมและทักษะที่จำเป็นสำหรับ ชีวิตและสังคม ในวิชาแกนบังคับทั่วไปหรือการศึกษาทั่วไปประกอบด้วยเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่เน้น ทักษะที่จำเป็นสำหรับชีวิตและสังคมเป็นหลัก และส่งเสริมให้ผู้เรียนต่างวิชาเอก เพื่อจะได้วิเคราะห์ ปัญหาหรือศึกษาค้นคว้าร่วมกัน และให้มีทั้งประสบการณ์พื้นฐานเบื้องต้นและประสบการณ์ที่ต้องการ วุฒิภาวะขั้นสูง มีการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมความเข้าใจและทักษะแบบองค์รวม และเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจอย่างแท้จริง

4. ด้านผลผลิต เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและผลการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้ง ประเมินทักษะสมรรถนะทางการดนตรี พฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษา ทักษะคิด จริยธรรม ลักษณะความเป็นผู้นำ จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นจากแบบสอบถามของผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ผู้บังคับบัญชา และอาจารย์ มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บังคับบัญชา และอาจารย์ มองว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความรับผิดชอบหน้าที่ ค่อนข้างน้อย ขาดจิตสำนึกในวิชาชีพ ไม่มี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และไม่กล้าตัดสินใจและมีความรู้ในด้านวิชาชีพไม่ค่อยดี แต่ผู้สำเร็จการศึกษา กลับมองว่าตนเองมีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการดนตรีได้อย่างดีและตนเองมีความพึงพอใจ ในลักษณะงาน เพราะได้ทำงานตรงตามสาขาที่ได้เรียนมา ซึ่งทำให้เห็นว่าตนเองมีประสิทธิภาพใน การทำงานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไดยส์ (Dyess, 1982: 4702-A) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีความพึงพอใจในประสบการณ์ที่ได้รับจากหลักสูตรสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการ ปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี แต่ในมุมมองของ ผู้บังคับบัญชา และอาจารย์ กลับมองว่าผู้สำเร็จ การศึกษายังมีทักษะในการเข้าร่วมวงค่อนข้างน้อยอาจเป็นเพราะประสบการณ์ในการทำงานหรือ อาจเป็นเพราะว่าผู้บังคับบัญชาคาดหวังต่อประสิทธิผลของผู้สำเร็จการศึกษาไว้สูงซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัย ของ อาภากร บุญสม (2536: 95) ที่พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาถึงแม้จะมี

ความพึงพอใจต่อประสิทธิผลของผู้สำเร็จการศึกษา แต่ก็มี ความคาดหวังที่ต้องการที่จะได้ผู้สำเร็จ การศึกษาที่มีประสิทธิภาพขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ อุทัยพรรณ สุดใจ (2547: 7) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทศนคติหรือระดับความพึงพอใจของบุคคลต่อกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพ ของกิจกรรมนั้น ๆ โดยเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยมและประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ ระดับของความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อกิจกรรมนั้น ๆ สามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะที่เกิดจากงานวิจัย

1.1 ด้านบริบท การจัดทำหลักสูตร โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือควรมีการประชุม ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ที่รับผิดชอบในแต่ละวิชาเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของ หลักสูตรจะได้ไม่เกิดความซ้ำซ้อน และควรมีการวิเคราะห์หลักสูตรก่อนที่จะเปิดการเรียนการสอนใน แต่ละปีการศึกษา อีกทั้งฝ่ายศึกษาคควรจัดหาหนังสือและตำราให้มีความทันสมัยและติดตั้งระบบ สารสนเทศเพื่อการศึกษาให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน อีกทั้งห้องออกกำลังกาย ในปัจจุบันชำรุด เสียหาย ควรจัดหาและซ่อมแซมให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนและจัดเจ้าหน้าที่ดูแลบำรุงรักษา อุปกรณ์ออกกำลังกายให้กับนักเรียนด้วย ควรเสนอขอของบประมาณในการจัดทำห้องพักผ่อนให้กับ นักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ผ่อนคลายจากการเรียนและการฝึก โรงเรียนควรส่งผู้ดูแลเรื่องอาหารของ นักเรียนไปอบรมหลักสูตรโภชนาการสำหรับเด็กในวัยเรียน ควรจัดหาพื้นที่ในการสร้างห้องสุขาเพิ่มเติม ในอาคารเรียน เพื่อให้ถูกสุขลักษณะและเพียงพอกับจำนวนนักเรียนในปัจจุบัน

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า โรงเรียนควรมีผลิตตำราทางด้านดนตรี แบบฝึกหัดของ วิชาต่าง ๆ ขึ้นใช้เอง เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และควรมีการศึกษาค้นคว้าสิ่งที่เป็น ความรู้ใหม่ ๆ วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย สำหรับเอกสารประกอบการเรียนการสอนควรได้รับการแก้ไขโดยด่วน

1.3 ด้านกระบวนการ โรงเรียนควรมีทำแบบประเมินโครงสร้างของหลักสูตรเป็นระยะ ๆ ทุก 3-5 ปี พร้อมทั้งจัดทำเป็นรายงาน เพื่อติดตามความก้าวหน้า ชี้อุปกรณ์พร้อมของหลักสูตร พัฒนา หลักสูตรให้ทันสมัยยิ่งขึ้นไป และควรจัดการเรียนการสอนเสริมในวิชาภาษาอังกฤษ เช่น จัดชั่วโมง สนทนาภาษาอังกฤษนอกเวลาเรียนจะทำให้ นักเรียนมีการพูด การฟัง ได้เรียนรู้การใช้ภาษาใน ชีวิตประจำวันและเป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษ

1.4 ด้านผลผลิต ควรปลูกฝังให้นักเรียนมีความเป็นผู้นำ กล้าคิดและกล้าแสดงออก

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรการศึกริยาศ์ทหารเรือ กองทัพเรือ อย่างต่อเนื่องในด้านต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรต่าง ๆ ในระดับ เดียวกันและนำมาปรับปรุงหลักสูตรของโรงเรียนในปัจจุบันเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ ด้านวิชาชีพและวิชาสามัญไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

2.3 ควรมีการติดตามประสิทธิผลการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร การศึกริยาศ์ทหารเรือ กองทัพเรืออย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2534). *เทียบความรู้ผู้สมัครตามหลักสูตรการดุริยางค์ตอนปลาย*. (แผ่นพับ). ไม่ปรากฏเลขหน้า.
- กรมวิชาการ. (2546). *รายงานการติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ปีที่ 6 2546*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การคลังสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กองทัพเรือ. (2522). *ความรับผิดชอบและหน้าที่ของโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ. คำสั่งกองทัพเรือ* (เฉพาะ)ที่ 129/2522. กรุงเทพฯ: กองทัพเรือ. ถ่ายเอกสาร.
- (2548). *แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานในการจัดแสดงก่อนเวลาในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนามของหน่วยทหารรักษาพระองค์ ประจำปี 2548*. คำสั่งกองทัพเรือ (เฉพาะ) ที่ 111/2548. กรุงเทพฯ: กองทัพเรือ. ถ่ายเอกสาร.
- (2550ก). *สาส์นจากผู้บัญชาการทหารเรือเนื่องในวันกองทัพเรือ*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขานุการกองทัพเรือ.(แผ่นพับ). ไม่ปรากฏเลขหน้า.
- (2550ข). *ให้ข้าราชการ และนอช.ไปปฏิบัติราชการจำหน่ายดอกไม้ปี่ สนามเสื่อป่า*. คำสั่ง ดย.ทร.ฐท.กท.(เฉพาะ)ที่ 56/2550. กรุงเทพฯ: กองทัพเรือ. ถ่ายเอกสาร.
- (2550ค). *ให้ข้าราชการ และนอช.ไปปฏิบัติราชการงานวันเด็กแห่งชาติ ณ กองบัญชาการทหารสูงสุด.คำสั่ง ดย.ทร.ฐท.กท.(เฉพาะ)ที่ 24/2550*. กรุงเทพฯ: กองทัพเรือ. ถ่ายเอกสาร.
- กรมยุทธศึกษาทหารเรือ. (2521). *การดำเนินการศึกษาของโรงเรียนชุมพลทหารเรือ และโรงเรียนซึ่งจัดการศึกษาเป็นภาคในส่วนการศึกษาที่ 3*. คำสั่งกรมยุทธศึกษาทหารเรือที่ 30/2521 กรุงเทพฯ: กองทัพเรือ. ถ่ายเอกสาร.
- (2547). *สรุปผลการประชุมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันของกองทัพ วันที่ 29 เมษายน 2547*. กรุงเทพฯ: กรมยุทธศึกษาทหารเรือ. ถ่ายเอกสาร.
- กองดุริยางค์ทหารเรือ. (2537). *หลักสูตรการดุริยางค์ตอนปลาย โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ พุทธศักราช 2537*. กรุงเทพฯ: กองดุริยางค์ทหารเรือ. ถ่ายเอกสาร.
- (2540). *การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ*. คำสั่งกองดุริยางค์ทหารเรือ(เฉพาะ)ที่2/2540. กรุงเทพฯ: กองทัพเรือ. ถ่ายเอกสาร.
- (2545). *หลักสูตรการดุริยางค์ตอนปลาย*. กรุงเทพฯ: กองทัพเรือ. ถ่ายเอกสาร.
- (2546). *รายงานการประเมินตนเอง ปี 2546*. กรุงเทพฯ: กองทัพเรือ. ถ่ายเอกสาร.
- กองดุริยางค์ทหารเรือ. (2547). *126ปี ดุริยางค์ทหารเรือ.ปี 2547*. หน้า 10-13.

- กมลรัตน์ วิจิตรกุล. (2542). การประเมินหลักสูตร นักบริหารงานประชาสัมพันธ์รุ่นพิเศษของสถาบัน
การประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- กัมปนาท อาชา. (2545). การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา.
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา).
มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. (2534). การเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคมในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ : ผลกระทบต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทศวรรษหน้า. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกษกานดา สุภาพจน์. (2533). การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจ วิชาเอกธุรกิจศึกษาการเลขานุการ
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2529. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชนิษฐา จันทรเศขร. (2548). การประเมินโครงการส่งเสริมกีฬานักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร
ปีการศึกษา 2546. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชนิษฐา วิทยาอนุมาศ. (2544). รวมบทความทางการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ใจทิพย์ เข็มรัตน์. (2539). การพัฒนาหลักสูตร : และแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: อลีน เพลส.
- ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์. (2543). การประเมินการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ถนัด บวรชัย. (2549). การประเมินหลักสูตรการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน
(Drug Abuse Resistance Education) D.A.R.E. ประเทศไทยโดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้
(CIPP Model). สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิตินา เขมมณี. (2535). การประเมินหลักสูตร ในรวมบทความประเมินโครงการ กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรงพล เกื้อนุ้ย. (2544). ประเมินผลการฝึกอบรมตามแผนพัฒนาบุคลากรฝ่ายบริการ (2542-2544)
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ปัญหาพิเศษ รม. (การบริหารทั่วไป). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2550, จาก [ฐานข้อมูล
วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ](#).

- ทักษ์สุตา ปานอุทัย; และคนอื่นๆ. (2548, มกราคม-เมษายน). เครื่องมือช่วยในการนำ CIPP model ไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมต่างแบบยั่งยืน ของนักประเมินและผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับงาน การประเมิน. วารสารการวัดผลการศึกษา. 26 (78): 40.
- ดำรง บัวศรี. (2532). *ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.
- ธัญวิษณุ ไตรรัตน์. (2544). *การพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6* แผนงานเลือก เรื่อง สมุนไพรในชุมชนสาระคุณ . วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรศักดิ์ คงเจริญ. (2545). *การประเมินคุณลักษณะศรูอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 7*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นงรัตน์ สุขสม. (2540). *การประเมินหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต(สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นันทกิจ ศรีหานารถ. (2546). *การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2540)*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- นิത്യ โรจน์รัตนวาณิชย์. (2548). *การศึกษาวิเคราะห์และออกแบบการตรวจสอบคุณภาพภายใน สถานศึกษาสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- นิภารัตน์ ทิพโชติ. (2550). *การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 กรณีศึกษา โรงเรียน วัดบึงทองหลาง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์. (2540). *การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจพุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิตารัตน์ ศิลปะเดช. (2536). *การประเมินหลักสูตร : กรอบแนวคิดในการประเมิน*. ประมวลบทความ หลักสูตร: สาระร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- บุญเจ็ด ไสภณ. (2548). แนวคิดและขั้นตอนการประเมินโครงการต่างๆ. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 เมษายน 2551, จาก <http://www.statistic.cad.go.th/download/pr502.pdf>
- บุญเรือง สมประจบ. (2541). การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกหลักสูตร สาขางานเฉพาะเครื่องไม้ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจวรรณ สุธรรมรักษ์. (2546). การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบริหารคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปริญญาานิพนธ์. กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2542). การประเมินโครงการ. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2551, จาก <http://epo.go.th/monitor/eleverway/download/chap1.pdf>.
- ประทีป เมธาคณวุฒ. (2545). หลักสูตรอุดมศึกษา : การประเมินและการพัฒนา. กรุงเทพฯ: นิธิ เอ็มโกลด์ไทยซึ่ง กรุ๊ป.
- ประไพพรรณ ชัยพันธ์เศรษฐ์. (2547). การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการโรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพศาล หวังพานิช. (2536). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินโครงการ ในเอกสารประกอบการอบรมเทคนิคการประเมินโครงการ กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พัชรินทร์ วัชรกิตตานนท์. (2551). การใช้หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนนานาชาติที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากองค์กรต่างประเทศในกรุงเทพ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภรณ์ีย์ (กัณฑ์บุตร) มหานนท์. (2551). แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2551, จาก <http://www.software602.com>.
- มยุรี พลังกูร. (2529). การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เมตตา บันเทิงสุข. (2548, กรกฎาคม-กันยายน). แนวทางการประเมินผล แผนอนุรักษ์พลังงานระยะที่ 3 ปีงบประมาณ 2548. นโยบายพลังงาน. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2551, จาก <http://www.epo.go.th/vrs/vr569.pdf>.

- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลศรี. (2535). การประเมินผลโครงการในรวมบทความการประเมินโครงการ
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2546). การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ยุพา ทรงแพทย์. (2548). การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์เทียบเท่าปริญญาตรี
(ต่อเนื่อง 2 ปี) ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2542 ในวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรม
ราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ครุศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประกาศทั่วไป. (2546, 9 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 120 ตอนที่100 หน้า. 23.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2531). พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- รัตติยา ฤทธิรงค์. (2547). การประเมินการดำเนินงานโครงการร่วมผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบท
หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาสถาบันสมทบ
มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ครุศาสตร์มหาบัณฑิต). นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันราชภัฏนครราชสีมา. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา ทุตติยาภรณ์. (2546). การประเมินหลักสูตรการฝึกอบรมนายทหารประทวนเลื่อนฐานะเป็น
นายทหารสัญญาบัตร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. ถ่ายเอกสาร.
- แรมสมร อยู่ถาวร. (2536). การนำหลักสูตรไปใช้. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วาสนา ประवालพฤษ. (2544). หลักการและเทคนิคการประเมินการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิชัย พรมาลัยรุ่งเรือง. (2544). การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาช่าง
เคหภัณฑ์ พุทธศักราช 2535 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน : ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538, กุมภาพันธ์-มีนาคม). ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้ง
ก็พลาดได้. ข่าวสารการวิจัยการศึกษา. 18(3): 8-11.
- วิโรจน์ เกิดแสง. (2548). การประเมินหลักสูตรนายทหารกองบัญชาการทหารสูงสุดอาวุโส

- กองการศึกษา กรมยุทธศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สังัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการบริหาร การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2542). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). *รวมบทความทางการประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สาวินี ภูวสุนทรเส. (2547). *การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัยบูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพ ภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด
- (2543). *การปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พริกหวาน.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- ลำเจิง บุญเรืองรัตน์และคณะ. (2547). *การวัดและประเมินผลการศึกษา*. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับรวมเล่มเฉพาะเรื่อง อันดับที่ 3. กรุงเทพฯ: ก๊อบปี่ แอนด์ พริ้นท์.
- ลำเจิง บุญเรืองรัตน์. (2548). *การวัดและประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- สุทัศน์ีย์ สุขประเสริฐ. (2544). *การประเมินแพทย์ศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2550). *ความเป็นครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- เสถียร เหลืองอร่าม. (2519). *หลักการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ โพธิ์สามต้นการพิมพ์.
- สวัสดิ์ ภูทอง. (2551) *แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล*. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2551, จาก <http://www.software602.com>
- เสริมศรี ไชยศร. (2526). *ระบบหลักสูตร-การสอน*. กรุงเทพฯ: พระสิงห์การพิมพ์.

- อนันต์ เกตุวงศ์. (2551). *แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล*. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2551, จาก <http://www.software602.com>
- อภากร บุญสม. (2536). *การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาเลขานุการของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Chester, Nolte M. (1996). *An Introduction to school Administration Selected*. Reading. New York: Mcmillan.
- Cronbach, Lee J. (1984). *Essentials of Psychological Testing*. 4th ed. New York: Macmillan.
- Chiang, P.W. (1996, May). Dissertation Abstracts Online.(CD – ROM (Volum 57 08 A *Dissertation Abstracts International*. P. 3374). Florida; International University (1023).
- Dyess, Jerry Sue. (1982, December). Follow – up of San Jacinto College 1977-1981 Business Administration Graduates with Implications for Curriculum Revisions, *Dissertation Abstracts International*. 18(3): 8-11.
- Good, Carter V . (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw – Hill. Book Company.
- Heilbuth, Donale Robert. (1985, December). A Follow – up Study 1974 – 1984 Psychology Baccalaureate Degree Graduates from a Selection for the Purpose of Program Evaluation, *Dissertation Abstracts International*. 10(5): 12-15.
- Harrison, A.S. (1993). *An Evaluation Model for Middle School Counseling and Guidance*. *Doctoral Dissertation*. Old Dominion University. Photocopied.
- Krejcie, Robert V.; & Morgan, Dayle W. (1970, Autumn). Determing Sample Size For Research Activities, *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 608-610.
- Moffit, Thompson Carson. (1967, December). An Evaluation of the Education Program at general Michigan University by Recent Graduates of that Program, *Dissertation Abstracts International*. 5(2): 9-13.
- Peng, H.S. (1996, June). Dissertation Abstracts Online [.CD- ROM (Volume 56/09 A *Dissertation Abstracts International*.P.3559)]. Florida; International University (1023).
- Sallis, Edward. (1997). *Total Quality Management in Education*. 2nd ed. London: Kogan.

- Stufflebeam, Daniel.L. (1968). *Evaluation as Enlightenment for Decision-Making*. Ohio: Ohio State University, Evaluation Center.
- Stufflebeam, Daniel.L. (2003). *The CIPP Model for evaluation*. paper presented the 2003 Annual Conference of the Oregon program Evaluation Network (OPEN), Portland, Oregon.
- (2004). *The 21st century CIPP Model: origins, development, and use*, In Marvin C Alkin (Ed.) ,*Evaluation roots : tracing theorist' views and influences*. Thousand Oaks : Sage publication.
- Stufflebeam, Daniel.L.; & Anthony J. Shinkfield. (2007). CIPP model. Printed in the United Stated of America: *Evaluation Theory, Models, & Applications*. 7(3): 1-3.
- Scriven, Michael. (1967). *The Methodology of Evaluation, In Perspective of Curriculum Evaluation*. P 39-83. Chicago: American Educational Research Association Monograph Series on Evaluation.
- Schaefer, Reed M. (1994, January). An Evaluation of Teacher Program at Parson College, *Dissertation Abstracts International*. 4(5): 10-12.
- Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development :Theory and Practice*. New York: Brace & World inc.
- Tyler, Ralph W. (1969). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: University of Chicago Press.
- Whitfield, Joyce. (1986, April). A Study of Doctoral Graduates of The University of Iowa Division of Educational Measurement 1974 – 1984. *Dissertation Abstracts International*. 46: 3221.

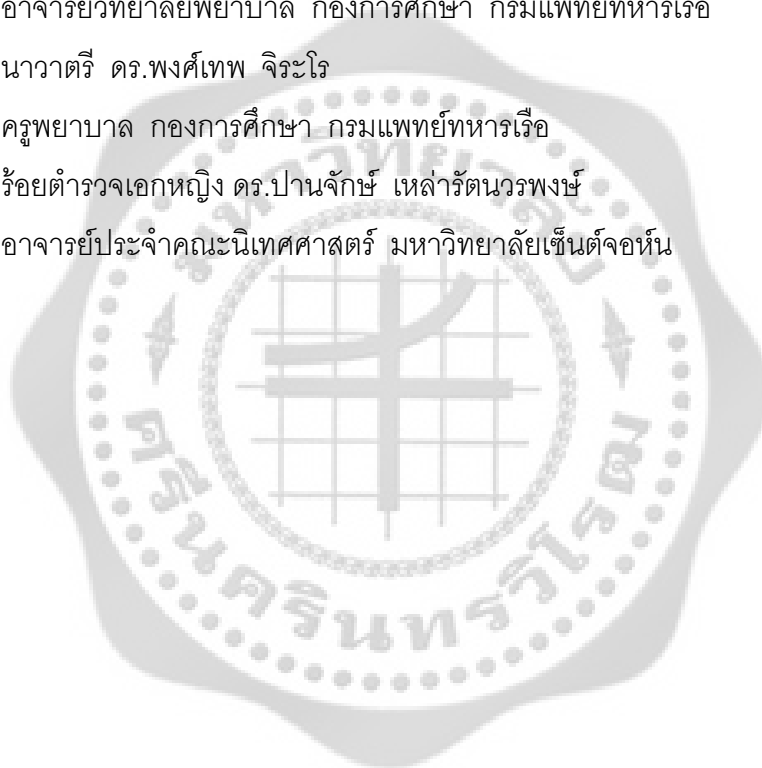

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. อาจารย์ ดร.มารศรี สุธานี
กรรมการบริหารหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต
ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง
อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. นาวาโทหญิง ดร.ชนพร แย้มสุดา
อาจารย์วิทยาลัยพยาบาล กองการศึกษา กรมแพทยทหารเรือ
4. นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร
ครูพยาบาล กองการศึกษา กรมแพทยทหารเรือ
5. ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร.ปานจักษ์ เหล่ารัตน์วรพงษ์
อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ของผู้บังคับบัญชา

เรื่อง

การประเมินหลักสูตรการดูริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถาม(Questionnaire)ฉบับนี้ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรการดูริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ ในด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation)

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรการดูริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ ในด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation)

3. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะนำเสนอในภาพรวม ดังนั้นคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้น

ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการนำผลการวิจัยมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในเรื่อง การประเมินหลักสูตรการดูริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ ให้มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่งในการสละเวลาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการทำแบบสอบถามครั้งนี้

นาวาโทหญิง นันทฤดี ผลศิริ

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความตามสภาพที่เป็นจริง

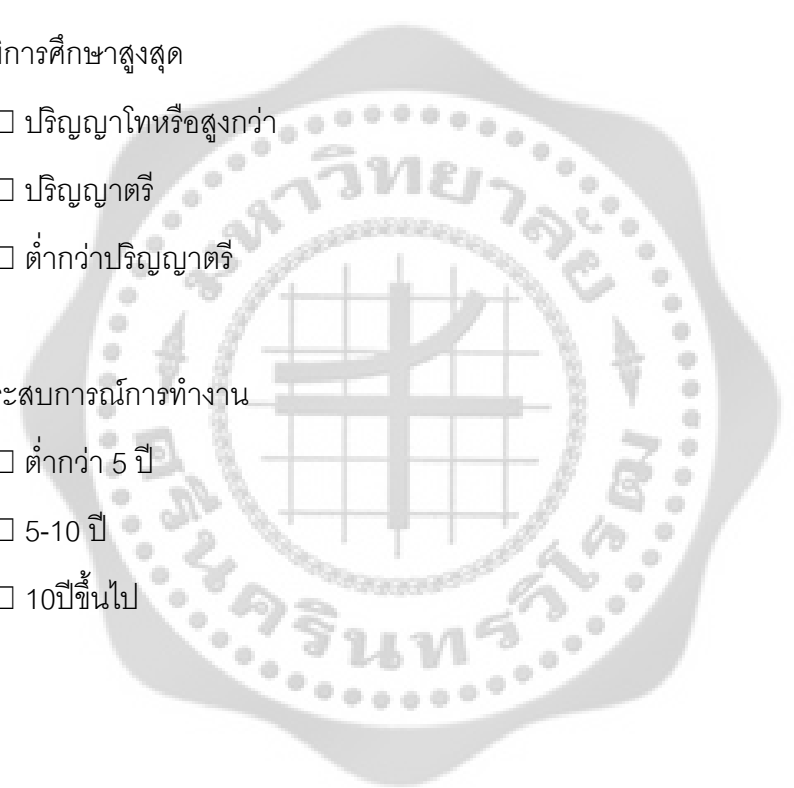
1. ระดับชั้นยศ

 เรือตรี-เรือเอก นาวาตรี-นาวาเอก

2. วุฒิการศึกษาสูงสุด

 ปริญญาโทหรือสูงกว่า ปริญญาตรี ต่ำกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์การทำงาน

 ต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี 10ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรการศรียางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ การปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร เป็น 5 ระดับ

5 หมายถึง ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับมาก

3 หมายถึง ระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการศรียางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านปริบท					
1	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของกองทัพ					
2	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับหลักสูตรอาชีพศึกษา					
3	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม					
4	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ความรู้ทางด้านผู้นำทางทหาร					
5	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ความรู้ทางการศรียางค์					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านบริบท					
6	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถฝึกทักษะและ ประสบการณ์พื้นฐานในการเรียนวิชาสามัญ					
7	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถปลูกฝังและ พัฒนาบุคลิกภาพด้านผู้นำทางทหาร					
8	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถปลูกฝังและ พัฒนาบุคลิกภาพของนักดนตรี					
9	ที่ตั้งของอาคารเรียนละห้องเรียนมีความเหมาะสมและเพียงพอ ต่อจำนวนนักเรียน					
10	ที่ตั้งของหอพักและห้องนอนมีความเหมาะสมต่อจำนวนนักเรียน					
11	ห้องสมุดและการให้บริการห้องสมุดมีความเหมาะสม					
12	สถานที่เล่นกีฬาเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน					
13	มีห้องออกกำลังกายและเครื่องออกกำลังกายเพียงพอต่อจำนวน นักเรียน					
14	ห้องพักผ่อนมีเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน					
15	การให้บริการทางด้านโภชนาการเสริมสร้างกำลังกายและสมอง ให้แก่ผู้เรียน					
16	สถานที่รับประทานอาหารมีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านบริบท					
17	สถานที่รับประทานอาหารสะอาดและถูกสุขลักษณะ					
18	โรงเรียนมีนักโภชนาการจัดรายการอาหารตามความเจริญเติบโต ของนักเรียน					
19	ห้องสุขาบนกราบพักนักเรียนสะอาดและมีจำนวนเพียงพอต่อ นักเรียน					
20	ห้องสุขาในอาคารเรียนมีเพียงพอต่อจำนวนอาจารย์และนักเรียน					
	ปัจจัยนำเข้า					
1	อาจารย์มีความรู้ความสามารถตรงตามวิชาที่สอน					
2	อาจารย์มีประสบการณ์และเทคนิควิธีการสอนที่ดีตรงตามวิชาที่ สอน					
3	อาจารย์มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงทาง วิชาการ					
4	อาจารย์มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชา ดนตรี					
5	อาจารย์มีการสอนแบบบูรณาการความรู้ต่างๆให้แก่นักเรียน					
6	นักเรียนมีใฝ่ประสาทที่ดีสามารถบอกระดับเสียงต่างๆได้					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ปัจจัยนำเข้า					
7	นักเรียนมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์					
8	นักเรียนมีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญต่างๆ					
9	นักเรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงไม่มีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน					
10	นักเรียนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับการเป็นนักเรียนทหาร					
11	เจ้าหน้าที่มีทักษะในการการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษา					
12	เจ้าหน้าที่เครื่องช่วยการศึกษาสามารถให้การสนับสนุนการศึกษาได้					
13	สื่อและอุปกรณ์การสอนมีประสิทธิภาพและพร้อมใช้ได้					
14	เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความเหมาะสม					
15	เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความพร้อมในการใช้งาน					
16	หนังสือ ตำราและเอกสารมีจำนวนเพียงพอกับนักเรียน					
17	สถานศึกษาวางแผนการจัดสรรงบประมาณครอบคลุมภารกิจทุกด้านอย่างเหมาะสม					
18	สถานศึกษามีงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์, ะไหล่และการซ่อมแซมเครื่องมือดนตรี					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ปัจจัยนำเข้า					
19	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน					
20	สถานศึกษามีงบประมาณสนับสนุนและพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร					
21	สถานศึกษามีงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาห้องฝึกซ้อมดนตรี					
22	สถานศึกษามีงบประมาณในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร					
	ด้านกระบวนการ					
1	โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2	การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและครบถ้วนตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา					
3	เวลาในการเรียนวิชาปฏิบัติเครื่องมือดนตรีเหมาะสม					
4	คาบเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม					
5	วิชาสามัญเหมาะสมกับการเรียนการสอนของนักเรียน					
6	เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรบรรลุจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อ					
7	การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรม					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านกระบวนการ					
8	การจัดการเรียนการสอนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีและ การปฏิบัติได้จริง					
9	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง					
10	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สอดคล้องกับความถนัดและความ สนใจของผู้เรียน					
11	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้					
12	มีระบบการแจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนรับทราบอย่างรวดเร็วและ โปร่งใส					
13	ครูผู้สอนแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนที่ชัดเจน					
14	ลักษณะของข้อสอบเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน					
15	การวัดและประเมินผลการเรียนภาคทฤษฎีมีความเหมาะสม					
16	การวัดและประเมินผลการเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม					
	ด้านผลผลิต (ผลกระทบ)					
1	มีความพร้อมของข้อมูล เอกสารวิชาการ คู่มือการจัดการเรียนการ สอนและแหล่งข้อมูล					
2	มีการกำหนดภารกิจในการบริหารงานวิชาการเพื่อสนับสนุนการ ใช้หลักสูตรสถานศึกษา					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดูแลรักษาโรค	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านผลผลิต(ผลกระทบ)					
3	มีการกำหนดระบบหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบ การบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา					
4	มีการวิเคราะห์ และจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างเหมาะสม					
5	มีการจัดทำโครงการสอน ให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด					
6	มีการประชุมและทำแผนงานแนวทางปฏิบัติการใช้หลักสูตร สถานศึกษา					
7	มีเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ครูได้ศึกษา หาความรู้					
8	สามารถจัดหาเอกสารตามความต้องการของบุคลากรเพื่อนำมา พัฒนาการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน					
9	มีการประชุมครูผู้สอนเพื่อสอบถามปัญหาต่างๆที่พบในการเรียน การสอน					
10	มีแบบบันทึกการนิเทศเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร สถานศึกษา ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น					
11	มีการนิเทศและติดตามการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การจัด กิจกรรมการเรียนรู้					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านผลผลิต(ผลกระทบ)					
12	หลังจากการนิเทศ ครูได้นำผลการนิเทศมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน					
13	นักเรียนสามารถมีความรู้ความเข้าใจเทคนิคการเล่นดนตรี					
14	นักเรียนสามารถมีความสามารถในการปฏิบัติงานตามสาขาวิชาชีพ					
15	นักเรียนสามารถแต่งเพลงส่งเข้าประกวดได้					
16	นักเรียนสามารถคิดดัดแปลงอุปกรณ์ต่างๆมาทำเป็นเครื่องดนตรีได้					
17	นักเรียนสามารถมีความสามารถในการพัฒนาและปรับปรุงงานที่ปฏิบัติให้ทันสมัยทันเหตุการณ์					
18	นักเรียนสามารถรักษาและดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงและเกียรติยศแห่งสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่ตนปฏิบัติงานอยู่					
19	นักเรียนเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมประเพณีทหารเรือ					
20	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
	ด้านผลผลิต (ประสิทธิผล)					
21	นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้และเรียนต่อในระดับสูง					
22	นักเรียนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการรวมวงของตนเอง					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านผลผลิต(ประสิทธิผล)					
23	นักเรียนรู้ขีดความสามารถของตนเอง ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ					
24	นักเรียนมีความสามารถถ่ายทอดข้อมูลด้านการดนตรีระหว่างบุคคลและหน่วยงาน					
25	นักเรียนสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้โดยอาศัยความรู้ทางด้านดนตรีและวิชาการ					
26	นักเรียนสามารถนำความรู้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม					
27	นักเรียนมีการศึกษาและเข้าใจในลักษณะงานที่ทำ					
28	นักเรียนสร้างผลงานให้มีคุณภาพ					
	ด้านผลผลิต (ประสิทธิผล)					
29	นักเรียนมีความสุขต่อการนำความรู้มาใช้ในการทำงานอื่น					
30	นักเรียนเห็นความสำคัญของการพัฒนาการปฏิบัติงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี					
31	นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ					
32	นักเรียนมีกิริยาวาจาสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านผลผลิต(ประสิทธิผล)					
33	นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน					
34	นักเรียนมีความอดทนสูง					
35	นักเรียนมีลักษณะท่าทางของความเป็นทหารที่เหมาะสม					
36	นักเรียนมีลักษณะของความเป็นผู้นำ					
37	นักเรียนมีความเป็นผู้นำสามารถแก้ปัญหาได้					
38	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน					

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ของอาจารย์

เรื่อง

การประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถาม(Questionnaire)ฉบับนี้ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ ในด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation)

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ ในด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation)

3. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะนำเสนอในภาพรวม ดังนั้นคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบใดๆทั้งสิ้น

ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการนำผลการวิจัยมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในเรื่อง การประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ ให้มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่งในการสละเวลาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการทำแบบสอบถามครั้งนี้

นาวาโทหญิง นันทฤดี ผลศิริ

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความตามสภาพที่เป็นจริง

2. ระดับชั้นยศ

เรือตรี-เรือเอก

นาวาตรี-นาวาเอก

อื่นๆ โปรดระบุ

2.วุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโทหรือสูงกว่า

ปริญญาตรี

ต่ำกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์การทำงาน

10ปีขึ้นไป

5-10 ปี

ต่ำกว่า 5 ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร เป็น 5 ระดับ

- 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง ระดับมาก
 3 หมายถึง ระดับปานกลาง
 2 หมายถึง ระดับน้อย
 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ข้อ ร	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านบริบท					
1	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของกองทัพ					
2	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับหลักสูตรอาชีวศึกษา					
3	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม					
4	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ความรู้ทางด้านผู้นำทางทหาร					
5	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ความรู้ด้านการดุริยางค์					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านบริบท					
6	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถฝึกทักษะและประสบการณ์พื้นฐานในการเรียนวิชาสามัญ					
7	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถปลูกฝังและพัฒนานุคลิกภาพด้านผู้นำทางทหาร					
8	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถปลูกฝังและพัฒนานุคลิกภาพของนักดนตรี					
9	ที่ตั้งของอาคารเรียนละห้องเรียนมีความเหมาะสมและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน					
10	ที่ตั้งของหอพักและห้องนอนมีความเหมาะสมต่อจำนวนนักเรียน					
11	ห้องสมุดและการให้บริการห้องสมุดมีความเหมาะสม					
12	สถานที่เล่นกีฬาเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน					
13	มีห้องออกกำลังกายและเครื่องออกกำลังกายเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน					
14	ห้องพักผ่อนมีเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน					
15	การให้บริการทางด้านโภชนาการเสริมสร้างกำลังกายและสมองให้แก่ผู้เรียน					
16	สถานที่รับประทานอาหารมีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านบริบท					
17	สถานที่รับประทานอาหารสะอาดและถูกสุขลักษณะ					
18	โรงเรียนมีนักโภชนาการจัดรายการอาหารตามความเจริญเติบโต ของนักเรียน					
19	ห้องสุขาบนกราบพักนักเรียนสะอาดและมีจำนวนเพียงพอต่อ นักเรียน					
20	ห้องสุขาในอาคารเรียนมีเพียงพอต่อจำนวนอาจารย์และนักเรียน					
	ปัจจัยนำเข้า					
1	อาจารย์มีความรู้ความสามารถตรงตามวิชาที่สอน					
2	อาจารย์มีประสบการณ์และเทคนิควิธีการสอนที่ดีตรงตามวิชาที่ สอน					
3	อาจารย์มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงทาง วิชาการ					
4	อาจารย์มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชา ดนตรี					
5	อาจารย์มีการสอนแบบบูรณาการความรู้ต่างๆให้แก่นักเรียน					
6	นักเรียนมีใฝ่ประสาทที่ดีสามารถบอกระดับเสียงต่างๆได้					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ปัจจัยนำเข้า					
7	นักเรียนมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์					
8	นักเรียนมีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญต่างๆ					
9	นักเรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงไม่มีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน					
10	นักเรียนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับการเป็นนักเรียนทหาร					
11	เจ้าหน้าที่มีทักษะในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษา					
12	เจ้าหน้าที่เครื่องช่วยการศึกษาสามารถให้การสนับสนุนการศึกษาได้					
13	สื่อและอุปกรณ์การสอนมีประสิทธิภาพและพร้อมใช้ได้					
14	เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความเหมาะสม					
15	เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความพร้อมในการใช้งาน					
16	หนังสือ ตำราและเอกสารมีจำนวนเพียงพอกับนักเรียน					
17	สถานศึกษาวางแผนการจัดสรรงบประมาณครอบคลุมภารกิจทุกด้านอย่างเหมาะสม					
18	สถานศึกษามีงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์,อะไหล่และการซ่อมแซมเครื่องมือดนตรี					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ปัจจัยนำเข้า					
19	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน					
20	สถานศึกษามีงบประมาณสนับสนุนและพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร					
21	สถานศึกษามีงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาห้องฝึกซ้อมดนตรี					
22	สถานศึกษามีงบประมาณในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร					
	ด้านกระบวนการ					
1	โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2	การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและครบถ้วนตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา					
3	เวลาในการเรียนวิชาปฏิบัติเครื่องมือดนตรีเหมาะสม					
4	คาบเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม					
5	วิชาสามัญเหมาะสมกับการเรียนการสอนของนักเรียน					
6	เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรบรรลุจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อ					
7	การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรม					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านกระบวนการ					
8	การจัดการเรียนการสอนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีและการปฏิบัติได้จริง					
9	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง					
10	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน					
11	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้					
12	มีระบบการแจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนรับทราบอย่างรวดเร็วและโปร่งใส					
13	ครูผู้สอนแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนที่ชัดเจน					
14	ลักษณะของข้อสอบเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน					
15	การวัดและประเมินผลการเรียนภาคทฤษฎีมีความเหมาะสม					
16	การวัดและประเมินผลการเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม					
	ด้านผลผลิต (ผลกระทบ)					
1	มีความพร้อมของข้อมูล เอกสารวิชาการ คู่มือการจัดการเรียนการสอนและแหล่งข้อมูล					
2	มีการกำหนดภารกิจในการบริหารงานวิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดูริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านผลผลิต(ผลกระทบ)					
3	มีการกำหนดระบบหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบ การบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา					
4	มีการวิเคราะห์ และจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างเหมาะสม					
5	มีการจัดทำโครงการสอน ให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด					
6	มีการประชุมและทำแผนงานแนวทางปฏิบัติการใช้หลักสูตร สถานศึกษา					
7	มีเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ครูได้ศึกษา หาความรู้					
8	สามารถจัดหาเอกสารตามความต้องการของบุคลากรเพื่อนำมา พัฒนาการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน					
9	มีการประชุมครูผู้สอนเพื่อสอบถามปัญหาต่างๆที่พบในการเรียน การสอน					
10	มีแบบบันทึกการนิเทศเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร สถานศึกษา ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น					
11	มีการนิเทศและติดตามการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การจัด กิจกรรมการเรียนรู้					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดูริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านผลผลิต(ผลกระทบ)					
12	หลังจากการนิเทศ ครูได้นำผลการนิเทศมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน					
13	นักเรียนสามารถมีความรู้ความเข้าใจเทคนิคการเล่นดนตรี					
14	นักเรียนสามารถมีความสามารถในการปฏิบัติงานตามสาขาวิชาชีพ					
15	นักเรียนสามารถแต่งเพลงส่งเข้าประกวดได้					
16	นักเรียนสามารถคิดดัดแปลงอุปกรณ์ต่างๆมาทำเป็นเครื่องดนตรีได้					
17	นักเรียนสามารถมีความสามารถในการพัฒนาและปรับปรุงงานที่ปฏิบัติให้ทันสมัยทันเหตุการณ์					
18	นักเรียนสามารถรักษาและดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงและเกียรติยศแห่งสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่ตนปฏิบัติงานอยู่					
19	นักเรียนเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมประเพณีทหารเรือ					
20	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
21	นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้และเรียนต่อในระดับสูง					
22	นักเรียนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการรวมวงของตนเอง					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านผลผลิต(ผลกระทบ)					
23	นักเรียนรู้ขีดความสามารถของตนเอง ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ					
24	นักเรียนมีความสามารถถ่ายทอดข้อมูลด้านการดนตรีระหว่างบุคคลและหน่วยงาน					
25	นักเรียนสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้โดยอาศัยความรู้ทางด้านดนตรีและวิชาการ					
26	นักเรียนสามารถนำความรู้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม					
27	นักเรียนมีการศึกษาและเข้าใจในลักษณะงานที่ทำ					
28	นักเรียนสร้างผลงานให้มีคุณภาพ					
	ด้านผลผลิต (ประสิทธิผล)					
29	นักเรียนมีความสุขต่อการนำความรู้มาใช้ในการทำงานอื่น					
30	นักเรียนเห็นความสำคัญของการพัฒนาการปฏิบัติงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี					
31	นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ					
32	นักเรียนมีกิริยาวาจาสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านผลผลิต(ประสิทธิผล)					
33	นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน					
34	นักเรียนมีความอดทนสูง					
35	นักเรียนมีลักษณะท่าทางของความเป็นทหารที่เหมาะสม					
36	นักเรียนมีลักษณะของความเป็นผู้นำ					
37	นักเรียนมีความเป็นผู้นำสามารถแก้ปัญหาได้					
38	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน					

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ของผู้สำเร็จการศึกษา

เรื่อง

การประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาระดับปริญญาตรี กงทพเรือ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถาม(Questionnaire)ฉบับนี้ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาระดับปริญญาตรี กงทพเรือ ในด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation)

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาระดับปริญญาตรี กงทพเรือ ในด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation)

3. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะนำเสนอในภาพรวม ดังนั้นคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ใดทั้งสิ้น

ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการนำผลการวิจัยมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาระดับปริญญาตรี กงทพเรือ ให้มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่งในการสละเวลาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการทำแบบสอบถามครั้งนี้

นาวาโทหญิง นันทฤดี ผลศิริ

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความตามสภาพที่เป็นจริง

1.ระดับชั้นยศ

- พันจ่าเอกหรือสูงกว่า
- จ่าตรี-จ่าเอก

2.วุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาตรีหรือสูงกว่า
- ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.ประสบการณ์การทำงาน

- 1-2 ปี
- มากกว่า 3-5 ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ การปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร เป็น 5 ระดับ

- 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง ระดับมาก
 3 หมายถึง ระดับปานกลาง
 2 หมายถึง ระดับน้อย
 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านปริบท					
1	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของกองทัพ					
2	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับหลักสูตรอาชีวศึกษา					
3	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม					
4	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ความรู้ทางด้านผู้นำทางทหาร					
5	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ความรู้ด้านการดุริยางค์					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านบริบท					
6	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถฝึกทักษะและ ประสบการณ์พื้นฐานในการเรียนวิชาสามัญ					
7	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถปลูกฝังและ พัฒนาบุคลิกภาพด้านผู้นำทางทหาร					
8	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถปลูกฝังและ พัฒนาบุคลิกภาพของนักดนตรี					
9	ที่ตั้งของอาคารเรียนละห้องเรียนมีความเหมาะสมและเพียงพอ ต่อจำนวนนักเรียน					
10	ที่ตั้งของหอพักและห้องนอนมีความเหมาะสมต่อจำนวนนักเรียน					
11	ห้องสมุดและการให้บริการห้องสมุดมีความเหมาะสม					
12	สถานที่เล่นกีฬาเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน					
13	มีห้องออกกำลังกายและเครื่องออกกำลังกายเพียงพอต่อจำนวน นักเรียน					
14	ห้องพักผ่อนมีเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน					
15	การให้บริการทางด้านโภชนาการเสริมสร้างกำลังกายและสมอง ให้แก่ผู้เรียน					
16	สถานที่รับประทานอาหารมีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านบริบท					
17	สถานที่รับประทานอาหารสะอาดและถูกสุขลักษณะ					
18	โรงเรียนมีนักโภชนาการจัดรายการอาหารตามความเจริญเติบโต ของนักเรียน					
19	ห้องสุขาบนกราบพักนักเรียนสะอาดและมีจำนวนเพียงพอต่อ นักเรียน					
20	ห้องสุขาในอาคารเรียนมีเพียงพอต่อจำนวนอาจารย์และนักเรียน					
	ปัจจัยนำเข้า					
1	อาจารย์มีความรู้ความสามารถตรงตามวิชาที่สอน					
2	อาจารย์มีประสบการณ์และเทคนิควิธีการสอนที่ดีตรงตามวิชาที่ สอน					
3	อาจารย์มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงทาง วิชาการ					
4	อาจารย์มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชา ดนตรี					
5	อาจารย์มีการสอนแบบบูรณาการความรู้ต่างๆให้แก่นักเรียน					
6	นักเรียนมีใฝ่ประสาทที่ดีสามารถบอกระดับเสียงต่างๆได้					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ปัจจัยนำเข้า					
7	นักเรียนมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์					
8	นักเรียนมีความรู้พื้นฐานในวิชาสามัญต่างๆ					
9	นักเรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงไม่มีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน					
10	นักเรียนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับการเป็นนักเรียนทหาร					
11	เจ้าหน้าที่มีทักษะในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษา					
12	เจ้าหน้าที่เครื่องช่วยการศึกษาสามารถให้การสนับสนุนการศึกษาได้					
13	สื่อและอุปกรณ์การสอนมีประสิทธิภาพและพร้อมใช้ได้					
14	เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความเหมาะสม					
15	เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความพร้อมในการใช้งาน					
16	หนังสือ ตำราและเอกสารมีจำนวนเพียงพอกับนักเรียน					
17	สถานศึกษาวางแผนการจัดสรรงบประมาณครอบคลุมภารกิจทุกด้านอย่างเหมาะสม					
18	สถานศึกษามีงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์,อะไหล่และการซ่อมแซมเครื่องมือดนตรี					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ปัจจัยนำเข้า					
19	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน					
20	สถานศึกษามีงบประมาณสนับสนุนและพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร					
21	สถานศึกษามีงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาห้องฝึกซ้อมดนตรี					
22	สถานศึกษามีงบประมาณในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร					
	ด้านกระบวนการ					
1	โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2	การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและครบถ้วนตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา					
3	เวลาในการเรียนวิชาปฏิบัติเครื่องมือดนตรีเหมาะสม					
4	คาบเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม					
5	วิชาสามัญเหมาะสมกับการเรียนการสอนของนักเรียน					
6	เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรบรรลุจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อ					
7	การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรม					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านกระบวนการ					
8	การจัดการเรียนการสอนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีและการปฏิบัติได้จริง					
9	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง					
10	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน					
11	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้					
12	มีระบบการแจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนรับทราบอย่างรวดเร็วและโปร่งใส					
13	ครูผู้สอนแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนที่ชัดเจน					
14	ลักษณะของข้อสอบเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน					
15	การวัดและประเมินผลการเรียนภาคทฤษฎีมีความเหมาะสม					
16	การวัดและประเมินผลการเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม					
	ด้านผลผลิต (ผลกระทบ)					
1	มีความพร้อมของข้อมูล เอกสารวิชาการ คู่มือการจัดการเรียนการสอนและแหล่งข้อมูล					
2	มีการกำหนดภารกิจในการบริหารงานวิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดูริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านผลผลิต(ผลกระทบ)					
3	มีการกำหนดระบบหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบ การบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา					
4	มีการวิเคราะห์ และจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างเหมาะสม					
5	มีการจัดทำโครงการสอน ให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด					
6	มีการประชุมและทำแผนงานแนวทางปฏิบัติการใช้หลักสูตร สถานศึกษา					
7	มีเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ครูได้ศึกษา หาความรู้					
8	สามารถจัดหาเอกสารตามความต้องการของบุคลากรเพื่อนำมา พัฒนาการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน					
9	มีการประชุมครูผู้สอนเพื่อสอบถามปัญหาต่างๆที่พบในการเรียน การสอน					
10	มีแบบบันทึกการนิเทศเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร สถานศึกษา ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น					
11	มีการนิเทศและติดตามการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การจัด กิจกรรมการเรียนรู้					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดูริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านผลผลิต(ผลกระทบ)					
12	หลังจากการนิเทศ ครูได้นำผลการนิเทศมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน					
13	นักเรียนสามารถมีความรู้ความเข้าใจเทคนิคการเล่นดนตรี					
14	นักเรียนสามารถมีความสามารถในการปฏิบัติงานตามสาขาวิชาชีพ					
15	นักเรียนสามารถแต่งเพลงส่งเข้าประกวดได้					
16	นักเรียนสามารถคิดดัดแปลงอุปกรณ์ต่างๆมาทำเป็นเครื่องดนตรีได้					
17	นักเรียนสามารถมีความสามารถในการพัฒนาและปรับปรุงงานที่ปฏิบัติให้ทันสมัยทันเหตุการณ์					
18	นักเรียนสามารถรักษาและดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงและเกียรติยศแห่งสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่ตนปฏิบัติงานอยู่					
19	นักเรียนเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมประเพณีทหารเรือ					
20	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
21	นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้และเรียนต่อในระดับสูง					
22	นักเรียนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการรวมวงของตนเอง					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านผลผลิต(ผลกระทบ)					
23	นักเรียนรู้ขีดความสามารถของตนเอง ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ					
24	นักเรียนมีความสามารถถ่ายทอดข้อมูลด้านการดนตรีระหว่างบุคคลและหน่วยงาน					
25	นักเรียนสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้โดยอาศัยความรู้ทางด้านดนตรีและวิชาการ					
26	นักเรียนสามารถนำความรู้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม					
27	นักเรียนมีการศึกษาและเข้าใจในลักษณะงานที่ทำ					
28	นักเรียนสร้างผลงานให้มีคุณภาพ					
	ด้านผลผลิต (ประสิทธิผล)					
29	นักเรียนมีความสุขต่อการนำความรู้มาใช้ในการทำงานอื่น					
30	นักเรียนเห็นความสำคัญของการพัฒนาการปฏิบัติงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี					
31	นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ					
32	นักเรียนมีกิริยาวาจาสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน					

ข้อ ที่	ประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านผลผลิต(ประสิทธิผล)					
33	นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน					
34	นักเรียนมีความอดทนสูง					
35	นักเรียนมีลักษณะท่าทางของความเป็นทหารที่เหมาะสม					
36	นักเรียนมีลักษณะของความเป็นผู้นำ					
37	นักเรียนมีความเป็นผู้นำสามารถแก้ปัญหาได้					
38	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน					

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ของผู้บังคับบัญชา

เรื่อง

การประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์(Interview form) ฉบับนี้ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรการดุริยางค์ทหารเรือ กองทัพเรือ ในด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation)

2. แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะนำเสนอในภาพรวม ดังนั้นคำตอบของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จะไม่มีผลกระทบใดๆทั้งสิ้น

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่งในการสละเวลาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการทำแบบสัมภาษณ์ครั้งนี้

นาวาโทหญิง นันทฤดี ผลศิริ

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้อ ที่	ด้านบริบท
	ท่านคิดว่า
1	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศและ กองทัพหรือไม่
2	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างไรบ้าง
3	ห้องเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติรวมถึงห้องนอนมีความเพียงพอเหมาะสมกับจำนวน นักเรียนหรือไม่ และสถานที่ตั้งห้องสมุดท่านคิดว่าเหมาะสมเพียงใด
4	มีการส่งเสริมให้มีการเรียนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นสื่อในการเรียนการสอนภาคทฤษฎี, ภาคปฏิบัติและวิชาทหารอย่างไร
	ข้อเสนอแนะ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ของอาจารย์

เรื่อง

การประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการศึกษาระดับปริญญาโท กงทัพรเรือ

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์(Interview form) ฉบับนี้ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการศึกษาระดับปริญญาโท กงทัพรเรือ ในด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation)

2. แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาระดับปริญญาโท เท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และผลจากการศึกษาระดับปริญญาโท ครั้งนี้จะนำเสนอในภาพรวม ดังนั้นคำตอบของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จะไม่มีผลกระทบต่อใดๆทั้งสิ้น

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่งในการสละเวลาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการทำแบบสัมภาษณ์ครั้งนี้

นาวาโทหญิง นันทฤดี ผลศิริ

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ของผู้สำเร็จการศึกษา

เรื่อง

การประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ การประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ กองทัพเรือ

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์(Interview form) ฉบับนี้ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ กองทัพเรือ ในด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation)

2. แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะนำเสนอในภาพรวม ดังนั้นคำตอบของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบทั้งสิ้น

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่งในการสละเวลาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการทำแบบสัมภาษณ์ครั้งนี้

นาวาโทหญิง นันทฤดี ผลศิริ

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้ทำวิจัย

ประวัติย่อผู้ทำวิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นาวาโทหญิง นันทฤดี ผลศิริ
วันเดือนปีเกิด	25 กรกฎาคม 2506
สถานที่เกิด	จังหวัดจันทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	247 วังนันทอุทยาน ถนนอิสรภาพ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นายทหารโครงการงบประมาณฐานทัพเรือกรุงเทพ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ฐานทัพเรือกรุงเทพ แขวงบ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10700
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2523	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศรียานุสรณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี
พ.ศ. 2525	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนศรียานุสรณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี
พ.ศ. 2529	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (พลศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2552	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร